

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Katowicach

Nr kontroli: 610/11/3/20

PROTOKÓŁ

kontroli kompleksowej gospodarki finansowej **Miasta i Gminy Pilica** przeprowadzonej w dniach od 27 kwietnia 2020 r. do 30 czerwca 2020 r. przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, działających na podstawie upoważnienia Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach znak: WK- 610/11/2/20 z dnia 23 kwietnia 2020 r.

Kontrole przeprowadzili:

- Monika Konieczna – Starszy Inspektor WKGF w dniach: 20, 21, 22, 25, 26, 27, 28, 29 maja, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 16, 17 czerwca 2020 r.,
- Jolanta Opałka-Gansiniec – Inspektor WKGF w dniach: 20, 21, 22, 27, 28, 29 maja, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 16, 17 czerwca 2020 r.,
- Artur Diduszko - Młodszy Inspektor WKGF. wykonujący czynności kontrolne - wspomagające związane z analizą danych w zakresie realizowanych wydatków, informacji wynikających z ewidencji księgowej oraz wykazywanych w sprawozdawczości.

Jednostka kontrolowana:

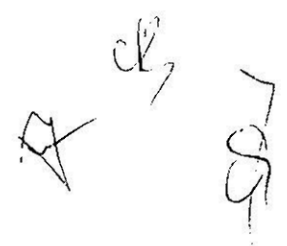
Urząd Miasta i Gminy Pilica
ul. Żarnowiecka 46A
42-436 Pilica

Zakres i tematyka kontroli:

- I. Ustalenia ogólnie – organizacyjne
- II. Księgowość i sprawozdawczość
- III. Budżet jednostki samorządu terytorialnego
- IV. Gospodarka mieniem komunalnym
- V. Rozliczenia jednostki samorządu terytorialnego z jednostkami organizacyjnymi
- VI. Inne ustalenia

Okres objęty kontrolą:

od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zakończenia kontroli.

I. USTALENIA OGÓLNO-ORGANIZACYJNE

1. Kierownictwo jednostki samorządu terytorialnego.

Burmistrzem Miasta i Gminy Pilica jest p. Artur Janosik, wybrany na to stanowisko w wyborach bezpośrednich w dniu 21 października 2018 r., co potwierdziła Miejska Komisja Wyborcza w Pilicy w zaświadczeniu z dnia 20 listopada 2018 r. Objęcie obowiązków nastąpiło z dniem 20 listopada 2018 r. z chwilą złożenia ślubowania, co wynika z treści protokołu Nr I/2018 z przebiegu obrad sesji Rady Miasta i Gminy Pilica z dnia 20 listopada 2018 r. W poprzedniej kadencji Burmistrzem Miasta i Gminy Pilica był również p. Artur Janosik, wybrany na to stanowisko w dniu 16 listopada 2014 r. w wyborach bezpośrednich, co zostało potwierdzone zaświadczeniem Gminnej Komisji Wyborczej w Pilicy z dnia 27 listopada 2014 r. Objęcie obowiązków nastąpiło zgodnie z treścią protokołu Nr I/14 po złożeniu ślubowania na I sesji Rady Miasta i Gminy Pilica w dniu 29 listopada 2014 r.

W Urzędzie Miasta i Gminy Pilica nie funkcjonuje stanowisko Zastępcy Burmistrza.

Sekretarzem Miasta i Gminy Pilica jest p. Joanna Ślusarczyk, zatrudniona na tym stanowisku od dnia 1 czerwca 2019 r., na podstawie umowy o pracę z dnia 30 maja 2019 r. Do dnia 3 stycznia 2019 r. Sekretarzem Miasta i Gminy Pilica była p. Anna Kulczak, zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 19 sierpnia 2015 r. (na czas określony), następnie z dnia 19 listopada 2015 r. (na czas nieokreślony). W okresie od 3 stycznia 2019 r. do 1 czerwca 2019 r. nie było zatrudnionego Sekretarza a także nie powierzono żadnej osobie pełnienia obowiązków Sekretarza.

Skarbnikiem Miasta i Gminy Pilica od dnia 14 grudnia 2018 r. jest p. Małgorzata Flak, powołana na to stanowisko uchwałą Nr III/16/2018 z dnia 14 grudnia 2018 r. Rady Miasta i Gminy w Pilicy. W okresie od dnia 24 czerwca 2016 r. do dnia 13 grudnia 2018 r. Skarbnikiem Miasta i Gminy Pilica była p. Magdalena Dynierowicz, powołana a następnie odwołana uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy: nr XXIV/177/2016 z dnia 24 czerwca 2016 r., nr III/15/2018 z dnia 14 grudnia 2018 r. Poprzednio, tj. w okresie od dnia 1 stycznia 2004 r. do dnia 23 czerwca 2016 r. funkcję Skarbnika Miasta i Gminy Pilica pełnił p. Andrzej Goncerz, powołany a następnie odwołany uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy, kolejno: nr XIII/90/2003 z dnia 29 grudnia 2003 r., nr XXIII/176/2016 z dnia 23 czerwca 2016 r.

W Urzędzie Miasta i Gminy Pilica zatrudniony jest Główny Księgowy, na czas nieokreślony od dnia 1 września 2019 r., na podstawie umowy o pracę z dnia 30 maja 2019 r. Poprzednio na tym stanowisku pracowała inna osoba, zatrudniona na podstawie umowy o pracę z dnia 13 sierpnia 2018 r. (na czas określony od 13 sierpnia 2018 r. do 12 listopada 2018 r.).

następnie z dnia 9 listopada 2018 r. (na czas określony od 13 listopada 2018 r. do 31 grudnia 2018 r.). W okresie od 1 stycznia 2019 r. do 31 sierpnia 2019 r. nie było zatrudnionego Głównego Księgowego, ani też żadnej osobie nie powierzono w tym okresie pełnienia obowiązków Głównego Księgowego.

Zgodnie z zakresami czynności Skarbników oraz Głównych Księgowych, obowiązki i odpowiedzialność wynikające z art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych powierzono:

- p. Małgorzacie Flak – Skarbnikowi Miasta i Gminy Pilica, na mocy zakresu czynności z dnia 17 grudnia 2018 r., w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli: kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

- Głównemu Księgowemu na mocy zakresu czynności z dnia 26 sierpnia 2019 r., a poprzednio byłemu Głównemu Księgowemu na mocy zakresu czynności z dnia 13 sierpnia 2018 r. w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi, dokonywania wstępnej kontroli: zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym oraz kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

- p. Magdalenie Dwyerowicz - byłemu Skarbnikowi Miasta i Gminy Pilica, na mocy zakresu czynności z dnia 13 sierpnia 2018 r., w zakresie: wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli: kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

- p. Andrzejowi Goncerz – byłemu Skarbnikowi Miasta i Gminy Pilica, na mocy zakresu czynności z dnia 19 marca 2012 r., następnie aneksu z dnia 11 stycznia 2013 r., w zakresie: prowadzenia rachunkowości jednostki, wykonywania dyspozycji środkami pieniężnymi oraz dokonywania wstępnej kontroli: kompletności i rzetelności dokumentów dotyczących operacji gospodarczych i finansowych.

Zmianą do Regulaminu Organizacyjnego z dnia 13 sierpnia 2018 r. (zarządzenie nr 328/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica w sprawie zmiany zarządzenia nr 104/2012) wprowadzono następujące postanowienia:

- do zadań Skarbnika należy m.in. wykonywanie określonych przepisami prawa obowiązków w zakresie rachunkowości.
- Skarbnik Gminy sprawuje jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego.
- podczas nieobecności Skarbnika Miasta i Gminy jego zastępstwo pełni Główny Księgowy.

We wcześniejszym okresie, zmianą do Regulaminu Organizacyjnego z dnia 1 lipca 2013 r. (zarządzenie nr 225/2013 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica w sprawie zmiany zarządzenia nr 104/2012) wprowadzono następujące postanowienia:

- do zadań Skarbnika należy m.in. wykonywanie określonych przepisami prawa obowiązków w zakresie rachunkowości.
- Skarbnik Gminy sprawuje jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego i głównego księgowego jednostki Urzędu Gminy.

Zgodnie z postanowieniami Regulaminów Organizacyjnych:

- podczas nieobecności Skarbnika Miasta i Gminy jego zastępstwo pełni Zastępca Kierownika Referatu Finansowego (zarządzenie nr 261/2017 z dnia 7 listopada 2017 r.) – zapis ten zmienił postanowienia zarządzenia nr 104/2012, tj.:
- podczas nieobecności Skarbnika Miasta i Gminy p. Andrzeja Goncerz jego zastępstwo pełni Pani (...) – Inspektor ds. Księgowości Budżetowej w Referacie Finansowym (zarządzenie nr 104 2012 Burmistrza Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 marca 2012 r.).

W zakresie osoby zastępującej Skarbnika Miasta i Gminy, tj. Zastępcy Kierownika Referatu Finansowego, na podstawie Regulaminów Organizacyjnych, zakresów czynności oraz pisemnych wyjaśnień p. Artura Janosik - Burmistrza Miasta i Gminy Pilica ustalono, iż stanowisko Zastępcy Kierownika Referatu Finansowego funkcjonowało w okresie od 10 marca 2015 r. Zgodnie z zakresem czynności Zastępcy Kierownika Referatu Finansowego z dnia 10 marca 2015 r., pracownik ten pełnił zastępstwo podczas nieobecności p. Andrzeja Goncerz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica. Aneksem z dnia 24 czerwca 2016 r. do ww. zakresu czynności, wpisano pełnienie zastępstwa podczas nieobecności p. Magdaleny Dwyerowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica. Pełnienie powyższego zastępstwa wynikało następnie z zakresu czynności z dnia 29 grudnia 2017 r. Inspektora ds. Księgowości Budżetowej (poprzednio na stanowisku Zastępcy Kierownika Referatu Finansowego).

W okresie od 13 sierpnia 2018 r. do 31 grudnia 2018 r., następnie w okresie od 1 września 2019 r. do nadal (do dnia kontroli), zastępstwo podczas nieobecności Skarbników Miasta i Gminy Pilica pełnili Główni Księgowi, zgodnie z przytoczonymi powyżej w protokole postanowieniami Regulaminów Organizacyjnych.

2. Wewnętrzne regulacje organizacyjno-prawne.

Miasto i Gmina Pilica działa w oparciu o statut, nadany uchwałą Nr LIII/367/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 października 2018 r., bez zmian. Poprzednio obowiązywał statut nadany uchwałą nr VIII/65/2003 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 8 sierpnia 2003 r.

Organizację oraz zasady funkcjonowania Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy reguluje Regulamin Organizacyjny, wprowadzony zarządzeniem nr 104/2012 Burmistrza Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 marca 2012 r. W latach 2013 – 2019 do powyższego Regulaminu Organizacyjnego wprowadzono zmiany zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy w Pilicy: nr 225/2013 z dnia 1 lipca 2013 r., nr 4/2014 z dnia 4 grudnia 2014 r., nr 29/2015 z dnia 23 marca 2015 r., nr 130/2016 z dnia 30 marca 2016 r., nr 261/2017 z dnia 7 listopada 2017 r., nr 294/2018 z dnia 27 marca 2018 r., nr 328/2018 z dnia 13 sierpnia 2018 r., nr 353/2018 z dnia 9 listopada 2018 r. oraz nr 21/2019 z dnia 6 lutego 2019 r.

3. Dane ogólne o jednostce samorządu terytorialnego.

Gmina Pilica położona jest w północno – wschodniej części województwa śląskiego, w powiecie zawierciańskim. Miasto podzielone jest na 24 jednostki pomocnicze: 1 osiedle oraz 23 sołectwa, tj.: Biskupice, Cisowa, Dobra, Dobra Kolonia, Dobraków, Dzwonowice, Dzwono-Sierbowice, Jasieniec, Kidów, Kleszczowa, Kocikowa, Pilica, Podleśna, Przychody, Siadca, Sierbowice, Sławniów, Smoleń, Solca, Szyce, Wierbka, Wierzbica, Zarzecze, Złożeniec (dane wg statutu z 19.X.2018 r.).

Jednostkami organizacyjnymi Miasta i Gminy Pilica są:

➤ **Jednostki Budżetowe:**

- Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy,
- Szkoła Podstawowa Nr 1 w Pilicy,
- Szkoła Podstawowa Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach,
- Przedszkole w Pilicy,
- Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy.

➤ **Zakłady budżetowe:**

- Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy.

➤ **Instytucje kultury:**

- Miejsko Gminna Biblioteka Publiczna w Pilicy.

Miasto i Gmina Pilica jest członkiem następujących związków, stowarzyszeń:

- Lokalna Grupa Działania „Perła Jury”,
- Związek Gmin Jurajskich,
- Związek Gmin i Powiatów Subregionu Centralnego Województwa Śląskiego.

W latach 2016 – 2020 Miasto i Gmina Pilica nie posiadało udziałów/akcji w spółkach prawa handlowego.

Ponadto ustalono, iż w latach 2016 – 2020 Gmina Pilica zawarła umowy zlecenia na wykonanie czynności z zakresu kontroli wewnętrznej wybranych zagadnień Urzędu Miasta i Gminy Pilica, następnie na przeprowadzenia audytu wewnętrznego w Gminie Pilica (obowiązująca jest umowa zlecenia zawarta w dniu 1 lipca 2019 r., na okres do 30 czerwca 2020 r.)

Akta kontroli nr AK/610/11/20/1.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

ck
1
G

Miasto

II. KSIĘGOWOŚĆ I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

1. Gospodarka pieniężna.

Kontrolą objęto sposób prowadzenia obsługi bankowej budżetu, a także ustalenia czy wydano karty płatnicze, do czyjej są dyspozycji oraz czy wprowadzono procedury w zakresie korzystania ze służbowych kart płatniczych.

Ustalono, iż bankową obsługę budżetu, w latach objętych kontrolą, zapewniał Bank Spółdzielczy w Wolbromiu na podstawie siedemnastu umów:

Umowy rachunku bieżącego/pomocniczego dotyczące Urzędu Miasta i Gminy Pilica:

1) umowa nr 4000013 z dnia 22 maja 2015 r. na prowadzenie rachunku podstawowego oraz rachunków pomocniczych, zawarta na okres od 22 maja 2015 r. do 21 maja 2018 r. wraz z wprowadzającymi nowe rachunki aneksami o numerach: 1/2017 z 20 czerwca 2017 r., 2/2017 z 21 sierpnia 2017 r., 3/2017 z 11 września 2017 r., 4/2017 z 8 listopada 2017 r., 5/2017 z 8 grudnia 2017 r., 1/2018 z 26 marca 2018 r., 2/2018 z 5 kwietnia 2018 r., 3/2018 z 8 maja 2018 r.

2) umowa nr 4000013 z dnia 22 maja 2018 r. na prowadzenie rachunku podstawowego oraz rachunków pomocniczych, zawarta na okres od 22 maja 2018 r. do 21 maja 2021 r. *(rozwiązana z dniem 20 grudnia 2019 r. na mocy umowy na wykonanie obsługi bankowej Gminy Pilica oraz jej jednostek organizacyjnych, o której mowa w dalszej części protokołu)* wraz z wprowadzającymi nowe rachunki aneksami o numerach: 1 z 13 czerwca 2018 r. oraz 2 z 8 maja 2019 r.

Powyższe umowy zawarł p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie Skarbników Miasta i Gminy Pilica: p. Andrzeja Goncerz – byłego Skarbnika umowa z 22 maja 2015 r., p. Magdaleny Dyrerowicz – byłego Skarbnika umowa z 22 maja 2018 r. Aneksy do ww. umów, zawarł p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Magdaleny Dyrerowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica (w zakresie aneksu nr 2 z 8 maja 2019 r. do umowy nr 4000013 z dnia 22 maja 2018 r.)

Umowy rachunku bieżącego dotyczące jednostek organizacyjnych, zawarte przez Kierowników tych jednostek:

3) umowa nr 4098821 z dnia 19 grudnia 2014 r. zawarta na okres od 24 grudnia 2014 r. do 23 grudnia 2017 r. dla Przedszkola w Pilicy.

4)* umowa nr 4098821 z dnia 19 grudnia 2017 r. zawarta na okres od 24 grudnia 2017 r. do 23 grudnia 2020 r. dla Przedszkola w Pilicy wraz z aneksem nr 1 z 20 listopada 2019 r.

Obie umowy oraz aneks (pkt 3 i 4) zawarła p. Dorota Faszczowa - Dyrektor Przedszkola w Pilicy, brak kontrasygnaty.

5) umowa nr 4098850 z dnia 19 grudnia 2014 r. zawarta na okres od 24 grudnia 2014 r. do 23 grudnia 2017 r. dla Zespołu Szkół w Pilicy: Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Gimnazjum nr 2.

6)* umowa nr 4098850 z dnia 14 listopada 2017 r. zawarta na okres od 14 listopada 2017 r. do 13 listopada 2020 r. dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce wraz z aneksem nr 1 z 20 listopada 2019 r.

Obie umowy (pkt 5 i 6) zawarła p. Danuta Kot – były Dyrektor Zespołu Szkół w Wierbce, następnie były Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce. aneks nr 1 (pkt 6) zawarł p. Mariusz Jędruszek – Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce, brak kontrasygnaty.

7) umowa nr 4098847 z dnia 19 grudnia 2014 r. zawarta na okres od 24 grudnia 2014 r. do 23 grudnia 2017 r. dla Szkoły Podstawowej nr 3 w Dzwono-Sierbowicach.

8)* umowa nr 4098847 z dnia 19 grudnia 2017 r. zawarta na okres od 24 grudnia 2017 r. do 23 grudnia 2020 r. dla Szkoły Podstawowej nr 3 w Dzwono-Sierbowicach wraz z aneksem nr 1 z 20 listopada 2019 r.

Umowę z 19 grudnia 2014 r. (pkt 7) zawarła p. Stanisława Uliniarz – były Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3. umowę z 19 grudnia 2017 r. wraz z aneksem (pkt 8) zawarła p. Alicja Baran – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3, brak kontrasygnaty.

9) umowa nr 4000039 z dnia 2 kwietnia 2015 r. zawarta na okres od 2 kwietnia 2015 r. do 1 kwietnia 2018 r. dla Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy.

10)* umowa nr 4000039 z dnia 3 kwietnia 2018 r. zawarta na okres od 2 kwietnia 2018 r. do 1 kwietnia 2021 r. dla Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy.

Obie umowy (pkt 9 i 10) zawarła p. Barbara Dąbrowa - Dyrektor Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy, brak kontrasygnaty.

11) umowa nr 4000055 z dnia 1 lipca 2015 r. zawarta na okres od 1 lipca 2015 r. do 30 czerwca 2018 r. dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy.

12)* umowa nr 4000055 z dnia 29 czerwca 2018 r. zawarta na okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2021 r. dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy.

Obie umowy (pkt 11 i 12) zawarł p. Adam Rozlach - Dyrektor Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy, brak kontrasygnaty.

13) umowa nr 4000026 z dnia 3 lipca 2015 r. zawarta na okres od 3 lipca 2015 r. do 2 lipca 2018 r. dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy.

14)* umowa nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r. zawarta na okres od 3 lipca 2018 r. do 2 lipca 2021 r. dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy wraz z aneksem nr 1 z 6 maja 2019 r.

Obie umowy wraz z aneksem (pkt 13 i 14) zawarła p. Elżbieta Szymusik -- Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy, brak kontrasygnaty.

15) umowa nr 4100247 z dnia 11 września 2015 r. zawarta na okres od 11 września 2015 r. do 10 września 2018 r. dla Zespołu Szkół w Pilicy: Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Gimnazjum nr 1.

16)* umowa nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. zawarta na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2020 r. dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy wraz z aneksem nr 1 z 20 listopada 2019 r.

Obie umowy oraz aneks (pkt 15 i 16) zawarł p. Leszek Sobota – Dyrektor Zespołu Szkół w Pilicy, następnie Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy, brak kontrasygnaty.

**umowy oznaczone gwiazdką rozwiązane zostały z dniem 20 grudnia 2019 r. na mocy ww. umowy na wykonanie obsługi bankowej Gminy Pilica oraz jej jednostek organizacyjnych.*

Umowa dotycząca Urzędu Miasta i Gminy Pilica oraz jednostek organizacyjnych:

17) umowa na wykonanie obsługi bankowej Gminy Pilica oraz jej jednostek organizacyjnych (bez numeru) zawarta w dniu 20 grudnia 2019 r. na okres od 20 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r. na prowadzenie rachunków bieżących i pomocniczych dla Miasta i Gminy Pilica, dla Urzędu Miasta i Gminy Pilica oraz dla: Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy, Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy, Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy, Przedszkola w Pilicy, Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pilicy, Szkoły Podstawowej Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce. Z dniem zawarcia niniejszej umowy rozwiązaniu uległy umowy wyszczególnione powyżej w protokole kontroli w punktach: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16. Niniejszą umowę zawarł p. Artur Janosik – Burmistrz oraz p. Małgorzata Flak – Skarbnik Miasta i Gminy Pilica.

W zakresie umów wyszczególnionych w punktach 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 (umowy zawarte w okresie objętym kontrolą) sprawdzeniem objęto czy kierownicy jednostek organizacyjnych posiadali stosowne upoważnienia do zaciągnięcia ww. zobowiązań. Ustalenia w tym zakresie zawarto w dalszej części niniejszego protokołu kontroli.

Ustalono również, iż w okresie objętym kontrolą obowiązywały ponadto dwie umowy zawarte z ING Bank Śląski S.A:

- umowa ramowa o prowadzenie rachunków bankowych, świadczenie usług bankowości elektronicznej, udostępnianie debetowych kart płatniczych, udostępnianie systemu wypłat elektronicznych zawarta w dniu 20 czerwca 2012 r. na czas nieokreślony.

- umowa prowadzenia rachunku oszczędnościowego w PLN OKO Business zawarta w dniu 20 czerwca 2012 r. na czas nieokreślony.

Zgodnie z treścią ww. umowy ramowej, Bank otworzył rachunek bankowy o nr 86...0489, zwany w umowie rachunkiem podstawowym. Zgodnie z wykazem rachunków bankowych, sporządzonym przez Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, zatwierdzonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, rachunek ten wykazano jako rachunek bieżący, przyporządkowany do konta 133-1, występujący w latach 2016-2017. Podstawowym rachunkiem Gminy, zgodnie z ww. wykazem, był rachunek w Banku Spółdzielczym w Wolbromiu o nr 13...0001, przyporządkowany do konta 133, występujący jako podstawowy w latach 2016-2019, natomiast w 2020 r. jako rachunek dla dochodów, również przyporządkowany do konta 133.

Zgodnie z treścią ww. umowy na prowadzenie rachunku oszczędnościowego OKO Business, otwarto rachunek o nr 50...0943, który zgodnie z ww. wykazem rachunków, przyporządkowany był do konta 133-1 i występował w latach 2016-2017.

Obie umowy zawarł p. Michał Otrębski – były Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Andrzeja Goncerz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy. Na podstawie ww. umów prowadzone były: rachunek podstawowy oraz oszczędnościowy, oba zamknięte w dniu 15 marca 2018 r., zgodnie z pismem z ING Bank Śląski S.A. z 16 marca 2018 r.

Jak ustalono bankiem, który został wybrany jako bank obsługujący budżet Gminy Pilica został wybrany Bank Spółdzielczy w Wolbromiu, zgodnie z uchwałą nr XV/103/2004 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 14 kwietnia 2004 r.

Ponadto, Gmina Pilica, jak i jednostki organizacyjne Gminy zawarły z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu łącznie szesnaście umów o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet. W treści umów wskazano, iż są one zawarte na czas nieokreślony, jednak z ich treści wynika, iż wygasają automatycznie z dniem rozwiązania umów o prowadzenie rachunków. Zgodnie z umowami zawartymi w latach 2013, 2016-2017: Bank będzie świadczył na rzecz Klienta usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet, zwane w umowie usługami Systemu, umożliwiające składanie dyspozycji oraz dostęp do informacji oferowanych przez Bank. Dyspozycje złożone za pośrednictwem Systemu są realizowane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie umowami, zawartymi pomiędzy Bankiem i Klientem. Za czynności związane z korzystaniem z Systemu, Bank pobiera opłaty i prowizje zgodnie z obowiązującą w dniu zawarcia umowy „Taryfą prowizji i opłat za czynności bankowe”. Umowa wygasa automatycznie z dniem rozwiązania z Bankiem umowy o prowadzenie rachunku. Zgodnie z umowami zawartymi w 2019 r.: Bank zobowiązuje się do zapewnienia Posiadaczowi rachunku i upoważnionym przez niego osobom – Użytkownikom,

za pośrednictwem systemu bankowości internetowej eCorpoNet, zwanym Systemem, dostęp do środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach Posiadacza rachunku prowadzonych przez Bank, a także do wykonywania transakcji płatniczych lub innych dyspozycji w zakresie usług oferowanych przez Bank za pośrednictwem usługi bankowości internetowej eCorpoNet. Umowa wygasa automatycznie z dniem rozwiązania umów o prowadzenie rachunków. Bank pobiera opłaty i prowizje za czynności związane z korzystaniem z Systemu zgodnie z obowiązującą „Taryfą opłat i prowizji bankowych Banku Spółdzielczego w Wolbromiu”.

I tak, w latach objętych kontrolą, obowiązywały następujące umowy:

Umowy dotyczące Urzędu Miasta i Gminy Pilica:

- 1) umowa nr 4000013 z dnia 31 lipca 2013 r.
- 2) umowa nr 4000013 z dnia 28 czerwca 2016 r.
- 3) umowa nr 4006800 z dnia 20 grudnia 2019 r.

Powyższe umowy zawarli w kolejności: p. Michał Otrębski – były Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Andrzeja Goncerz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica (umowa z 2013 r.), p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica (pozostałe 2 umowy), przy kontrasygnacie p. Magdaleny Dynierowicz – byłego Skarbnika, następnie p. Małgorzaty Flak - Skarbnika Miasta i Gminy Pilica.

Umowy dotyczące jednostek organizacyjnych, zawarte przez Kierowników tych jednostek:

- 4) umowa nr 4000039 z dnia 11 stycznia 2016 r. dla Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy.
- 5) umowa nr 4000039 z dnia 19 listopada 2019 r. dla Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy.

Obie umowy (pkt 4 i 5) zawarła p. Barbara Dąbrowa - Dyrektor Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy. Na umowie z 11 stycznia 2016 r. widnieje podpis Głównego Księgowego, na umowie z 19 listopada 2019 r. brak kontrasygnaty.

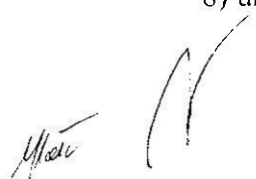

- 6) umowa nr 4100247 z dnia 9 lutego 2016 r. dla Zespołu Szkół w Pilicy: Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Gimnazjum nr 1.

Umowę (pkt 6) zawarł p. Leszek Sobota – Dyrektor Zespołu Szkół w Pilicy. Na umowie widnieje podpis Głównego Księgowego.

- 7) umowa nr 4098850 z dnia 11 lutego 2016 r. dla Zespołu Szkół: Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Gimnazjum nr 2 w Wierbce

Umowę (pkt 7) zawarła p. Danuta Kot – były Dyrektor Zespołu Szkół w Wierbce. Na umowie widnieje podpis Głównego Księgowego.

- 8) umowa nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy.

9) umowa nr 4018760 z dnia 9 sierpnia 2019 r. dla Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy.

Obie umowy (pkt 8 i 9) zawarł p. Leszek Sobota – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy, brak kontrasygnaty.

10) umowa nr 4098847 z dnia 11 lutego 2016 r. dla Szkoły Podstawowej Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach.

11) umowa nr 4098847 z dnia 2 października 2019 r. dla Szkoły Podstawowej Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach.

Umowę z 11 lutego 2016 r. (pkt 10) zawarła p. Stanisława Uliniarz – były Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3, na umowie widnieje podpis Głównego Księgowego. Umowę z 2 października 2019 r. (pkt 11) zawarła p. Alicja Baran – Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 3, brak kontrasygnaty.

12) umowa nr 4098821 z dnia 11 lutego 2016 r. dla Przedszkola w Pilicy.

13) umowa nr 4098821 z dnia 19 listopada 2019 r. dla Przedszkola w Pilicy.

Obie umowy (pkt 12 i 13) zawarła p. Dorota Faszczowa - Dyrektor Przedszkola w Pilicy, na umowie z 11 lutego 2016 r. widnieje podpis Głównego Księgowego, na umowie z 19 listopada 2019 r. brak kontrasygnaty.

14) umowa nr 4000026 z dnia 24 czerwca 2019 r. dla Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy.

Umowę (pkt 14) zawarła p. Elżbieta Szymusik – Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy, brak kontrasygnaty.

15) umowa nr 4098850 z dnia 25 lipca 2019 r. dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce.

16) umowa nr 4098850 z dnia 6 sierpnia 2019 r. dla Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce.

Umowę z 25 lipca 2019 r. (pkt 15) zawarła p. Danuta Kot – były Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce, na umowie widnieje podpis Głównego Księgowego. Umowę z 6 sierpnia 2019 r. (pkt 16) zawarł p. Mariusz Jędruszek – p.o. Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce, brak kontrasygnaty.

W zakresie umów wyszczególnionych w punktach 4-16 (umowy zawarte w okresie objętym kontrolą) sprawdzeniem objęto czy kierownicy jednostek organizacyjnych posiadali stosowne upoważnienia do zaciągnięcia ww. zobowiązań. Ustalenia w tym zakresie zawarto w dalszej części niniejszego protokołu.

Mając na uwadze powyżej opisany stan faktyczny, do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie:

1. przyczyn. dla których w okresie od stycznia 2016 r. do 20 grudnia 2019 r. zaniechano zawarcia umowy na bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego, która obejmowałaby obsługę bankową całego budżetu Miasta i Gminy Pilica, w tym jednostek organizacyjnych?
2. czy oprócz wyszczególnionych w niniejszym piśmie umów /wszystkich wykazanych powyżej w protokole/, Gmina Pilica bądź jednostki organizacyjne zawierały inne umowy dot. obsługi bankowej?
3. jakie wydatki na obsługę bankową na podstawie wszystkich umów, o których mowa w niniejszym piśmie /wszystkich wykazanych powyżej w protokole/. (w tym umów z pyt.2) poniesione zostały w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 2020 r. (do dnia kontroli) przez Urząd Miasta i Gminy w Pilicy oraz przez jednostki organizacyjne – w rozbiciu na poszczególne jednostki, w szczególności do danej umowy i roku budżetowego, z podsumowaniem całości wydatków z danego roku dla danej jednostki.
4. przyczyn. dla których umowę na wykonanie obsługi bankowej Gminy Pilica oraz jej jednostek organizacyjnych z dnia 20 grudnia 2019 r. zawarto na okres 12 miesięcy, tj. od 20 grudnia 2019 r. do 31 grudnia 2020 r.?
5. czy podejmowano działania mające na celu dokonanie wyboru banku, prowadzącego bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego (w tym również dla jednostek organizacyjnych) na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, w przypadku odpowiedzi negatywnej zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn. dla których nie podjęto tych działań.

W wyjaśnieniach p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica czytamy: *..Ad.1 W nawiązaniu do pierwszego pytania w w w piśmie, wyjaśniamy, iż nie było takiej potrzeby, aby w okresie 2016 – 2019 była wspólna umowa na obsługę bankową jednostek samorządu terytorialnego. Obecnie, ze względu na zgłoszenie przez gminę numerów rachunków do Urzędu Skarbowego w celu umieszczenia ich na białej liście, byliśmy zmuszeni do zawarcia wspólnej umowy na obsługę bankową pod jednym numerem NIP. Nadmieniamy, iż podczas kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w lipcu 2016 umowy te były również weryfikowane i nie było pod tym względem nieprawidłowości. Ad.2 Odpowiadając na pytanie drugie, informujemy, iż ani Gmina ani jednostki nie zawierały innych umów na obsługę bankową, poza tymi które były przedstawione podczas kontroli i zostały wymienione w piśmie o złożenie pisemnego wyjaśnienia w sprawie obsługi bankowej budżetu jednostki samorządu terytorialnego w latach 2016 -2020 z dnia 25.05.2019r. Ad.3 Jeśli chodzi o wydatki na obsługę bankową, to przedstawiamy załączniki obrazujące wysokość poniesionych*

wydatków w rozbiciu na lata, umowy i jednostki które zawierały te umowy z bankiem. Jeśli dana jednostka zawarła z Bankiem umowę rachunku bieżącego i nie posiada umowy o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet, to przedstawione zestawienie dotyczy tylko umowy rachunku bieżącego z podziałem na okresy. W naszym przypadku jest to ZUWiK. Pozostałe jednostki mają zawarte umowy rachunku bieżącego i jednocześnie o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet na obsługę rachunków zawartych w umowie rachunku bieżącego + aneksy uzupełniające otwarcie nowych rachunków bankowych. Przedstawione zestawienia dotyczą poniesionych wydatków w ramach zawartych umów łącznie. Nie ma możliwości zawarcia tylko umowy o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet bez zawarcia umowę rachunku bieżącego a co za tym idzie ponoszenia kosztów z tego tytułu. **Ad.4** Jak już wspomniane było w punkcie pierwszym, zmiana przepisów dotyczących Vat zmusiła nas do zawarcia umowy na wspólną obsługę bankową wszystkich jednostek pod jednym numerem NIP. Bieżąca umowa nie była zawarta na 3 lata jak poprzednie, gdyż nosiliśmy, i nadal nosimy się z zamiarem rozeznania w obsłudze i kosztami obsługi w innych bankach. W związku z powyższym zawarcie umowy na 12 miesięcy było zamierzone i przemyślane. **Ad. 5** Bank proponował nam zawarcie bieżącej umowy na 4 lata, jednak po konsultacjach z prawnikiem i analizie wydatków, byłibyśmy zmuszeni zastosować tutaj przepisy prawa zamówień publicznych. Umowy były zawierane na 3 lata, a koszty ich obsługi łącznie w okresie obowiązywania nie przekraczały 30 tys. Euro. Chcieliśmy tutaj nadmienić, iż nie mamy do wyboru w Pilicy innych banków, jest tylko Bank Spółdzielczy, a my codziennie odprowadzamy gotówkę z kasy na rachunek bankowy. Dla Urzędu jak i jednostek współpraca z miejscowym bankiem jest po prostu najlepsza i najwygodniejsza. Codzienne wożenie gotówki przykładowo do Ogródzieńca czy Zawiercia byłoby uciążliwe, nieracjonalne i co gorsza niegospodarne, a nie o to nam chyba chodzi."

Zgodnie z art. 264 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), bankową obsługę budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykonuje bank wybrany na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych. Zasady wykonywania obsługi bankowej określa umowa zawarta między zarządem jednostki samorządu terytorialnego a bankiem.

Obowiązek stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych od 2014 r. powstaje dla przedmiotu zamówienia o wartości przekraczającej próg 30.000 euro. Średni kurs złotego w stosunku do euro, w latach 2016-2020 wynosił, zgodnie z rozporządzeniami Prezesa Rady Ministrów w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych: z dnia 28 grudnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz.

2254), z dnia 28 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2477), z dnia 18 grudnia 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 2453) wynosił: 4,1749 od 1 stycznia 2016 r., 4,3117 od 1 stycznia 2018 r., 4,2693 od 1 stycznia 2020 r. Biorąc powyższe pod uwagę, próg 30.000 euro przekraczały zamówienia, których wartość przekraczała kwoty netto: w 2016 r. i 2017 r. – 125.247.00 zł, w 2018 r. i 2019 r. – 129.351.00 zł, w 2020 r. – 128.079.00 zł.

Do wyjaśnień dołączono zestawienia wydatków poniesionych przez jednostki organizacyjne oraz Urząd Miasta i Gminy Pilica na obsługę bankową z których wynika, iż łączne wydatki w latach 2016 – 2020 (Urząd do 21 maja, jednostki organizacyjne do 30 kwietnia) wyniosły:

- w 2016 r. - **34.247,70 zł**, w tym: Urząd 5.691.20 zł, ZUWiK 1.680.00 zł, OPS 15.745.50 zł, ZEAS 691.00 zł, SP1 3.254.00 zł, SP3 1.406.50 zł, Przedszkole 2.778.00 zł, Zespół Szkolno-Przedszkolny 3.001.50 zł.

- w 2017 r. - **35.024,08 zł**, w tym: Urząd 5.875.83 zł, ZUWiK 1.544.50 zł, OPS 18.253.00 zł, ZEAS 640.00 zł, SP1 3.575.75 zł, SP3 1.482.00 zł, Przedszkole 1.293.00 zł, Zespół Szkolno-Przedszkolny 2.360.00 zł.

- w 2018 r. - **35.324,25 zł**, w tym: Urząd 5.737.40 zł, ZUWiK 1.616.50 zł, OPS 18.990.50 zł, ZEAS 720,85 zł, SP1 2.773.50 zł, SP3 1.633.00 zł, Przedszkole 1.319.00 zł, Zespół Szkolno-Przedszkolny 2.533.50 zł.

- w 2019 r. - **37.975,60 zł**, w tym: Urząd 5.975.70 zł, ZUWiK 1.312.00 zł, OPS 21.784.50 zł, ZEAS 691.50 zł, SP1 3.068.75 zł, SP3 1.715.85 zł, Przedszkole 1.256.45 zł, Zespół Szkolno-Przedszkolny 2.170.85 zł.

- w 2020 r. - **13.520,15 zł**, w tym: Urząd 2.187.20 zł, ZUWiK 792.00 zł, OPS 7.782.00 zł, ZEAS 225.50 zł, SP1 889.70 zł, SP3 510.30 zł, Przedszkole 372.50 zł, Zespół Szkolno-Przedszkolny 760.95 zł.

W zakresie wyszczególnionych powyżej w protokole umów, zawartych w okresie objętym kontrolą przez Kierowników jednostek organizacyjnych, do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wskazanie pełnomocnictw, upoważnień, innych pisemnych „zgód”, uprawniających Kierowników jednostek organizacyjnych do zaciągnięcia przez nich zobowiązań wynikających z tych umów. Wyjaśniono: *„(...) jako załączniki przedstawiamy stosowne zarządzenia pełnomocnictwa upoważnienia czy zgody dla kierowników jednostek uprawniające ich do podpisywania umów i zaciągania zobowiązań z tytułu ich podpisania, a mianowicie: (...)”*

a) umowa nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. - Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 245 2017 Burmistrza MiG Pilica z dnia 1.09.2017r.* (pełnomocnictwo udzielone ww. zarządzeniem wynika z treści umowy zawartej z bankiem).

b) umowa nr 4098850 z dnia 14 listopada 2017 r. - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce – wskazano *Zarządzenie nr 263/2017 Burmistrza MiG Pilica z dnia 09.11.2017r.* (pełnomocnictwo udzielone ww. zarządzeniem wynika z treści umowy zawartej z bankiem).

c) umowa nr 4098821 z dnia 19 grudnia 2017 r. - Przedszkole w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 77.2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.* (pełnomocnictwo udzielone ww. zarządzeniem wynika z treści umowy zawartej z bankiem).

d) umowa nr 4098847 z dnia 19 grudnia 2017 r. - Szkoła Podstawowa nr 3 w Dzwono-Sierbowicach – wskazano *Zarządzenie nr 152 2016 Burmistrza MiG Pilica z dnia 1.07.2016r.* (pełnomocnictwo udzielone ww. zarządzeniem wynika z treści umowy zawartej z bankiem).

e) umowa nr 4000039 z dnia 3 kwietnia 2018 r. - Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 2.2003 Burmistrza MiG Pilica z dnia 2.01.2003r.*, natomiast z treści umowy zawartej z bankiem wynika, iż Dyrektor działał na mocy upoważnienia nr OR.0052.5.2018 p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 3 kwietnia 2018 r.

f) umowa nr 4000055 z dnia 29 czerwca 2018 r. - Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy – wskazano *Pełnomocnictwo Burmistrza z dn. 05.05.2015r.* – to pełnomocnictwo nr OR.0052.14.2015.

g) umowa nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 78.2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.*

h) aneks nr 1 z dnia 6 maja 2019 r. do umowy nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy (aneksem wprowadzono dodatkową opłatę, 3 zł prowizji za każdą pozycję z listy wypłaty zasiłków) – wskazano *Zarządzenie nr 18.2019 Burmistrza MiG Pilica z dnia 31.01.2019 r.*

oraz umów o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet.:

i) umowa nr 4000039 z dnia 11 stycznia 2016 r. - Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 2.2003 Burmistrza MiG Pilica z dnia 2.01.2003r.*

j) umowa nr 4000039 z dnia 19 listopada 2019 r. - Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 18 2019 Burmistrza MiG Pilica z dnia 31.01.2019 r.*

k) umowa nr 4100247 z dnia 9 lutego 2016 r. - Zespół Szkół w Pilicy: Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Gimnazjum nr 1 – wskazano *Zarządzenie nr 73/2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.*

- l) umowa nr 4098850 z dnia 11 lutego 2016 r. - Zespół Szkół w Wierbce: Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Gimnazjum nr 2 – wskazano *Zarządzenie nr 74/2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.*
- ł) umowa nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. - Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 245/2017 Burmistrza MiG Pilica z dnia 1.09.2017r.* (pełnomocnictwo udzielone ww. zarządzeniem wynika z treści umowy zawartej z bankiem).
- m) umowa nr 4018760 z dnia 9 sierpnia 2019 r. - Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 245/2017 Burmistrza MiG Pilica z dnia 1.09.2017r.*
- n) umowa nr 4098847 z dnia 11 lutego 2016 r. - Szkoła Podstawowa Nr 3 w Dzwonosierbowicach – wskazano *Zarządzenie nr 75/2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.*
- o) umowa nr 4098847 z dnia 2 października 2019 r. - Szkoła Podstawowa Nr 3 w Dzwonosierbowicach – wskazano *Zarządzenie nr 152/2016 Burmistrza MiG Pilica z dnia 1.07.2016r.*
- p) umowa nr 4098821 z dnia 11 lutego 2016 r. - Przedszkole w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 77/2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.*
- r) umowa nr 4098821 z dnia 19 listopada 2019 r. - Przedszkole w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 77/2008 Burmistrza MiG Pilica z dnia 12.03.2008r.*
- s) umowa nr 4000026 z dnia 24 czerwca 2019 r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy – wskazano *Zarządzenie nr 18/2019 Burmistrza MiG Pilica z dnia 31.01.2019 r.*
- t) umowa nr 4098850 z dnia 25 lipca 2019 r. - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce – wskazano *Zarządzenie nr 263/2017 Burmistrza MiG Pilica z dnia 09.11.2017r.*
- u) umowa nr 4098850 z dnia 6 sierpnia 2019 r. - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce – wskazano *Zarządzenie nr 70/2019 Burmistrza MiG Pilica z dnia 06.08.2019r.*

Z przytoczonych w niniejszym protokole kontroli wyjaśnień, jak i przedłożonych do kontroli dokumentów wynika, iż:

> umowa nr 4000055 z dnia 29 czerwca 2018 r., na okres od 1 lipca 2018 r. do 30 czerwca 2021 r., zawarta została przez p. Adama Rozlach – Dyrektora Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy, na podstawie pełnomocnictwa p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica nr OR.0052.14.2015 z dnia 5 maja 2015 r. Zgodnie z treścią pełnomocnictwa – udzielonego m.in. na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, pełnomocnictwo udzielone zostało do: 1) składania oświadczeń woli w imieniu Gminy w zakresie działalności kierowanej jednostki, 2) zaciągania zobowiązań w imieniu Gminy w ramach planu finansowego jednostki, 3) reprezentowania Gminy przed sądami, organami administracji publicznej, organami egzekucyjnymi we wszystkich postępowaniach sądowych i egzekucyjnych związanych z działalnością jednostki, 4) udzielania dalszych

pełnomocnictw w zakresie określonym w pkt 1-3 pracownikom jednostki, radcom prawnym lub adwokatom. Pełnomocnictwo ważne jest do odwołania, nie dłużej niż przez czas pełnienia funkcji Dyrektora Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy.

> umowa nr 4000039 z dnia 11 stycznia 2016 r. (eCorpoNet) zawarta została przez p. Barbarę Dąbrowa - Dyrektora Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy na podstawie pełnomocnictwa, wynikającego z zarządzenia nr 2/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 2 stycznia 2003 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza), którego zakres przytoczono powyżej.

> umowa nr 4100247 z dnia 9 lutego 2016 r. (eCorpoNet) zawarta została przez p. Leszka Sobota – Dyrektora Zespołu Szkół w Pilicy: Szkoła Podstawowa nr 1 oraz Gimnazjum nr 1, na podstawie zarządzenia nr 73/2008 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 12 marca 2008 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza), którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4098850 z dnia 11 lutego 2016 r. (eCorpoNet) zawarta została przez p. Danutę Kot – byłego Dyrektora Zespołu Szkół w Wierbce: Szkoła Podstawowa nr 2 oraz Gimnazjum nr 2, na podstawie zarządzenia nr 74/2008 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 12 marca 2008 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza), którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4098847 z dnia 11 lutego 2016 r. (eCorpoNet) zawarta została przez p. Stanisławę Uliniarz – byłego Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 3 w Dzwono-Sierbowicach, na podstawie zarządzenia nr 75/2008 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 12 marca 2008 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza), którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4098821 z dnia 19 grudnia 2017 r., na okres od 24 grudnia 2017 r. do 23 grudnia 2020 r., a także umowy: nr 4098821 z dnia 11 lutego 2016 r. oraz nr 4098821 z dnia 19 listopada 2019 r. (eCorpoNet) zawarte zostały przez p. Dorotę Faszczowa - Dyrektora Przedszkola w Pilicy, na podstawie zarządzenia nr 77/2008 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 12 marca 2008 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza), którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r., na okres od 3 lipca 2018 r. do 2 lipca 2021 r., zawarta została przez p. Elżbietę Szymusik – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy, na podstawie zarządzenia nr 78/2008 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 12 marca 2008 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza), którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4098847 z dnia 19 grudnia 2017 r., na okres od 24 grudnia 2017 r. do 23 grudnia 2020 r. oraz umowa nr 4098847 z dnia 2 października 2019 r. (eCorpoNet) zawarte zostały przez p. Alicję Baran - Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach na

podstawie zarządzenia nr 152/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 1 lipca 2016 r., którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r., na okres od 1 września 2017 r. do 31 sierpnia 2020 r. oraz umowy nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. i nr 4018760 z dnia 9 sierpnia 2019 r. (eCorpoNet) zawarte zostały przez p. Leszka Sobota – Dyrektora Szkoły Podstawowej nr 1 w Pilicy na podstawie zarządzenia nr 245/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 1 września 2017 r., którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4098850 z dnia 14 listopada 2017 r., na okres od 14 listopada 2017 r. do 13 listopada 2020 r. oraz umowa nr 4098850 z dnia 25 lipca 2019 r. (eCorpoNet) zawarte zostały przez p. Danutę Kot – byłego Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce, na podstawie zarządzenia nr 263/2017 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 9 listopada 2017 r., którego zakres przytoczono poniżej.

> umowa nr 4098850 z dnia 6 sierpnia 2019 r. (eCorpoNet) zawarta została przez p. Mariusza Jędruszek – p.o. Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wierbce, na podstawie zarządzenia nr 70/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 6 sierpnia 2019 r., którego zakres przytoczono poniżej.

Zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica: nr 73/2008, nr 74/2008, nr 75/2008, nr 77/2008, nr 78/2008, nr 152/2016, nr 245/2017, nr 263/2017 oraz nr 70/2019 wydane zostały na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, a zakres pełnomocnictwa obejmował: - wykonywanie czynności zwykłego zarządu mieniem w kierowanej jednostce, - dokonywanie czynności prawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązań do wysokości zatwierdzonego planu finansowego. Jednocześnie pełnomocnictwo zawierało zapis, iż do dokonywania czynności przekraczających zakres pełnomocnictwa, wymagana jest zgoda Burmistrza wyrażona w formie pisemnej.

> umowa nr 4000039 z dnia 3 kwietnia 2018 r., na okres od 2 kwietnia 2018 r. do 1 kwietnia 2021 r., zawarta została przez p. Barbarę Dąbrowa - Dyrektora Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy, na podstawie wynikającego z tej umowy upoważnienia p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 3 kwietnia 2018 r. do zawarcia umowy z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu Oddział w Pilicy na obsługę finansową ZEAS w Pilicy (upoważnienie nr OR.0052.5.2018). W wyjaśnieniach natomiast, jako podstawę do zawarcia powyższej umowy, wskazano pełnomocnictwo wynikające z zarządzenia nr 2/2003 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 2 stycznia 2003 r. (p. Michała Otrębskiego – byłego Burmistrza) – udzielone na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zakres pełnomocnictwa obejmował: - wykonywanie czynności zwykłego zarządu

mieniem w kierowanej jednostce, dokonywanie czynności prawnych, które mogą spowodować powstanie zobowiązań do wysokości 380.000,00 zł. Do dokonywania czynności przekraczających zakres pełnomocnictwa, wymagana jest zgoda Burmistrza wyrażona w formie pisemnej.

Ponadto, z przytoczonych w niniejszym protokole kontroli wyjaśnień, jak i przedłożonych do kontroli dokumentów wynika, iż na podstawie pełnomocnictwa udzielonego zarządzeniem nr 18/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictw kierownikom jednostek organizacyjnych Miasta i Gminy Pilica, wydanym na podstawie art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym w związku z art. 228 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych oraz § 16 uchwały nr IV/25/2018 i § 2 ust. 2 uchwały nr IV/26/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy, zawarte zostały umowy:

- > umowa nr 4000039 z dnia 19 listopada 2019 r. (eCorpoNet) zawarta przez p. Barbarę Dąbrowa - Dyrektora Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy;
- > aneks nr 1 z dnia 6 maja 2019 r. do umowy nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r. (aneksem wprowadzono dodatkową opłatę, 3 zł prowizji za każdą pozycję z listy wypłaty zasiłków) oraz umowa nr 4000026 z dnia 24 czerwca 2019 r. (eCorpoNet) zawarte przez p. Elżbietę Szymusik – Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy.

Zakres pełnomocnictwa udzielonego zarządzeniem nr 18/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 stycznia 2019 r. obejmował: - składanie oświadczeń woli w imieniu Miasta i Gminy Pilica w zakresie działalności kierowanej jednostki, - wykonywanie czynności zwykłego zarządu mieniem w kierowanej jednostce, - zaciąganie zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki, i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy na łączną kwotę 500.000,00 zł.

Jak wyjaśniono w przytoczonej powyżej w protokole odpowiedzi, wskazane pełnomocnictwa, upoważnienia i inne pisemne zgody (wyszczególnione w niniejszym protokole kontroli), uprawniały Kierowników poszczególnych jednostek organizacyjnych do zaciągnięcia przez nich zobowiązań wynikających z wyszczególnionych w protokole umów.

Stosownie do art. 46 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków lub kosztów jednostki, pomniejszonej o wydatki na wynagrodzenia i uposażenia, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, inne składki i opłaty obligatoryjne oraz płatności

wynikające z zobowiązań zaciągniętych w latach poprzednich. Dysponent części budżetowej lub zarząd jednostki samorządu terytorialnego może ustalić dla podległych lub nadzorowanych jednostek dodatkowe ograniczenia zaciągania zobowiązań lub dokonywania wydatków.

Zgodnie z art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515 z późn. zm.), kierownicy jednostek organizacyjnych gminy nieposiadających osobowości prawnej działają jednoosobowo na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez wójta. Stosownie do art. 261 ww. ustawy, kierownik samorządowej jednostki budżetowej może, w celu realizacji zadań, zaciągać zobowiązania pieniężne (w tym zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2, inne niż kredyt i pożyczka – od 1 stycznia 2019 r.), do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym jednostki.

Zawieranie umów wieloletnich możliwe jest w oparciu o wieloletnią prognozę finansową (załącznik dotyczący przedsięwzięć) lub w ramach upoważnienia, o którym mowa w art. 228 ustawy o finansach publicznych. Stosownie do art. 228 ust. 1 ww. ustawy, uchwała w sprawie wieloletniej prognozy finansowej może zawierać upoważnienie dla zarządu jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań: 1) związanych z realizacją zamieszczonych w niej przedsięwzięć; 2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna do zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy. W myśl art. 228 ust. 2 ww. ustawy, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego może upoważnić zarząd jednostki samorządu terytorialnego do przekazania uprawnień kierownikom jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego do zaciągania zobowiązań, o których mowa w ust. 1. Od dnia 1 stycznia 2019 r. w zakresie umów określonych w ust. 1 pkt 2 przekazanie uprawnień może dotyczyć także umów, z których wynikają zobowiązania zaliczane do tytułu dłużnego, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2.

Zarówno z uchwał budżetowych, jak i uchwał w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej, podejmowanych corocznie przez Radę Miasta i Gminy w Pilicy na lata 2016-2019, wynikało upoważnienie dla Burmistrza do przekazania uprawnień jednostkom organizacyjnym do zaciągania zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i w latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i z których wynikające płatności wykraczają poza rok budżetowy na łączne kwoty: na rok 2016, 2017 i 2018 – 300.000,00 zł, na rok 2019 – 500.000,00 zł.

W toku kontroli ustalono także, iż na umowach zawartych, w okresie objętym kontrolą, przez Kierowników jednostek organizacyjnych, nie było kontrasygnaty skarbnika gminy

(głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej. Powyższe dotyczyło następujących umów oraz aneksu:

- a) nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. - Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy.
- b) nr 4098850 z dnia 14 listopada 2017 r. - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce,
- c) nr 4098821 z dnia 19 grudnia 2017 r. - Przedszkole w Pilicy.
- d) nr 4098847 z dnia 19 grudnia 2017 r. - Szkoła Podstawowa nr 3 w Dzwono-Sierbowicach.
- e) nr 4000039 z dnia 3 kwietnia 2018 r. - Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy.
- f) nr 4000055 z dnia 29 czerwca 2018 r. - Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy.
- g) nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy.
- h) aneks nr 1 z 6 maja 2019 r. do umowy nr 4000026 z dnia 3 lipca 2018 r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy (aneksem wprowadzono dodatkową opłatę, 3 zł prowizji za każdą pozycję z listy wypłaty zasiłków).

oraz umów o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet.:

- j) nr 4000039 z dnia 19 listopada 2019 r. - Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy.
- l) nr 4018760 z dnia 1 września 2017 r. - Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy.
- m) nr 4018760 z dnia 9 sierpnia 2019 r. - Szkoła Podstawowa nr 1 w Pilicy.
- o) nr 4098847 z dnia 2 października 2019 r. - Szkoła Podstawowa Nr 3 w Dzwono-Sierbowicach.
- r) nr 4098821 z dnia 19 listopada 2019 r. - Przedszkole w Pilicy.
- s) nr 4000026 z dnia 24 czerwca 2019 r. - Ośrodek Pomocy Społecznej w Pilicy.
- u) nr 4098850 z dnia 6 sierpnia 2019 r. - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce.

Nadmienić należy, iż na niektórych umowach zawartych przez Kierowników jednostek organizacyjnych, przed dniem 1 stycznia 2016 r., również brak było kontrasygnaty.

Wobec powyższego, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn zaniechania na nw. umowach i aneksie, powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych kontrasygnaty skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej. W wyjaśnieniach czytamy: „Główni księgowi jednostek (OPS i ZEAS) od 2018 r. posiadają stosowne upoważnienia do podpisywania w imieniu skarbnika stosownych dokumentów: umów. Upoważnienia do kontrasygnaty Skarbnika wcześniej wydała Pani Magdalena Dynierowicz - Skarbnik pełniący obowiązki do 14.12.2018 r. i obecnie, jeśli jest taka potrzeba, jest ktoś nowy zatrudniony, bądź wrócił z urlopu wychowawczego lub innego, stosowne upoważnienie jest mu wydawane. Z otrzymanych informacji wcześniej takich upoważnień niw było. Dlaczego nie są

stosowane kontrasygnaty przy podpisywaniu umów w Jednostkach? Bank nie wymagał kontrasygnaty Skarbnika, lub osób przez niego upoważnionych na umowach. Przykładowo jak wynika z wyjaśnień: Główny księgowy w ZEAS kompletował dokumenty niezbędne do podpisania umów i był obecny przy ich podpisywaniu jednak ich nie podpisywał. Odpowiadając na pytanie dotyczące braku kontrasygnaty skarbnika lub osoby przez niego upoważnionej na umowach i aneksach wymienionych w punktach od a) do u) jedynym wyjaśnieniem jest fakt, iż przedstawiciel banku podpisywał taką umowę z przedstawicielem jednostki bez konieczności podpisu kontrasygnaty.”

Zgodnie z art. 46 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.), jeżeli czynność prawna może spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych, do jej skuteczności potrzebna jest kontrasygnata skarbnika gminy (głównego księgowego budżetu) lub osoby przez niego upoważnionej.

Do p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyszczególnienie upoważnień, udzielonych Głównym Księgowym jednostek organizacyjnych przez p. Małgorzatę Flak – Skarbnika oraz p. Magdalenę Dyrerowicz, i p. Andrzeja Goncerz – byłych Skarbników Miasta i Gminy Pilica, do kontrasygnowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych (wg numeru i daty upoważnienia, osoby upoważniającej i upoważnionej). W wyjaśnieniach czytamy: „Upoważnienia udzielane Głównym Księgowym jednostek organizacyjnych przez:

➤ *Małgorzatę Flak*

- (...) - Główniej Księgowej OPS – Upoważnienie nr RF.3253.1.2019 z dn. 27.06.2019 r.,

- (...) - Główniej Księgowej UMiG – Upoważnienie nr RF.3253.2.2019 z dn. 06.09.2019 r.

➤ *Magdalenę Dyrerowicz*

- (...) – Główniej Księgowej ZEAS – Upoważnienie nr RF.3253.1.2018 z dn. 25.05.2018 r.,

- (...) – Główniej Księgowej OPS – Upoważnienie nr RF.3253.2.2018 z dn. 25.05.2018 r.,

- (...) – Główniej Księgowej UMiG – Upoważnienie nr RF.3253.3.2018 z dn. 31.08.2018 r.

➤ *Andrzeja Goncerz – brak w dokumentach upoważnień wydanych przez Skarbnika”*

Do wyjaśnień dołączono ww. upoważnienia, wydane na podstawie ww. art. 46 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym. Upoważnienia p. Magdaleny Dyrerowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica dla Głównego Księgowego Zespołu Administracyjno-Ekonomicznego Szkół w Pilicy z dnia 25 maja 2018 r. i dla Głównego Księgowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy z dnia 25 maja 2018 r., a także upoważnienia p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica dla Głównego Księgowego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pilicy z dnia 27

czerwca 2019 r. oraz dla Głównego Księgowego Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 6 września 2019 r. - uprawniały Głównych Księgowych do kontrasygnowania czynności prawnych mogących spowodować powstanie zobowiązań pieniężnych Miasta i Gminy Pilica. Wydano je na czas nieokreślony, traciły ważność z chwilą wygaśnięcia stosunku pracy upoważnionego pracownika bądź zmianą piastowanego stanowiska pracy. Z kolei, upoważnienie p. Magdaleny Dynierowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica dla Głównego Księgowego Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 31 sierpnia 2018 r. upoważniało do kontrasygnowania umowy dotyczącej modernizacji drogi dojazdowej do pól w miejscowości Dobra, zawartej pomiędzy Gminą Pilica a wykonawcą.

Do p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie w jaki sposób zorganizowano zapewnienie udzielania kontrasygnaty na wszystkich umowach powodujących powstanie zobowiązań pieniężnych, zawieranych przez Gminę Pilica (Urząd oraz jednostki organizacyjne) w latach 2016-2020 (do dnia kontroli). W wyjaśnieniach czytamy: *„Obecnie umowy w Urzędzie przygotowywane są przez pracowników merytorycznych poszczególnych Referatów i przynoszone do Skarbnika w celu udzielenia kontrasygnaty, a następnie zanoszone są do podpisu do Pana Burmistrza. Z informacji jakie posiadamy taka praktyka stosowana jest od roku 2016 do dziś a także we wcześniejszym okresie. W jednostkach Miasta i Gminy – t.j. OPS i ZEAS jest ta sama zasada, iż umowy podpisuje Główny Księgowy a następnie Kierownik/Dyrektor jednostki. W latach wcześniejszych tj. od 2016 do 2018 pomimo braku upoważnień Skarbnika umowy w jednostkach podpisywane były przez Głównego Księgowego i Kierownika/Dyrektora jednostki.”*

Ww. osoby zapytano ponadto, czy umowy rachunku bieżącego oraz umowy o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet zawarte przez Kierowników jednostek organizacyjnych w latach 2016-2020, zostały przedłożone do kontrasygnaty Skarbnikom Miasta i Gminy Pilica. W wyjaśnieniach czytamy: *„Umowy rachunku bieżącego oraz umowy o świadczenie usługi systemu bankowości internetowej eCorpoNet zawarte przez kierowników jednostek organizacyjnych w latach 2016 – 2019 nie zostały przedłożone do kontrasygnaty Skarbnikom Miasta i Gminy Pilica.”*

Zgodnie z art. 68 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.), kontrolę zarządczą w jednostkach sektora finansów publicznych stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Celem kontroli zarządczej jest zapewnienie w szczególności: 1) zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi; 2) skuteczności i efektywności działania; 3) wiarygodności sprawozdań;

- 4) ochrony zasobów; 5) przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania; 6) efektywności i skuteczności przepływu informacji; 7) zarządzania ryzykiem.

Zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej należy do obowiązków wójta, burmistrza, prezydenta miasta, przewodniczącego zarządu jednostki samorządu terytorialnego oraz kierownika jednostki, w myśl art. 69 ust. 1 pkt 2 i 3 ww. ustawy.

Ponadto, w trakcie kontroli, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie czy w latach 2016-2020 (do dnia kontroli) korzystano ze służbowych kart płatniczych w celu dokonywania wydatków z budżetu jst oraz jednostek organizacyjnych. Z wyjaśnień wynika, iż: *„Jeśli chodzi o służbowe karty płatnicze to od 2016 roku nie było i do dnia dzisiejszego nie posiadamy takich kart zarówno w Urzędzie oraz jednostkach organizacyjnych.”*

Akta kontroli nr AK/610/11/20/II.1.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/II.1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

2. Księgi rachunkowe budżetu i urzędu.

Sprawdzeniem objęto kompletność urządzeń księgowych Urzędu Miasta i Gminy Pilica za lata 2016-2020 pod względem formalnym, w myśl przepisu art. 13 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości: kompletność polityki rachunkowości, zgodnie z wymogami art. 10 ww. ustawy; zgodność bilansu zamknięcia ksiąg rachunkowych (jednostki i organu) na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz na dzień 31 grudnia 2018 r. z bilansem otwarcia roku następnego. Kontrolę przeprowadzono m.in. na podstawie następujących dokumentów: przepisów wewnętrznych dotyczących stosowanych zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica; ksiąg rachunkowych, w tym zestawień obrotów i sald.

W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy wprowadzono przepisy wewnętrzne dotyczące zasad (polityki) rachunkowości, o których mowa w art. 10 ustawy o rachunkowości, ustalone następującymi zarządzeniami Burmistrza Miasta i Gminy Pilica:

- 1) Nr 192/2013 z dnia 28 lutego 2013 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Budżetu i Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy.
- 2) Nr 193/2016 z dnia 30 listopada 2016 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Budżetu i Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy – wchodzi w życie z dniem podpisania, wraz ze zmianami:
 - a) Nr 236/2017 z dnia 17 lipca 2017 r. – wchodzi w życie z dniem podjęcia.
 - b) Nr 284/2018 z dnia 31 stycznia 2018 r. – wchodzi w życie z dniem podpisania.
 - c) Nr 5/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r. - wchodzi w życie z dniem podjęcia.

3) Nr 109/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Budżetu i Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy – wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 r.

Zasady sporządzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych stanowią załącznik nr 4 do ww. zarządzeń Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, tj.: Nr 192/2013 z dnia 28 lutego 2013 r., Nr 193/2016 z dnia 30 listopada 2016 r., następnie Nr 109/2019 z dnia 31 grudnia 2019 r.

Księgi rachunkowe w latach 2016-2019 prowadzone były w formie papierowej ze względu na trwający proces wdrażania systemu FKB+ (informację tę zawiera zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Pilica Nr 5/2018 z dnia 10 grudnia 2018 r. w sprawie uzupełnienia dokumentacji przyjętych zasad rachunkowości dla Budżetu i Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy). Zgodnie z polityką rachunkowości, wprowadzoną zarządzeniem Nr 192/2013 z dnia 28 lutego 2013 r., wykorzystywana była również technika komputerowa w zakresie: płac - program KOMAX autorstwa firmy Komax, księgowości podatkowej - program WIP autorstwa firmy RADIX. Funkcjonowały programy działające w środowisku WINDOWS uruchomione w związku z realizacją programu pn. Nowoczesna e-administracja, producenta Systemy komputerowe RADIX, w tym: System kadry KADRY, System Naliczania Podatków od Gruntów i Nieruchomości System POGRUN+, System księgowości budżetowej FKB+, System Naliczania Podatków od Środków transportu POST+, System windykacji opłat i podatków WIP+, System Środki trwale STW+, System Gospodarowania odpadami komunalnymi GOK+, System Kasa KASA+. Zgodnie z ww. polityką rachunkowości, funkcjonowały także systemy do komunikacji zewnętrznej: Bestia - system Księgowości Budżetowej, eCorpoNet- system Bankowości Elektronicznej (Bank Spółdzielczy Wolbrom), Płatnik- system obsługi ZUS, e-PFRON - system obsługi PFRON.

Zgodnie z polityką rachunkowości, wprowadzoną zarządzeniem Nr 192/2013 z dnia 28 lutego 2013 r., dziennik główny - księga główna prowadzona była w latach 2016-2019 łącznie dla Urzędu Miasta i Gminy oraz Budżetu (wg kont dla jednostki – urzędu, następnie wg kont dla budżetu), odrębny dziennik - księga główna prowadzona była dla ZFŚS, również w 2020 r. Księgi pomocnicze prowadzone były m.in. dla: rozrachunków z kontrahentami (konto 201), rozrachunków z pracownikami (konta 231 i 240) wraz z kartami wynagrodzeń, depozytów i zabezpieczeń -(konto 139), kredytów i pożyczek (konta 134 i 260).

Od 1 stycznia 2020 r. księgi rachunkowe prowadzone są za pomocą systemu komputerowego pod nazwą „System finansowo księgowy FKB+” autorstwa firmy RADIX (stosowny zapis w tym zakresie zawiera polityka rachunkowości, wprowadzona zarządzeniem Nr 109/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 grudnia 2019 r.).

W toku kontroli, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz p. Artura Janosik - Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienia w sprawie prowadzenia dziennika - księgi głównej dla Urzędu Miasta i Gminy oraz Budżetu w latach 2017-2019, w brzmieniu:

1. Jakie były przyczyny tak wielu skreśleń/poprawek błędów w dzienniku – księdze głównej w roku 2018? Ponadto, skreśleń/poprawek błędów w 2017 r. i 2019 r. Skreślenia w 2018 r. dotyczyły w głównej mierze wiersza podsumowań „z przeniesienia” z poprzedniej strony oraz wiersza „do przeniesienia” na następną stronę dla danego konta księgowego Urzędu oraz Budżetu (skreślenia te występują nieprzerwanie w okresie od marca 2018 r. do grudnia 2018 r.). Pozostałe skreślenia roku 2018 dotyczyły łącznych kwot w kolumnie „suma”, pojedynczych kwot zaksięgowanych na danym koncie księgowym Urzędu oraz Budżetu, a także opisu operacji księgowej w kolumnie „treść” (skreślenia te występują w okresie od stycznia 2018 r. do grudnia 2018 r.). Skreślenia występujące w latach 2017 i 2019 dotyczą tych samych pozycji, co w roku 2018, jednak nie są tak częste. Skreśleń w jednym wierszu dokonywano czasem podwójnie, jako prawidłowa widnieje kwota wpisana po raz trzeci.

2. Zwrócono się o przeliczenie łącznej ilości skreśleń, jakich dokonano w dzienniku – księdze głównej w latach 2017-2019, dla każdego roku z osobna.

3. Jakie były przyczyny, dla których w przypadku żadnego ze skreśleń występujących w dzienniku – księdze głównej w latach 2017-2019 nie umieszczono daty poprawki? W jakiej dacie wystąpiły owe skreślenia, zwłaszcza te z roku 2018?

4. Dlaczego nie w każdym przypadku podpisano skreślenia?

5. Dlaczego w niektórych przypadkach, zamiast poprawy błędnego zapisu w dzienniku – księdze głównej poprzez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem pozostałych wymogów ustawy o rachunkowości, zapisy wymazywano korektorem i nanoszono nową treść bądź pozostawiano puste pole? Przykładowo:

- pozycja 506 i 507 z 20 marca 2018 r. (korekta opisu operacji księgowej),
- wiersz „z przeniesienia” przed pozycją 1135 z 25 czerwca 2018 r. (korekta strony Wn konta 640),
- pozycja 1159 z 29 czerwca 2018 r. (korekta strony Wn konta 404),
- pozycja 2095, 2096, 2097, 2098 z 29 i 30 października 2018 r. (korekta opisu operacji księgowej),
- pozycja 2095 z 29 października 2018 r. (korekta kolumny „suma”),
- pozycja 2095 z 29 października 2018 r. (korekta strony Ma konta 201, strony Wn kont 401 i 402 - kwoty wymazane, pozostawiono puste miejsca).

6. Zwrócono się o wyszczególnienie i wyjaśnienie przyczyn pozostałych przypadków wymazywania zapisów księgowych korektorem, w latach 2017-2019.

7. Zwrócono się o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica (z imienia, nazwiska, stanowiska służbowego oraz nazwy Referatu) odpowiedzialnych za prowadzenie dziennika – księgi głównej w latach 2017-2019, za dokonywanie skreśleń i wymazywań korektorem oraz zobowiązanie ich do złożenia wyjaśnień w przedmiocie niniejszego pisma (wyjaśnienia odrębne bądź wspólne).

W wyjaśnieniach Skarbnika oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pilica czytamy: *...Ad.1 Dziennik-księga główna sumowana była przez pracownika Referatu Finansowego. Panią (...). W miesiącu marcu 2018r. nastąpiło złe przeniesie sum do wiersza „z przeniesienia” kont po stronie Wn (przesunięcie o dwie kolumny), w związku z czym dosumowanie kolejnych operacji dawało złe sumy kont strony Wn. Błędy zostały poprawione przez skreślenie i parafowanie. Pozostałe skreślenia związane są z korektami w dokumentach źródłowych lub przez omyłkę wpisanie kwoty w inny numer konta. Ad.2 Łączna suma skreśleń w roku 2017 - 320, w roku 2018 - 4284 są to w głównej mierze skreślenia w wierszach „z przeniesienia” i „do przeniesienia” kont strony Wn wynikające z błędnego przeniesienia sum, w roku 2019 - 284. Ad.3 Podczas nanoszenia poprawek (dokonywanie skreśleń, nanoszenie prawidłowych kwot i parafowanie) zostało przeoczone wprowadzanie dat nanoszenia poprawek, gdyż najważniejsze było wprowadzenie właściwych wartości liczbowych i uzgodnienie sald kont księgowych. Daty skreśleń lat 2017 i 2019 występowały w trakcie roku podczas bieżących księgowania i nanoszenia poprawek, natomiast skreślenia z roku 2018 były wprowadzane początkiem roku 2019 podczas zamykania ksiąg i uzgadniania sald kont księgowych do sprawozdań finansowych. Ad.4 Skreślenia są parafowane. Jeżeli przy którymś skreśleniu brakuje parafki to tylko i wyłącznie z przeoczenia. Ad.5 Poz.506 i 507-pierwotnie pominięta została poz.506 w kolumnie treść, korekta dokonana w celu zachowania chronologii liczby porządkowej. Poz.1135, 1159-korekta dokonana przez omyłkę pisarską. Poz. 2095, 2096, 2097, 2098-pierwotnie omyłkowo pominięta poz. 2095 i 2096-korekta dokonana w celu zachowania chronologii liczby porządkowej i daty (poz. 2095 i 2096 z dnia 29.10.2018r., poz. 2097 z dnia 30.10.2018r.) Korekta kolumny suma, strona Ma konta 201 i strona Wn konta 401 i 402 jest również wynikiem omyłkowego pominięcia poz. 2095 i 2096. Kwoty wymazane na tych kontach w poz. 2095 znajdują się w poz. 2097 i dotyczą tej pozycji. Ad.6 Wymazywanie zapisów księgowych w latach 2017-2019 było związane z omyłkowym pominięciem pozycji i korygowane w celu zachowania chronologii dziennika. Ad.7 W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy, dokumenty do dziennika wprowadza Inspektor ds. księgowości budżetowej w Referacie*

Finansowym Pani (...), która jest równocześnie osobą odpowiedzialną za prowadzenie dziennika - księga główna w latach 2017 – 2019." Na wyjaśnieniach podpis złożył również wskazany w powyższych wyjaśnieniach Inspektor w Referacie Finansowym.

Ponadto, w uzupełnieniu powyższej odpowiedzi wyjaśniono: *„(...)informujemy, iż zawsze dziennik-księga główna sumowana była przez pracownika Referatu Finansowego, Panią (...). Jednak w związku z zaistniałą sytuacją iż w 2018 r. nastąpiło złe przeniesienie sum do wiersza „z przeniesienia” kont po stronie Wn (przesunięcie o dwie kolumny), w związku z czym dosumowanie kolejnych operacji dawało złe sumy kont strony Wn. Błędy te zostały poprawione przez skreślenie i parafowanie, a czynności tych dokonywali również pracownicy Referatu Finansowego którzy pomagali w korygowaniu tych zapisów i poprawianiu błędów i były to: Pani (...) i Pani (...). Pozostałe skreślenia związane są z korektami w dokumentach źródłowych lub przez omyłkę wpisanie kwoty w inny numer konta.”* Wskazani w powyższych wyjaśnieniach pracownicy Referatu Finansowego, którzy pomagali w korygowaniu zapisów dziennika – księgi głównej to Inspektorzy ds. Księgowości Podatkowej.

Nadzór nad pracownikami Referatu Finansowego, sprawowali Skarbnicy Miasta i Gminy w Pilicy sprawujący jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), stwierdzone błędy w zapisach poprawia się: 1) przez skreślenie dotychczasowej treści i wpisanie nowej, z zachowaniem czytelności błędnego zapisu, oraz podpisanie poprawki i umieszczenie daty; poprawki takie muszą być dokonane jednocześnie we wszystkich księgach rachunkowych i nie mogą nastąpić po zamknięciu miesiąca lub 2) przez wprowadzenie do ksiąg rachunkowych dowodu zawierającego korekty błędnych zapisów, dokonywane tylko zapisami dodatnimi albo tylko ujemnymi. Stosownie do art. 25 ust. 2 ww. ustawy, w razie ujawnienia błędów po zamknięciu miesiąca lub prowadzenia ksiąg rachunkowych przy użyciu komputera, dozwolone są tylko korekty dokonane w sposób określony w ust. 1 pkt 2.

Ponadto ustalono, iż zgodnie z polityką rachunkowości, obowiązującą w latach 2016-2020, dla Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych prowadzony był odrębny dziennik - księga główna. Do p. Małgorzaty Flak - Skarbnika oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się z pytaniem:

- 1) Jakie były przyczyny, dla których w latach 2016 – 2020 prowadzono odrębną księgę główną – dziennik do ewidencjonowania operacji gospodarczych dot. ZFŚS (prowadzoną w wersji papierowej), w tym dla kont: 135, 234 oraz 851?
- 2) Dlaczego przedłożone zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu (jednostki)

oraz budżetu (organu), nie obejmują kont prowadzonych w księdze głównej – dzienniku dla ZFŚS? Dlaczego w ogóle zaniechano sporządzenia zestawień obrotów i sald dla ww. kont w zakresie ZFŚS?

3) Proszę o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica (z imienia, nazwiska, stanowiska służbowego oraz nazwy Referatu) odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji księgowej ZFŚS, a także za sporządzanie zestawień obrotów i sald za okresy sprawozdawcze lat 2016-2020.

W wyjaśnieniach Skarbnika oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pilica czytamy: *„Zgodnie z polityką rachunkowości, obowiązującą w latach 2016 – 2020, dla ZFŚS prowadzony był odrębny dziennik – księga główna. W Załączniku Nr 5 do Zarządzenia Nr 193/2016, wykazie ksiąg rachunkowych, w punkcie drugim figuruje „Częściowy dziennik - Księga główna dla ZFŚS”. W związku z powyższym stosowanie odrębnego dziennika dla ZFŚS było zasadne, a ewidencjonowanie operacji gospodarczych dot. ZFŚS w niej prawidłowe. Z informacji które otrzymałam rozpoczynając pracę Skarbnika w tutejszym Urzędzie w grudniu 2018 r. wynika, iż tak było zawsze. Ostatnia księga w której ewidencjonowane są operacje dotyczące ZFŚS kontynuowana jest od roku 2010 do 31.12.2019 r. W 2019 r. nie wprowadzono zmian w tej kwestii, natomiast od roku 2020 zapisy w polityce rachunkowości dotyczące wyodrębnienia ksiąg dla ZFŚS zostały zachowane, jednak księgowanie operacji gospodarczych w Urzędzie prowadzone jest w systemie komputerowym FK - i tam też ewidencjonowane są obroty kont 135, 234 i 851. Przedłożone zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej nie obejmują kont prowadzonych dla ZFŚS, ponieważ do dziennika częściowego były sporządzane częściowe zestawienia obrotów i sald dotyczące ZFŚS. Za 2016 r. zestawienia obrotów i sald brak jest w dokumentach. Od roku 2017 zestawienia obrotów i sald dla ZFŚS są sporządzane odrębnie na podstawie dziennika częściowego dot. ZFŚS i są uwzględniane w sprawozdaniach finansowych danego okresu. W załączeniu przedstawiamy zestawienie obrotów i sald ZFŚS z lat 2017 – 2019. Od roku 2020 w związku z księgowością komputerową istnieje możliwość wygenerowania zestawienia obrotów i sald dla ZFŚS oraz wspólnego zestawienia obrotów i sald dla Budżetu, Urzędu i ZFŚS. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ewidencji księgowej ZFŚS, była i jest Pani (...) Pracownik Referatu Finansowego pracującego na stanowisku Inspektor ds. planowania i statystyki. Od 2017 r. także sporządza zestawienia obrotów i sald ZFŚS za okresy sprawozdawcze. Natomiast osobą odpowiedzialną za sporządzanie łącznych zestawień obrotów i sald za okresy sprawozdawcze 2016 - 2020 jest Pracownik Referatu Finansowego, Pani (...) pracująca na stanowisku Inspektor ds. księgowości budżetowej.”*

Do wyjaśnień dołączono zestawienia obrotów i sald ZFŚS wg stanu na koniec lat 2017-2019

oraz za okres od stycznia do marca 2020 r., a także zestawienie obrotów i sald dla Urzędu – jednostki, obejmujące również konta ZFŚS, za okres od stycznia do marca 2020 r.

Pracownicy Referatu Finansowego podlegali bezpośrednio Skarbnikom Miasta i Gminy Pilica, sprawującym jednocześnie Funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

Z powyższych wyjaśnień Skarbnika oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pilicy wynika, iż w dokumentach brak jest zestawienia obrotów i sald dot. ZFŚS za 2016 r. Wobec powyższego, do Inspektora ds. planowania i statystyki w Referacie Finansowym, zwrócono się o wyjaśnienie czy sporządziła Pani zestawienie obrotów i sald kont ZFŚS za 2016 r., dla których prowadziła Pani ewidencję w wersji papierowej, w odrębnej księdze głównej – dzienniku (dot. kont 135, 234 oraz 851). W przypadku odpowiedzi pozytywnej, zwrócono się o załączenie do wyjaśnień stosownego dokumentu (potwierzonego za zgodność z oryginałem), w przypadku odpowiedzi negatywnej, zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn zaniechania sporządzenia tego zestawienia. W wyjaśnieniach czytamy: .. *W odpowiedzi na pismo z dnia 12.06.2020r. w sprawie zestawienia obrotów i sald dot. ZFŚS 2016. wyjaśniam:*

- *uzgodnienie obrotów i sald na poszczególnych kontach tego funduszu było sporządzone w księdze głównej*
- *saldo konta 135 uzgodniono zgodnie z wyciągiem bankowym*
- *saldo konta 234 zgodnie z prowadzoną ewidencją analityczną w księdze kontowej*
- *saldo konta 851 jest sumą sald konta 135 i konta 234.*

Dane do bilansu za rok 2016 zostały podane pismem z dnia 15.03.2017 które stanowi załącznik do niniejszej informacji.

W piśmie z dnia 15 marca 2017 r., załączonym do powyższych wyjaśnień, podpisanym przez Inspektora ds. Planowania i Statystyki w Referacie Finansowym, skierowanym do Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, informuje się o wysokości sald kont bilansowych 134, 234 i 851 wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r., w związku ze zbliżającym się terminem sporządzania sprawozdań finansowych.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 pkt 1-4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn. zm.), księgi rachunkowe obejmują zbiory zapisów księgowych, obrotów (sum zapisów) i sald, które tworzą: dziennik: księgę główną; księgi pomocnicze: zestawienia: obrotów i sald kont księgi głównej oraz sald kont ksiąg pomocniczych. W myśl art. 14 ust. 3 ww. ustawy, jeżeli stosuje się dzienniki częściowe, grupujące zdarzenia według ich rodzajów, to należy sporządzić zestawienie obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy. Stosownie do art. 18 ust. 1 ww. ustawy, na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządza się na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na

koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald.

Zgodnie z zakresami czynności p. Andrzeja Goncerz, p. Magdaleny Dynierowicz – byłych Skarbników Miasta i Gminy Pilica oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, do zakresu działania Skarbników należał m.in.: nadzór nad zakładowym funduszem świadczeń socjalnych.

W toku kontroli, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz p. Artura Janosik - Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się z zapytaniem w sprawie bilansu zamknięcia i bilansu otwarcia lat 2017/2018 kont księgi głównej Urzędu (jednostki), budżetu (organu) oraz w sprawie bilansów jednostki budżetowej za lata 2017-2018, w brzmieniu:

1. Proszę o wyjaśnienie przyczyn, dla których bilans zamknięcia kont Urzędu (jednostki) 2017 r. poniższych kont był niezgodny z bilansem otwarcia 2018 r. tj.:

Zgodnie z zestawieniami obrotów i sald kont księgi głównej za miesiąc grudzień 2017 r. oraz grudzień 2018 r. (przedłożone jako roczne zestawienia obrotów i sald, za rok 2017 i 2018):

- saldo Wn konta 201 na 31.12.2017 r. wynosiło 253.755.05 zł (persaldo)

- saldo Wn konta 201 na 01.01.2018 r. wynosiło 647.986.45 zł, saldo Ma 394.231.40 zł

W bilansie jednostki za 2017 r. wykazano: kwotę 647.986.45 zł jako odpis aktualizujący należności, kwotę 394.231.40 zł jako zobowiązania z tytułu dostaw i usług Pasywa C.II.1.

- saldo Ma konta 240 na 31.12.2017 r. wynosiło 52.775.25 zł (persaldo)

- saldo Wn konta 240 na 01.01.2018 r. wynosiło 69.613.19 zł, saldo Ma 122.388.44 zł.

W bilansie jednostki za 2017 r. wykazano inne kwoty, o czym poniżej w protokole.

2. Proszę o wyjaśnienie przyczyn, dla których bilans zamknięcia kont budżetu (organu) 2017 r. poniższych kont był niezgodny z bilansem otwarcia 2018 r. tj.:

Zgodnie z zestawieniami obrotów i sald kont księgi głównej za miesiąc grudzień 2017 r. oraz grudzień 2018 r. (przedłożone jako roczne zestawienia obrotów i sald, za rok 2017 i 2018):

- saldo Wn konta 224/01 na 31.12.2017 r. wynosiło 66.826.04 zł (persaldo)

- saldo Wn konta 224/01 na 01.01.2018 r. wynosiło 124.469.90 zł, saldo Ma 57.643.86 zł

W bilansie z wykonania budżetu jst za 2017 r. wykazano: kwotę 124.469.90 zł jako należności od budżetów Aktywa II.2, kwotę 57.643.86 zł jako zobowiązania wobec budżetów Pasywa I.2 (w ramach kwoty 59.700.80, w tym 2.056.94 zł konto 224/4).

- saldo Wn konta 909 na 31.12.2017 r. wynosiło 879.836.30 zł (persaldo)

- saldo Wn konta 909 na 01.01.2018 r. wynosiło 1.385.217.30 zł, saldo Ma 505.381.00 zł

W bilansie z wykonania budżetu jst za 2017 r. wykazano: kwotę 1.385.217.30 zł jako inne aktywa poz. III, kwotę 505.381.00 zł jako inne pasywa poz. III.

3. Proszę o wskazanie, które salda konta 240 w jednostce (Urzędzie) są prawidłowe, realne oraz jakie należności, roszczenia i zobowiązania składają się na te salda?

Zgodnie z ww. zestawieniami obrotów i sald kont księgi głównej za 2017 r. oraz 2018 r. saldo konta 240 (jednostka-Urząd) wynosi:

- saldo Ma na 31.12.2017 r. - 52.775,25 zł (persaldo)
- saldo Wn na 01.01.2018 r. - 69.613,19 zł, saldo Ma - 122.388,44 zł

Z kolei, w przedłożonym do kontroli załączniku do bilansu jednostki budżetowej za rok 2017 wykazano, iż saldo tego konta wynosi:

saldo Wn – 452,93 zł, saldo Ma – 53.228,18 zł (persaldo 52.775,25 zł) i kwoty te zostały wykazane w bilansie jednostki budżetowej za rok 2017: saldo Wn po stronie należności (poz. B.II.4 -Pozostałe należności), saldo Ma po stronie zobowiązań (poz. C.II.6 – Sumy obce).

4. Proszę o wyjaśnienie danych wykazanych w poniżej wyszczególnionych pozycjach bilansu jednostki budżetowej, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 r. Które salda (jakich kont) są prawidłowe, realne i powinny zostać wykazane w bilansie jednostki budżetowej? Na które inne pozycje bilansu jednostki budżetowej miały wpływ poniższe błędy?

> Aktywa poz. B.II.4 - Pozostałe należności w kwocie 408.511,63 zł, podczas gdy biorąc pod uwagę salda Wn kont (analogicznie do bilansu jednostki za 2017 rok):

234 – 54.740,00 zł (dot. ZFŚS)

221 – 353.080,34 zł

240 – 416,29 zł

= 408.236,63 zł

Wliczając jedynie salda Wn kont:

234 – 54.740,00 zł (dot. ZFŚS)

221 – 353.080,34 zł

= 407.820,34 zł - 408.511,63 zł (wykazane w bilansie jednostki) = różnica 691,29 zł

>Pasywa poz. A.I – Fundusz jednostki w kwocie 28.174.586,42 zł, podczas gdy z zestawienia obrotów i sald za 2018 r. (saldo Ma konta 800 – Fundusz jednostki) wynika kwota 28.173.895,13 zł = różnica 691,29 zł

> Pasywa poz. D.II.1 – Zobowiązania z tyt. dostaw i usług w kwocie 729.360,87 zł, podczas gdy z załącznika do bilansu jednostki za 2018 r. dla konta 201 – Rozrachunki z dostawcami wynika saldo zobowiązań Ma w kwocie 729.370,88 zł (saldo Wn 647.986,46 zł) = różnica 10,00 zł

CB
J

N

M

> Pasywa poz. D.II.6 – Sumy obce w kwocie 516,42 zł, podczas gdy z załącznika do bilansu jednostki za 2018 r. dla konta 240 – Pozostałe rozrachunki wynika saldo zobowiązań Ma w kwocie 932,71 zł (saldo Wn 416,29 zł, a persaldo wynosi 516,42 zł) = różnica 416,29 zł
Zwrócono się ponadto o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji księgowej Urzędu (jednostki) oraz budżetu (organu), za sporządzanie zestawień obrotów i sald za okresy sprawozdawcze lat 2017-2018 oraz przygotowanie danych do ujęcia w bilansach jednostki za lata 2017-2018.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.), wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

W wyjaśnieniach czytamy: *„Ad 1 i 2 Wskazane różnice w zestawieniu obrotów i sald zamknięcia roku 2017 r. a otwarcia na rok 2018 występujące na kontach 201,240, 224/1, 909 wynikają z następujących przyczyn: na podstawie ręcznych księgowania w księdze głównej sporządzane są zestawienia obrotów i sald przygotowane w arkuszach EXEL (pozwala to na bieżącą kontrolę prawidłowości poszczególnych zapisów). Miesięczne zestawienia obrotów i sald drukowane są z w/w arkusza. Na koniec roku salda dwustronne (o ile występują) winny być uzgodnione z załącznikami do bilansu. Arkusz Exel automatycznie wykazuje per saldo do wszystkich kont księgowych wykazujących salda. Niestety nie zostały te salda zweryfikowane i wykazane w zestawieniu obrotów i sald dwustronnie jako bilans zamknięcia roku 2017, ale mimo to prawidłowo ujęto kwoty (dwustronnie) w bilansie otwarcia roku 2018. W bilansie zamknięcia jednostki za rok 2017 w którym również wykazano prawidłowo (w aktywach i pasywach) wykazane wartości per saldo które są równe różnicy stron Wn i Ma poszczególnych kont.*

Prawidłowo wykazane kwoty na koncie 201 winny być równe kwotom wykazanym w załącznikach do bilansu czyli w rozbięciu salda na Wn i Ma – i tak:

- zamknięcie roku 2017 winno być: Strona Wn 647 986,45 zł. strona Ma 394 231,40 zł
Jest per saldo Wn 253 755,05 zł.

- natomiast otwarcie roku 2018 jest Strona Wn 647 986,45 zł. strona Ma 394 231,40 zł
zgodnie z per saldem wyk. na koniec 2017 r. czyli Wn 253 755,05 zł.

Prawidłowo wykazane kwoty na koncie 240 winny być równe kwotom wykazanym w załącznikach do bilansu czyli w rozbięciu salda na Wn i Ma – i tak:

- zamknięcie roku 2017 winno być: Strona Wn - 452,93 zł. strona Ma 53 228,18 zł
Jest per saldo Ma 52.775,25 zł.

- natomiast otwarcie roku 2018 jest Strona Wn – 452.93 zł. strona Ma- 53.228.19 zł.
zgodnie z per saldem wykazany na koniec 2017 r. czyli 52.775.25 zł.

Podobnie ma się sytuacja z kontami budżetu za rok 2017 w którym również wykazano prawidłowo (w aktywach i pasywach) wykazane wartości per saldo które są równe różnicy stron Wn i Ma poszczególnych kont.

Prawidłowo wykazane kwoty na koncie 224/01 winny być równe kwotom wykazanym w załącznikach do bilansu czyli w rozbiciu salda na Wn i Ma – i tak:

- zamknięcie roku 2017 winno być: Strona Wn 124 469,90 zł. strona Ma 57 643,86 zł
Jest per saldo Wn 66 826,04 zł.

- natomiast otwarcie roku 2018 jest Strona Wn 124 469,90 zł. strona Ma 57 643,86 zł
zgodnie z per saldem wyk. na koniec 2017 r. czyli Wn 66 826,04 zł.

Prawidłowo wykazane kwoty na koncie 909 winny być równe kwotom wykazanym w załącznikach do bilansu czyli w rozbiciu salda na Wn i Ma – i tak:

- zamknięcie roku 2017 winno być: Strona Wn 1 385 217,30 zł. strona Ma 505 381,00 zł
Jest per saldo Wn 879 836,30 zł.

- natomiast otwarcie roku 2018 jest Strona Wn 1 385 217,30 zł. strona Ma 505 381,00 zł
zgodnie z per saldem wykazany na koniec 2017 r. czyli Wn 879 836,30 zł.

Ad. 3 Na koncie 240 Pozostałe rozrachunki prawidłowo ujęte są kwoty wykazane w załącznikach do bilansów za lata 2017 i 2018 sporządzone przez P. (...) na podstawie ewidencji - książki kontowej prowadzonej analitycznie w podziale na kontrahentów i winny być wykazane w następujących wartościach w zestawieniu obrotów i sald:

BZ 2017 str. Wn 452,93 zł. str. Ma 53.228,18 zł.

BO 2018 str. Wn 452,93 zł. str. Ma 53.228,18 zł.

Ad. 4 Aktywa poz. **B.II.4** -- Pozostałe należności w kwocie 408.511.63 zł. gdyż prawidłowa kwota tej pozycji powinna wynikać z sumy str. Wn kont: 234 – Pozostałe rozrachunki z pracownikami (dot. ZFŚS) – 54.740 zł., 221 – Należności z tytułu dochodów budżetowych – 353.080,34 zł., 240 – Pozostałe rozrachunki zgodnie z załącznikiem - 416,29 zł. Razem 408.236,63 zł., a jest 408.511.63 zł. – różnica 275 zł. co powiązane jest z poz. Pasywa A.I W Pasywach poz. **A.I** winna być kwota niższa o kwotę 691,29 zł. (275 zł. z Aktywa poz. **B.II.4** i 416,29 zł. z Pasywa poz. **D.II.6**.

Pasywa poz. **D.II.1** Różnica 10,00 zł. wynika z pomyłki której nie jesteśmy w stanie zlokalizować

Pasywa poz. **D.II.6** – Sumy obce winny być ujęte w wysokości 932,71 zł. Jak w wynikające w załączniku do bilansu sporządzonego przez P. (...), czyli wyższa niż wykazana o 416,29 zł.

W związku z tym Pasywa poz. A.I winna być niższa o kwotę 416.29 zł.

Ad. 5 W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy pracownikami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji księgowej są pracownicy Referatu Finansowego tj. Pani (...) – Inspektor (Dochody jednostki), Pani (...) – Inspektor ds. księgowości budżetowej (Wydatki jednostki) i Pani (...) – Inspektor ds. księgowości budżetowej (Organ). W/w pracownicy są również odpowiedzialni za sporządzanie zestawień obrotów i sald za okresy sprawozdawcze lat 2017-2018 oraz przygotowanie danych do ujęcia w bilansach jednostki za lata 2017-2018.”

Pracownicy Referatu Finansowego podlegali bezpośrednio Skarbnikom Miasta i Gminy Pilica, sprawującym jednocześnie Funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

Bilans jednostki budżetowej (z dnia 28 marca 2018 r.) sporządzony wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. podpisali: p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica. Bilans jednostki budżetowej (z dnia 29 marca 2019 r.) sporządzony wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. podpisali: p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica.

Ponadto, do ww. osób zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn nieprawidłowo wykazanych kwot w bilansie jednostki budżetowej za rok 2018:

> w aktywach, w poz. B.II.4 – Pozostałe należności wykazano kwotę 408.511.63 zł, zamiast kwoty 408.236.63 zł – **bilans w tej pozycji zawyżony został o kwotę 275 zł.**

> w pasywach, w poz. A.I – Fundusz jednostki wykazano kwotę 28.174.586.42 zł, zamiast kwoty 28.173.895.13 zł – **bilans w tej pozycji zawyżony został o kwotę 691,29 zł.**

> w pasywach, w poz. D.II.1 – Zobowiązania z tyt. dostaw i usług wykazano kwotę 729.360,87 zł, zamiast kwotę 729.370,88 zł – **bilans w tej pozycji zaniżony został o kwotę 10,00 zł.**

> w pasywach, w poz. D.II.6 – Sumy obce wykazano kwotę 516.42 zł, zamiast kwotę 932,71 zł – **bilans w tej pozycji zaniżony został o kwotę 416,29 zł.**

Zwrócono się także o zobowiązanie do złożenia wyjaśnień pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica odpowiedzialnych za powyższe błędy (wyjaśnienia odrębne bądź wspólne).

W wyjaśnieniach czytamy: „*Ad. 1* Zawyżenie sumy aktywów i pasywów w bilansie jednostki - Urząd Miasta i Gminy w Pilicy o kwotę 275 zł, nie znajduje uzasadnienia w zapisach księgowych i wynika jedynie z pomyłkowego naniesienia kwot do pozycji bilansu. W aktywach zawyżono Pozostałe należności (poz. B.II.4). Natomiast w pasywach zaniżono Sumy obce (poz. D.II.6) o kwotę 416,29 zł, z uwagi, że wykazano persaldo konta 240, a nie jak winno być - str. Ma Konta 240. W sumie Poz. A.I w pasywach jest zawyżona o 691,29 zł., a suma bilansowa pasywów o kwotę 275 zł.(691,29 zł. – 416,29 zł.) co stwierdzono na wstępie. W pasywach w poz. D.II.1 widnieje różnica 10,00 zł, wynikająca z pomyłki której nie jesteśmy w stanie

zlokalizować. Ad. 2 Za powyższe błędy odpowiedzialnymi osobami są: Pan (...) oraz Skarbnik Miasta i Gminy Pani Małgorzata Flak.”

W ww. wyjaśnieniach wskazano osobę zatrudnioną w Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy na umowę zlecenia. Zgodnie z postanowieniami umowy zlecenia (wraz z aneksami), zawartej z osobą wskazaną w powyższych wyjaśnieniach (zleceniobiorcą), w okresie od 28 grudnia 2017 r. do 31 marca 2019 r. zleceniobiorca wykonywał m.in. czynności doradcze w zakresie konstruowania budżetu gminy oraz wieloletniej prognozy finansowej.

Zgodnie z zakresem czynności p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica z dnia 17 grudnia 2018 r., do zakresu działania pracownika należało m.in.: sporządzanie (łącznych) sprawozdań finansowych i budżetowych i kontrola ich poprawności: prawidłowe i terminowe sporządzanie sprawozdań: sporządzanie bilansu gminy, łącznego jednostek budżetowych i zakładu budżetowego oraz bilansu skonsolidowanego.

Zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2017 r. poz. 2342 z późn. zm.) zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmuje się w księgach rachunkowych i wykazuje w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Stosownie zaś do § 23 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 września 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911), bilans powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym dla jednostki budżetowej lub samorządowego zakładu budżetowego - w załączniku nr 5 do rozporządzenia. Akta kontroli nr AK/610/11/20/II.2.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/II.2 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

3. Sprawozdawczość budżetowa, finansowa i inna.

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania sprawozdań finansowych, budżetowych oraz sprawozdań z operacji finansowych, tj.:

- bilans z wykonania budżetu Gminy Pilica sporządzony na dzień 31 grudnia lat 2017 - 2018;
- bilans jednostki budżetowej (Urzędu) sporządzony na dzień 31 grudnia lat 2017 - 2018;
- sprawozdanie Rb Z - kwartalne o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji z lat 2016-2019 r. oraz za I kwartał 2020 r.;
- sprawozdanie Rb-UZ roczne uzupełniające o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych wg stanu na koniec każdego roku lat 2016-2019;

- sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku z lat 2016-2019 oraz za I kwartał 2020 r.;
- sprawozdanie Rb-28S roczne z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki samorządu terytorialnego sporządzone za okres od początku roku do dnia 31 grudnia lat 2016-2019 r.;
- sprawozdanie Rb-27S roczne z wykonania planu dochodów jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia: 31 grudnia lat 2016 – 2019;
- sprawozdanie Rb-ST roczne o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego na koniec lat 2018 - 2019;
- zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej Urzędu (jednostki), ZFŚS oraz budżetu (organu).
- załączniki (saldy kont) do bilansów, ewidencja księgowa analityczna.

Ustalenia w zakresie prawidłowości sporządzenia ww. sprawozdań budżetowych, finansowych oraz w zakresie operacji finansowych opisane zostały w pozostałych rozdziałach niniejszego protokołu kontroli.

4. Inwentaryzacja składników mienia.

Sprawdzeniem objęto czy inwentaryzacja składników mienia (środków pieniężnych w kasie i na rachunkach bankowych) została przeprowadzona w sposób zgodny z ustawą o rachunkowości i wewnętrznymi uregulowaniami za 2017 r., 2018 r. i 2019 r. Kontrolą objęto m.in.: wewnętrzne uregulowania w sprawie inwentaryzacji środków pieniężnych, pisemne potwierdzenia sald z Banku Spółdzielczego w Wolbromiu oraz ING Bank Śląski Oddział Częstochowa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2019 r., protokoły z inwentaryzacji gotówki w kasie Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy z dni: 29 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2019 r., ewidencję księgową (zestawienia obrotów i sald) kont: 101, 133, 135, 139. Ustalono, iż stany środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych na dzień 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r. oraz 31 grudnia 2019 r., wynikające z ewidencji księgowej, zgodne były z potwierdzeniami sald na tych rachunkach bankowych. Na koniec roku, w latach 2017-2019, saldo na koncie 101 występowało w kwocie 0.00 zł.

Ostatnia pełna inwentaryzacja składników majątku przeprowadzona została wg stanu na dzień 31 grudnia 2016 r.

Sprawdzeniem objęto ponadto czy inwentaryzacja należności od osób prowadzących księgi rachunkowe przeprowadzona została w sposób zgodny z ustawą o rachunkowości i wewnętrznymi uregulowaniami za lata 2016 – 2019. W tym celu kontrolą objęto ponadto:

dokumentację z inwentaryzacji tych należności oraz zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica: nr 181/2016 z dnia 31 października 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, nr 182/2016 z dnia 31 października 2016 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Zespołów Spisowych, nr 201/2016 z dnia 28 grudnia 2016 r. w sprawie zmiany składu Zespołu Spisowego nr 1, nr 1/2018 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany członków Komisji Inwentaryzacyjnej oraz składu Zespołu Spisowego nr 1.

Instrukcję inwentaryzacyjną, obowiązującą w okresie objętym kontrolą, tj. 2016-2020 (do dnia kontroli), wprowadzono zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r.

W toku kontroli ustalono, iż inwentaryzacji należności od osób prowadzących księgi rachunkowe za lata 2016 – 2019, nie przeprowadzono w drodze uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic. Inwentaryzację należności za ww. lata przeprowadzono w drodze weryfikacji sald.

Zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 z późn zm.), jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację:

- aktywów finansowych zgromadzonych na rachunkach bankowych lub przechowywanych przez inne jednostki, w tym papierów wartościowych w formie zdematerializowanej, należności, w tym udzielonych pożyczek, z zastrzeżeniem pkt 3, oraz powierzonych kontrahentom własnych składników aktywów - drogą otrzymania od banków i uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic.

- środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

Zgodnie z art. 26 ust. 3 pkt 1 ww. ustawy, termin i częstotliwość inwentaryzacji, określone w ust. 1, uważa się za dotrzymane, jeżeli inwentaryzację:

- składników aktywów - z wyłączeniem aktywów pieniężnych, papierów wartościowych, produktów w toku produkcji oraz materiałów, towarów i produktów gotowych, określonych w art. 17 ust. 2 pkt 4 - rozpoczęto nie wcześniej niż 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, a zakończono do 15 dnia następnego roku, ustalenie zaś stanu nastąpiło przez dopisanie lub odpisanie od stanu stwierdzonego drogą spisu z natury lub potwierdzenia salda - przychodów i rozchodów (zwiększeń i zmniejszeń), jakie nastąpiły między datą spisu lub potwierdzenia a dniem ustalenia stanu wynikającego z ksiąg rachunkowych, przy czym stan wynikający z ksiąg rachunkowych nie może być ustalony po dniu bilansowym.

Przeprowadzenie i wyniki inwentaryzacji należy odpowiednio udokumentować i powiązać z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione w toku inwentaryzacji różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanim w księgach rachunkowych należy wyjaśnić i rozliczyć w księgach rachunkowych tego roku obrotowego, na który przypadła termin inwentaryzacji, stosownie do art. 27 ust. 1 i 2 ww. ustawy.

Do kontroli w zakresie inwentaryzacji należności, od osób prowadzących księgi rachunkowe, przedłożono: wydruki zestawień należności na koniec każdego roku lat 2016-2019, wg nazwy firmy oraz kwoty należności, z adnotacją „zweryfikowano”. Na wydrukach brak daty przeprowadzenia inwentaryzacji. Zgodnie z ww. wydrukami, wg stanu na poszczególne okresy, zweryfikowano należności na łączne kwoty:

- na koniec 2016 r.: 792,46 zł, wobec trzech podmiotów,
- na koniec 2017 r.: 342,63 zł, wobec dwóch podmiotów,
- na koniec 2018 r.: 662,15 zł, wobec czterech podmiotów,
- na koniec 2019 r.: 244,90 zł, wobec trzech podmiotów.

Inwentaryzacji należności w drodze weryfikacji dokonał Inspektor w Referacie Finansowym, do którego zwrócono się o wyjaśnienie:

1. Dlaczego inwentaryzację należności od osób prowadzących księgi rachunkowe, przeprowadzono poprzez zinwentaryzowanie ich metodą weryfikacji sald, zamiast uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic?

2. Na jakiej podstawie dokonywała Pani inwentaryzacji należności za lata 2016 – 2019 (np. zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, inne)? Do kontroli przedłożono jedynie zarządzenie nr 181-2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, zgodnie z którym inwentaryzacja należności drogą potwierdzenia salda zarządzona została wg stanu na dzień 31.12.2016 r.

3. Dlaczego wydruki z inwentaryzacji należności od osób prowadzących księgi rachunkowe za lata 2016-2019 nie posiadały oznaczenia daty przeprowadzenia inwentaryzacji? Kiedy przeprowadzono inwentaryzację należności (proszę o wskazanie konkretnych dat)?

4. Jakich kont księgowych dotyczyły owe należności i czy były to należności wszystkich podmiotów prowadzących księgi rachunkowe, od których Gmina powinna uzyskać potwierdzenia sald za lata 2016 – 2019?

W wyjaśnieniach Inspektora w Referacie Finansowym czytamy: *...Ad.1 W związku z tym, że kwoty należności były mało istotne z punktu widzenia wpływu na bilans, a ponadto na początku następnego okresu wpłaty potwierdzały prawidłowość ujętych w załączniku do bilansu kwot, nie występowałam do kontrahentów o podmiotowe potwierdzenie. Ad.2 Podstawą dokonywania weryfikacji należności za wskazane lata było uzgodnienie takiego sposobu ze Skarbnikiem za rok 2016 i później kontynuowałam przyjęty sposób. Ad.3 Wydruki z inwentaryzacji należności za lata 2016 - 2019 nie posiadały daty przez przeoczenie. Na wydrukach powinna widnieć data sporządzenia na 31 grudnia danego roku i data ostatecznej weryfikacji do dnia sporządzenia bilansu tj. na dzień 31.03 danego roku. Ad.4 Należności dotyczyły konta 221 i dotyczyły tylko należności od osób prawnych. Informacja o stanie należności była przekazywana Skarbnikowi w formie ustnej, natomiast pisemna forma znajduje się w moich dokumentach.*

Nadzór nad Inspektorem w Referacie Finansowym sprawowali Skarbnicy Miasta i Gminy Pilica, którzy sprawowali jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

W sprawie inwentaryzacji należności za lata 2016-2019 zwrócono się o wyjaśnienia do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica w brzmieniu:

1. Zgodnie z zarządzeniem nr 181/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, inwentaryzacja należności drogą potwierdzenia salda zarządzona została wg stanu na dzień 31.12.2016 r. Czy za lata 2017, 2018, 2019 została zarządzona inwentaryzacja należności w drodze zarządzeń Burmistrza Miasta i Gminy Pilica tudzież w innej pisemnej formie? W przypadku odpowiedzi pozytywnej, proszę o załączenie do wyjaśnień stosownej dokumentacji, potwierdzonej za zgodność z oryginałem. W przypadku odpowiedzi negatywnej, proszę o wyjaśnienie dlaczego zaniechano zarządzenia inwentaryzacji należności za ww. okres.

2. Czy Komisja inwentaryzacyjna, w składzie określonym zarządzeniem nr 182/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. w sprawie powołania Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Zespołów Spisowych, zmienionym zarządzeniem nr 1/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany członków Komisji

Inwentaryzacyjnej oraz składu Zespołu Spisowego nr 1, jest komisją stałą, która funkcjonowała w latach 2016-2019? W przypadku odpowiedzi negatywnej, proszę o wyjaśnienie oraz załączenie stosownej dokumentacji, potwierdzonej za zgodność z oryginałem.

3. Zgodnie z postanowieniami Instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r., obowiązującej w okresie objętym kontrolą, tj. 2016-2020 (do dnia kontroli), za prawidłowe przeprowadzenie inwentaryzacji składników majątkowych odpowiedzialnym jest Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej. W myśl zarządzenia nr 181/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej była p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy Pilica. Owo zarządzenie w zakresie należności dotyczyło jedynie inwentaryzacji należności drogą potwierdzenia sald wg stanu na dzień 31.12.2016 r.

Czy p. Anna Kulczak była Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej w zakresie inwentaryzacji należności również za lata 2017-2018 czy na ten czas powołano inną osobę (proszę o załączenie stosownego dokumentu w formie kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem, poza zarządzeniem nr 181/2016)? Który z pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy został powołany na Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej za rok 2019? Pani Anna Kulczak była pracownikiem tut. Urzędu do dnia 3 stycznia 2019 r.

4. Czy posiada Pan Burmistrz wiedzę, który z pracowników przygotował projekt Instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r., obowiązującej w okresie objętym kontrolą, tj. 2016-2020 (do dnia kontroli) oraz do którego z pracowników, w latach 2016-2020 (do dnia kontroli) należało przygotowywanie projektu nowej instrukcji inwentaryzacyjnej tudzież analiza zapisów obowiązującej Instrukcji inwentaryzacyjnej. Proszę o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica (z imienia, nazwiska, stanowiska służbowego oraz nazwy Referatu).

W wyjaśnieniach Burmistrza Miasta i Gminy Pilica czytamy: *...Ad.1 Zarządzeniem nr 181/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, inwentaryzacja należności drogą potwierdzenia sald, zarządzona została wg stanu na dzień 31.12.2016r., natomiast na lata 2017, 2018 i 2019 nie było wydanych zarządzeń w tym zakresie. Ww powołano Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej oraz wyznaczono terminy przeprowadzenia inwentaryzacji tak zwanej czteroletniej która przypadła na rok 2016. Ponadto w zarządzeniu wyznaczono termin spisu z natury na koniec lat 2017, 2018 i 2019 środków pieniężnych. Pozostałe regulacje zawiera instrukcja inwentaryzacyjna obowiązująca w Urzędzie. Ad.2*

Komisja inwentaryzacyjna w składzie określonym zarządzeniem nr 182/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. zmieniona Zarządzeniem nr 1/2018 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany członków Komisji Inwentaryzacyjnej oraz składu Zespołu Spisowego nr 1 jest komisją stałą która funkcjonowała w latach 2016 – 2018, natomiast Zarządzeniem nr 101/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 27 listopada 2019 r. wprowadzono zmiany składow zespołów spisowych ze względu na zmiany kadrowe. W załączeniu Zarządzenie nr 101/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 27 listopada 2019 r. Ad. 3 Zgodnie z Zarządzeniem nr 181/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r. przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej była Pani Anna Kulczak były Sekretarz Miasta i Gminy Pilica. W Zarządzeniu nr 181/2016 w punktach 1-3 podane są daty spisów z natury inwentaryzacji 4-letniej która wypadła w 2016 r., ponadto podane są terminy spisów kasy za lata 2017, 2018 i 2019 oraz materiałów na 31 grudnia 2018 r. Reasumując Zarządzeniem tym powołano Panią Annę Kulczak na Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej na cały okres 2016-2019 i dotyczyło to również Inwentaryzacji należności za lata 2017-2018. Po odejściu z pracy Pani Anny Kulczak nie było powołanego Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej. Zostało to przeoczone, jednak zgodnie z pkt 39 pkt a) przekazywanie arkuszy spisu z natury i innych materiałów z inwentaryzacji przewodniczącemu Komisji Inwentaryzacyjnej lub wyznaczonemu stałemu członkowi komisji inwentaryzacyjnej, nad inwentaryzacją w urzędzie czuwał stały członek komisji inwentaryzacyjnej. Stałym członkiem Komisji Inwentaryzacyjnej w latach 2016 do nadal jest (...). Ad. 4 Nie posiadam wiedzy który z pracowników przygotował projekt Instrukcji Inwentaryzacyjnej wprowadzonej Zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r., obowiązującej w okresie objętym kontrolą, tj. 2016-2020. Zgodnie z zakresem obowiązków opracowywanie projektów przepisów wewnętrznych wydawanych przez kierownika jednostki, dotyczących prowadzenia rachunkowości i rozliczania inwentaryzacji należy do Skarbników i Głównych Księgowych."

Przewodniczącą Komisji Inwentaryzacyjnej za lata 2016-2018 była Pani Anna Kulczak - były Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, zgodnie z: Zarządzeniem nr 181/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 października 2016 r., powyższymi wyjaśnieniami Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz w związku z faktem ustania zatrudnienia p. Anny Kulczak w styczniu 2019 r. Jak wyjaśnił Burmistrz Miasta i Gminy Pilica: *"Po odejściu z pracy Pani Anny Kulczak nie było powołanego Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej. Zostało to przeoczone (...)."* Zgodnie z postanowieniami Instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r.,

Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej powołuje Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, na wniosek Skarbnika.

Mając powyższe na uwadze, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie czy przedłożyła Pani Burmistrzowi Miasta i Gminy Pilica, wniosek o powołanie Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej w latach 2019-2020. W przypadku odpowiedzi pozytywnej, zwrócono się o załączenie tego dokumentu do niniejszych wyjaśnień (w formie kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem). W przypadku odpowiedzi negatywnej zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn.

W wyjaśnieniach Skarbnika Miasta i Gminy Pilica czytamy: „W odpowiedzi na zapytanie zawarte w piśmie z dnia 15.06.2020 r.: „Czy przedłożyłam Burmistrzowi Miasta i Gminy Pilica wniosek o powołanie Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej w latach 2019-2020” r. informuję iż nie przedłożyłam ww wniosku. Główną przyczyną niezłożenia przeze mnie wspomnianego wniosku było niedopatrzenie. Informacja o powołaniu Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej i o tym kto jest powołany na Przewodniczącego wynikała z treści Zarządzenia Nr 181 2016 z dnia 31 października 2016 r. Zgodnie z tym zarządzeniem Przewodniczącym została na okres 4 lat (tzn. na lata 2016-2019) Pani Anna Kulczak Sekretarz Miasta i Gminy Pilica. Zwyczajowo do pełnienia tej funkcji była powoływana osoba zatrudniona na stanowisku Sekretarza i w związku z tym w momencie gdy pani Anna Kulczak rozwiązała stosunek pracy z dniem 3 stycznia 2019 r a przez okres kilku miesięcy nie było osoby zatrudnionej na w w stanowisku i także nie został wyznaczony nowy Przewodniczący Komisji Inwentaryzacyjnej. Funkcję jego do momentu powołania zgodnie z Instrukcją przeprowadzania i rozliczania inwentaryzacji pełnił stały członek komisji. W momencie zatrudnienia w Urzędzie Miasta i Gminy nowej Pani Sekretarz zapomniałam o fakcie złożenia wniosku do Burmistrza w celu Jej powołania do pełnienia funkcji Przewodniczącej. Być może wyniknęło to z faktu, iż pełną inwentaryzację mamy mieć w 2020 roku a Przewodniczący był zazwyczaj wskazywany w momencie przyjmowania Zarządzenia w sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica. Na koniec 2019 r. zaktualizowano tylko składy Członków Komisji Inwentaryzacyjnej oraz Zespołów Spisowych (Zarządzenie Nr 101 2019 z dnia 27 listopada 2019) natomiast przeoczono fakt braku Przewodniczącego Komisji.”

Ponadto, w trakcie kontroli, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie:

1. Czy posiada Pani wiedzę nt. nieprawidłowego sposobu przeprowadzania inwentaryzacji należności od osób prowadzących księgi rachunkowe za lata 2018-2019, drogą

weryfikacji sald, zamiast uzyskania od kontrahentów potwierdzeń prawidłowości wykazanego w księgach rachunkowych jednostki stanu tych aktywów oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic?

2. W myśl Instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r., obowiązującej w okresie objętym kontrolą, tj. 2016-2020 (do dnia kontroli): „Inwentaryzację poprzez uzyskanie pisemnego potwierdzenia stanów przeprowadzają pracownicy Skarbnika w zakresie sald z kontrahentami, ujętych w ewidencji księgowej.” „Stan rozrachunków z odbiorcami oraz wszelkich innych należności i zobowiązań uzgadnia się poprzez wysłanie zawiadomienia o wysokości salda i wykazu pozycji składającej się na to saldo i uzyskanie potwierdzenia. Wysłanie zawiadomień do dłużników jest obowiązkowe.”

Czy zapisy Instrukcji inwentaryzacyjnej w brzmieniu: „Obowiązek uzgodnienia z kontrahentami stanu należności i zobowiązań nie dotyczy: a) sald zerowych, b) sald należności i zobowiązań uregulowanych do dnia sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego (...)” można uznać za prawidłowe w świetle pozostałych zapisów tej Instrukcji w powiązaniu do przepisów art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości?

3. Jak należy rozumieć zapisy Instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002 r. w brzmieniu (część III pkt 39 – dot. podkreślonych zapisów): „Obieg dokumentów dotyczących inwentaryzacji i rozliczenia różnic inwentaryzacyjnych następuje w ustalonym porządku:

> przekazywanie Skarbnikowi przez Przewodniczącego Komisji Inwentaryzacyjnej skontrolowanych pod względem formalnym i rachunkowym materiałów z inwentaryzacji.

Z wyjaśnień Inspektora Referatu Finansowego, który przeprowadził inwentaryzację należności wynika, iż informacja o stanie należności za lata 2016-2019 była przekazywana Skarbnikowi w formie ustnej, natomiast pisemna forma znajduje się w dokumentach u tego Inspektora.

> wysłanie kontrahentom zawiadomień o wysokości salda (w tym 15 dni po terminie inwentaryzacji).

> (w drodze spisu z natury) lub potwierdzenie salda (w 30 dni po terminie inwentaryzacji).

W wyjaśnieniach Skarbnika Miasta i Gminy Pilica czytamy: „*Ad. 1* Odpowiadając na pytanie pierwsze, informuję, że posiadam wiedzę o stosowanej metodzie weryfikacji sald należności, a mianowicie o tym, iż w latach 2016 – 2019 w zakresie inwentaryzacji należności przyjęta była metoda weryfikacji sald zamiast uzyskania od kontrahentów potwierdzeń sald. Było to zgodne z zapisem w obowiązującej instrukcji inwentaryzacyjnej. W związku z powyższym od czasu podjęcia pracy na stanowisku Skarbnika kontynuowana była przeze mnie

ta metoda inwentaryzacji należności. Nadmieniam, iż za 2019 r. była to kwota 244,90 dotycząca 3 kontrahentów (sama wysyłka za zwrotnym potwierdzeniem odbioru generowałaby dodatkowe wydatki w wys. ok. 25,50 zł. to jest 3 x 8,50 zł). Były to kwoty nie mające istotnego wpływu na pozycje bilansowe pominięto kwestie związane z potwierdzeniem sald, gdzie suma bilansowa roku 2019 wynosiła 61 603 875,03. **Ad. 2.** Czy zapisy Instrukcji inwentaryzacyjnej o brzmieniu: „Obowiązek uzgodnienia z kontrahentami stanu należności i zobowiązań nie dotyczy: a) sald zerowych. b) sald należności i zobowiązań uregulowanych do dnia sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego (...)” można uznać za prawidłowe w świetle pozostałych zapisów tej Instrukcji w powiązaniu do przepisów art. 26 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości? Zapis instrukcji inwentaryzacyjnej wprowadzonej Zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21.11.2002 r można uznać za prawidłowy i zgodnie z tym zapisem część III pkt.23 pp.b „Obowiązek uzgodnienia z kontrahentami stanu należności i zobowiązań nie dotyczy sald należności i zobowiązań uregulowanych do dnia sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego” nie wysyłano zawiadomień o wysokości sald do kontrahentów. Co prawda wskazane jest uzgadnianie nawet niewielkich sald należności. Ustawa o rachunkowości nie przewiduje bowiem możliwości odstąpienia od inwentaryzacji salda należności ze względu na wysokość tego salda. W art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości stwierdza się jedynie, że w uzasadnionych przypadkach można odstąpić od inwentaryzacji metodą potwierdzenia sald i dokonać inwentaryzacji metodą weryfikacji. Ustawodawca nie podaje przy tym listy "przypadków uzasadnionych" i pozostawia interpretację tego pojęcia przez samą jednostkę. W związku z powyższym stosując się do Ustawy o rachunkowości uważam, iż zapisy instrukcji inwentaryzacyjnej można uznać za prawidłowe. **Ad.3.** Odpowiadając na pytanie „Jak należy rozumieć zapisy Instrukcji inwentaryzacyjnej, wprowadzonej zarządzeniem nr 5 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 listopada 2002r. o brzmieniu ...” odpowiadam, iż nie jestem pewna czy dobrze czy źle interpretowałam te zapisy, ale ja brałam tutaj pod uwagę różnice inwentaryzacyjne, a takich nie posiadamy. Jeśli zaś chodzi o należności, to informacja o stanie należności była przekazywana ustnie skarbnikowi, a następnie zweryfikowane z saldami zestawienie jest przechowywane u osoby odpowiedzialnej merytorycznie. Nie było przeprowadzania spisu z natury należności zgodnie z punktem 39 instrukcji inwentaryzacyjnej a jedynie drogą weryfikacji jak już wcześniej zostało to nadmienione.”

Akta kontroli nr AK/610/11/20/II.4.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/II.4 stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

III. BUDŻET JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO

1. Dochody budżetu.

1.1. Subwencje i dotacje.

1.1.1. Subwencje.

Sprawdzeniem objęto prawidłowość zaewidencjonowania w księgach rachunkowych wpływu dochodów z tytułu subwencji z budżetu państwa w latach 2018 - 2019, w tym subwencji otrzymanej w grudniu 2018 r. na styczeń 2019 r. oraz w grudniu 2019 r. na styczeń 2020 r. (część oświatowa subwencji ogólnej dla gmin): prawidłowość wykazania subwencji w sprawozdaniach rocznych Rb – ST o stanie środków na rachunkach bankowych na koniec lat 2018-2019 oraz w sprawozdaniach rocznych Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz samorządowej jednostki budżetowej na koniec lat 2018-2019. Kontrolą objęto: ewidencję analityczną do kont: 909 – Rozliczenia międzyokresowe (subwencja); 133 - Rachunek budżetu. 901 - Dochody budżetu (rejestr dochodów); wyciągi bankowe z grudnia danego roku potwierdzające wpływ subwencji na styczeń roku następnego; sprawozdania roczne Rb – ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostek samorządu terytorialnego oraz sprawozdania roczne Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej oraz jednostki samorządu terytorialnego za ww. okres.

Subwencja otrzymana w grudniu 2018 r.

Zgodnie z wyciągiem bankowym nr 304 z dnia 20 grudnia 2018 r., w tym dniu wpłynęła część oświatowa subwencji ogólnej dla gmin za styczeń 2019 r. w kwocie 540.683.00 zł. Wpływ dochodów z tytułu subwencji z budżetu państwa zaewidencjonowano na koncie 133 w korespondencji z kontem 909. Pod datą 2 stycznia 2019 r. nastąpiło przeksięgowanie subwencji oświatowej na konto 901. Kwotę 540.683.00 zł wykazano w Rb-ST na koniec 2018 r.

Subwencja otrzymana w grudniu 2019 r.

Zgodnie z wyciągiem bankowym nr 306 z dnia 20 grudnia 2019 r., w tym dniu wpłynęła część oświatowa subwencji ogólnej dla gmin za styczeń 2020 r. w kwocie 561.750.00 zł. Wpływ dochodów z tytułu subwencji z budżetu państwa zaewidencjonowano na koncie 133 w korespondencji z kontem 909. Pod datą 2 stycznia 2020 r. nastąpiło przeksięgowanie subwencji oświatowej na konto 901. Kwotę 561.750.00 zł wykazano w Rb-ST na koniec 2019 r.

W zakresie prawidłowości wykazania subwencji w sprawozdaniach rocznych Rb – 27S z wykonania planu dochodów samorządowej jednostki budżetowej oraz jednostki samorządu terytorialnego na koniec lat 2018-2019 ustalono, iż prawidłowo wykazywano dochody wykonane, natomiast nieprawidłowo wykazywano dochody otrzymane z tytułu subwencji oświatowej w danym roku sprawozdawczym. Wobec powyższego, próbę kontrolną rozszerzono o lata 2016-2017 i ustalono, iż w tym okresie również prawidłowo wykazano dochody wykonane, natomiast nieprawidłowo wykazano dochody otrzymane z tytułu subwencji oświatowej.

Kwoty dochodów otrzymanych z tytułu subwencji oświatowej, wykazane w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej oraz jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia lat 2016 - 2019 (rozdział 75801 - „Część oświatowa subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego”, § 2920 - „Subwencje ogólne z budżetu państwa”), niezgodne były z kwotami otrzymanej subwencji oświatowej wynikającymi z ksiąg rachunkowych organu (konto 133) oraz z wpływu środków z tego tytułu na bankowy rachunek budżetu („lista operacji” z Banku Spółdzielczego w Wolbromiu – wpływy dot. rozdziału 75801 za dany rok), tj.:

> w sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2016 r. w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 6.841.487,00 zł. podczas gdy z ewidencji księgowej do konta 133 z 2016 r., jak i „listy operacji” z banku z tego roku wynikało, iż w okresie od stycznia do grudnia 2016 r. wpływy subwencji oświatowej wyniosły kwotę 6.347.947,00 zł. **Różnicę w kwocie 493.540,00 zł** stanowiła subwencja na styczeń 2016 r., która wpłynęła na bankowy rachunek budżetu w grudniu 2015 r.

> w sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2017 r. w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 7.050.461,00 zł. podczas gdy z ewidencji księgowej do konta 133 z 2017 r., jak i „listy operacji” z banku z tego roku wynikało, iż w okresie od stycznia do grudnia 2017 r. wpływy subwencji oświatowej wyniosły kwotę 6.555.520,00 zł. **Różnicę w kwocie 494.941,00 zł** stanowiła subwencja na styczeń 2017 r., która wpłynęła na bankowy rachunek budżetu w grudniu 2016 r.

> w sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r. w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 7.276.799,00 zł. podczas gdy z ewidencji księgowej do konta 133 z 2018 r., jak i „listy operacji” z banku z tego roku wynikało, iż w okresie od stycznia do grudnia 2018 r. wpływy subwencji oświatowej wyniosły kwotę 6.771.418,00 zł.

Różnicę w kwocie 505.381,00 zł stanowiła subwencja na styczeń 2018 r., która wpłynęła na bankowy rachunek budżetu w grudniu 2017 r.

> w sprawozdaniach Rb-27S za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2019 r. w kolumnie „Dochody otrzymane” wykazano kwotę 7.577.939,00 zł. podczas gdy z ewidencji księgowej do konta 133 z 2019 r., jak i „listy operacji” z banku z tego roku wynikało, iż w okresie od stycznia do grudnia 2019 r. wpływy subwencji oświatowej wyniosły kwotę 7.037.256,00 zł.

Różnicę w kwocie 540.683,00 zł stanowiła subwencja na styczeń 2019 r., która wpłynęła na bankowy rachunek budżetu w grudniu 2018 r.

Z powyższego wynika, iż kwoty dochodów otrzymanych z tyt. subwencji oświatowej w latach 2016-2019 zostały zawyżone o kwoty subwencji na styczeń danego roku, które wpłynęły w grudniu roku poprzedniego.

W myśl § 3 ust. 4 pkt 3 załącznika nr 39 - Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej z dnia 16 stycznia 2014 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1015 z późn. zm.), następnie § 3 ust. 5 pkt 3 załącznika nr 36 - Instrukcja sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej z dnia 9 stycznia 2018 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.), dochody z tytułu subwencji ogólnej i dotacji celowych, otrzymanych z budżetu państwa, wykazuje się w następujący sposób: w kolumnie "Dochody otrzymane" wykazuje się kwoty subwencji ogólnej i dotacji celowych, które wpłynęły na rachunek bankowy jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym (po pomniejszeniu o dokonane zwroty – rozporządzenie z dnia 9 stycznia 2018 r.). Ponadto zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 i 3 ww. rozporządzeń, sprawozdania jednostkowe - są sporządzane przez kierowników jednostek organizacyjnych na podstawie ewidencji księgowej: sprawozdania zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych - są sporządzane przez przewodniczących zarządów jednostek samorządu terytorialnego na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu. W myśl § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzeń, kierownicy jednostek, są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

Analogiczną nieprawidłowość, za lata 2012-2015, stwierdzono podczas poprzedniej kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach, co miało odzwierciedlenie

w wystąpieniu pokontrolnym Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach Znak: WK-610/27/4/16 z dnia 8 listopada 2016 r. (wniosek nr 1). W odpowiedzi na wystąpienie pokontrolne (pismo z dnia 6 grudnia 2016 r.) p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica wyjaśnił: „Pracownik Referatu Finansowego odpowiedzialny za prawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-27S został pisemnie poinformowany o zaleceniach pokontrolnych w zakresie ujmowania dochodów otrzymanych z tytułu części oświatowej subwencji ogólnej w ww. sprawozdaniu. Przedmiotowe wartości będą ujmowane zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 3 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiący załącznik nr 39 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz z uwzględnieniem zapisów § 6 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia.”

W związku z powyższym, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienia. W wyjaśnieniach ww. osób czytamy: „W związku z prośbą o złożenie wyjaśnienia w w/w temacie informuję iż różnice wskazane w zapytaniu z dnia 18.05.2020 roku wynoszące odpowiednio za lata 2016, 2017, 2018, 2019 w wartościach 493.540,00 zł; 494.941,00 zł; 505.381,00 zł; 540.683,00 zł dotyczą błędnego ujęcia w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie „Dochody otrzymane” w rozdziale 75801 § 2920 wpływu subwencji w grudniu na rok następny. W okresach poprzednich kwoty w kolumnach „Dochody wykonane” i „Dochody otrzymane” były błędnie wykazywane jako równe. W związku z wystąpieniem pokontrolnym z dnia 8.11.2016 roku, udzielono odpowiedzi do Prezesa RIO (Pismo z dnia 6.12.2016), iż pracownik odpowiedzialny za subwencje został pisemnie poinformowany przez bezpośredniego przełożonego (Panią Skarbnik) jak prawidłowo ujmować podmiotową subwencję w sprawozdaniu Rb- 27S. Osobą tą była i jest Pani (...) – Inspektor, pracownik Referatu Finansowego, która twierdzi, że została ustnie poinstruowana jak wykazywać ma kwotę otrzymaną i konsultowała to z Panią Skarbnik po sporządzeniu sprawozdania za rok 2016. Pisemnej informacji nie ma ani w aktach osobowych jak również Pani (...) twierdzi, że takich pisemnych informacji nie otrzymała. W związku z tym sporządzała sprawozdania zgodnie ze wskazówkami Pani Skarbnik, która po sprawdzeniu jego poprawności zatwierdzała je jako prawidłowe.” Powyższe wyjaśnienia podpisał również Inspektor Referatu Finansowego.

Zgodnie z zakresem czynności Inspektora Referatu Finansowego, do pracownika należało m.in.: prowadzenie ewidencji analitycznej z wykonania budżetu gminy w zakresie dochodów i rozrachunków budżetowych, sporządzanie sprawozdań z wykonania budżetu gminy o dochodach i o należnościach. Inspektor Referatu Finansowego podlegał bezpośrednio

Skarbnikom Miasta i Gminy Pilica, sprawującym jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

Sprawozdania roczne Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego podpisali:

> za rok 2016 (korekta nr 3) oraz za rok 2017 (korekta nr 2): p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, działający z upoważnienia kierownika jednostki:

> za rok 2018 (korekta nr 2): p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica;

> za rok 2019 (korekta nr 1): p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, działający z upoważnienia kierownika jednostki.

Sprawozdania roczne Rb – 27S z wykonania planu dochodów budżetowych samorządowej jednostki budżetowej podpisali:

> za rok 2016: p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica;

> za rok 2017 (korekta nr 1): p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, działający z upoważnienia kierownika jednostki:

> za rok 2018: p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica;

> za rok 2019 (korekta nr 1): Główny księgowy, działający z upoważnienia Skarbnika oraz p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, działający z upoważnienia kierownika jednostki.

Zarówno p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, jak i p. Joanna Ślusarczyk – obecny Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, posiadały pisemne pełnomocnictwo m.in. do prowadzenia bieżących spraw gminy, udzielone przez p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, na podstawie m.in. art. 33 ust. 4 i art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/III.1.1.1.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/III.1.1.1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

1.2. Dochody z tytułu podatków i opłat.

1.2.1. Dochody z tytułu podatku od nieruchomości.

Sprawdzeniem objęto prawidłowość dokonywania przez organ podatkowy czynności sprawdzających mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności ze składanymi przez podatników deklaracjami na podatek od

nieruchomości.

Kontroli dokonano na próbie 8 osób prawnych o numerach ewidencyjnych: 83, 107, 93, 79, 72, 95, 26, 100. Kontrolę przeprowadzono na podstawie następujących dokumentów:

- uchwał Rady Miasta i Gminy w Pilicy w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, budynków, budowli i gruntów, zwolnień podatkowych, na lata 2017-2020,
- kart nieruchomości,
- kart kontowych podatników,
- wykazu podatków,
- deklaracji podatkowych w sprawie podatku od nieruchomości,
- decyzji w sprawie wymiaru podatku od nieruchomości oraz w sprawie zmiany decyzji ustalającej wysokość podatku od nieruchomości,
- podatkowej dokumentacji dowodowej zawartej w aktach podatników m.in.: informacji z rejestru gruntów i budynków, zawiadomień ze Starostwa Powiatowego w Zawierciu o wprowadzonych zmianach w danych ewidencyjnych, wezwań skierowanych do ww. podatników, protokołów kontroli podatkowej oraz korespondencji pomiędzy podatnikami i organem podatkowym.

W zakresie wymiaru podatku podatników o numerach ewidencyjnych: 83, 107, 93, 79, 72, 95, 26 uwag nie wniesiono. Podatnicy w ww. okresie złożyli deklaracje na podatek od nieruchomości, zastosowane stawki zgodne były ze stawkami ustalonymi przez Radę Miasta i Gminy w Pilicy w latach 2017 – 2020.

Natomiast w zakresie podatnika o numerze ewidencyjnym 100 ustalono: z pisma skierowanego przez byłego podatnika do Urzędu Miasta i Gminy Pilica z dnia 10 grudnia 2014 r. wynikało, że na podstawie aktu notarialnego Rep A nr 24528/2014 z dnia 1 grudnia 2014. dokonano wniesienia do firmy „.....” tj. obecnego podatnika Spółki „.....” wkładu niepieniężnego w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, w skład której wchodziło prawo własności działki nr 338 i 337/6 o łącznej pow. 0.6192 ha, położonych w miejscowości Sławniów, gmina Pilica.

W deklaracjach na podatek od nieruchomości składanych za lata 2016-2019 ww. podatnik wykazał 6.192 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą (wskazał działkę nr 338 i nr 337/6), natomiast w deklaracji na podatek od nieruchomości za 2020 r. podatnik wykazał już 6.100 m² powierzchni gruntów związanych z działalnością gospodarczą. Każda deklaracja na podatek od nieruchomości złożona przez podatnika zawierała adnotacje organu podatkowego o jej sprawdzeniu.

Z przedłożonego wydruku z informacji z rejestru budynków i gruntów z 2014 r. numer zmiany 241607_5.0017/36/2014 ustalono, że usunięto działkę nr 337/6 o pow. 0.4262 oraz

usunięto działkę nr 338 o pow. 0.1930 ha, a jednocześnie utworzono z tej działki nowe działki nr: 2413 o pow. 0.4203 - klasa RV i nr 2415 o pow. 0.1897 ha – klasa RV, o łącznej pow. 0.6100 ha.

Z przedłożonego zawiadomienia ze Starostwa Powiatowego w Zawierciu - wydruk z informacji z rejestru budynków i gruntów z dnia 4 lutego 2015 r. - sporządzonego dla ww. nieruchomości ustalono, że na w ww. jednostce ewidencyjnej Pilica wprowadzono zmiany polegające na przeniesieniu na rzecz obecnego podatnika Spółki „....” prawa własności działek nr 2413 (o pow. 0.4203 ha - klasa RV) i nr 2415 (o pow. 0.1897 ha – klasa RV) o łącznej pow. 0,6100 m², na podstawie aktu notarialnego Rep A nr 24528/2014 z 1 grudnia 2014 r. o przeniesieniu prawa własności działek nr 338 i nr 337/6.

Z przedłożonego wydruku z wypisu rejestru gruntów, z dnia 21 maja 2020 r., ustalono, że dla działki nr 2415 wynika pow. 0.1897 ha – klasa RV, natomiast dla działki nr 2413 wynika pow. 0.4203 ha - klasa RV.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że za okres 2016-2019 r. dla ww. podatnika wymiaru podatku od nieruchomości od gruntów związanych z działalnością gospodarczą dokonano od 6.192 m² powierzchni gruntów zamiast od 6.100 m² powierzchni gruntów.

W związku z powyższym do Inspektora ds. wymiaru podatku zwrócono się o wyjaśnienie czy organ podatkowy przeprowadzał czynności sprawdzające (jeśli tak, w jaki sposób?), mające na celu stwierdzenie formalnej poprawności składanych deklaracji podatkowych oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności wykazanych przez nich danych o posiadanych nieruchomościach? Czy wzywano ww. podatnika do udzielenia wyjaśnień w związku z weryfikacją deklaracji podatkowych, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelność danych w nich zawartych?

W odpowiedzi wyjaśniono *..(..) W odpowiedzi na pismo z dnia 27.05.2020 roku wyjaśniam: Podatnik w deklaracjach na podatek od nieruchomości za lata 2016-2019 wykazywał do opodatkowania grunt o pow. 6192 m2, który był zgodny z tym co zostało zapisane w Akcie Notarialnym nr 24528/2014 z dnia 01.12.2014 roku, którym to aktem spółka nabyła nieruchomość. W 2012 roku w miejscowości w której znajduje się grunt Podatnika zostało przeprowadzone scalenie gruntów, a w związku z tym uległy zmianie numery działek i ich powierzchnie. W akcie notarialnym powinny być wpisane nowe numery działek i nowe powierzchnie a zostały wpisane sprzed scalenia. Po przeprowadzeniu czynności sprawdzających w 2016 roku i stwierdzeniu, że powierzchnia gruntu wykazana do opodatkowania jest inna niż wynikająca z ewidencji gruntów, dnia 5.02.2016 roku została*

przeprowadzona w tej sprawie rozmowa telefoniczna z osobą która sporządzała deklarację. Podatnik poinformował w trakcie rozmowy, że powierzchnię gruntu zmieni po otrzymaniu z geodezji wypisu z rejestru gruntów. W deklaracji na podatek od nieruchomości w roku 2020 Podatnik prawidłowo wykazał do opodatkowania grunt o pow. 6100m² - zgodnie z wypisem z rejestru gruntów. Wyliczenie podatku: nadpłaty za lata 2016-2019 - 92m² x 0,81 = 74,52zł x 4 lata = 298,08zł (...)

Zgodnie z art. 272 pkt 3 oraz art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r., poz. 613 z późn. zm.) organy podatkowe pierwszej instancji, dokonują czynności sprawdzających, mających na celu ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

Stosownie do art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2015 r., poz. 520 z późn. zm.) podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków.

Zadania w zakresie wymiaru podatków i opłat od osób prawnych, prowadzenie postępowań wyjaśniających w zakresie składanych przez podatników deklaracji i informacji w przypadku stwierdzenia ich niezgodności ze stanem faktycznym, należały do Inspektora ds. wymiaru podatku z Referatu Finansowego, nad którym nadzór pełnił Kierownik Referatu Finansowego w osobie Skarbnika Miasta i Gminy Pilica.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/III.1.2.1.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/III.1.2.1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

2. Wydatki budżetowe z uwzględnieniem przepisów o zamówieniach publicznych.

2.1. Wydatki bieżące.

2.1.1. Wydatki z tytułu wynagrodzeń.

Kontrolą objęto prawidłowość ustalenia, naliczenia i wypłacenia wynagrodzenia pracownikom Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy zgodnie z przepisami, angażami i zawartymi umowami, terminowość wypłaty wynagrodzenia i pochodnych od wynagrodzenia oraz nagród jubileuszowych, prawidłowość wypłacenia nagród zgodnie z decyzją kierownika jednostki, zgodność zapisów Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy z ustawą o pracownikach samorządowych.

Kontrolę przeprowadzono na próbie 5 pracowników tj.: Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, Sekretarza Miasta i Gminy Pilica, Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, oraz dwóch

pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o następujące dokumenty:

- uchwałę Nr II/8/2014 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica,
- uchwałę Nr XLIX/343/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 28 czerwca 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica,
- uchwałę Nr II/5/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 30 listopada 2018 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica,
- uchwałę Nr III/16/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie powołania Skarbnika Miasta i Gminy Pilica,
- zarządzenie Nr 116/2012 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 26 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalenia Regulaminu wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, wraz ze zmianami,
- zarządzenie Nr 212/2009 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 14 października 2009 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu pracy dla pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica, wraz ze zmianami,
- wydruki z ewidencji księgowej,
- angaże oraz pisma zmieniające warunki płacowe,
- pisma przyznające: dodatki specjalne, nagrody dla pracowników Urzędu,
- naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego,
- pisma przyznające nagrody jubileuszowe,
- imienne kartoteki wynagrodzeń wybranych do próby pracowników.
- listy wypłat wynagrodzeń ww. pracowników za okresy: I-II 2017 r., V-VI 2018 r., X-XI 2019 r., I-III 2020 r.,
- przelewy składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy oraz podatku dochodowego za okresy: I-II 2017 r., X-XI 2018 r., I-II 2019 r., I 2020 r. (terminowość) ww. przy listach płac.
- deklaracje DEK-R roczne za 2017 r. oraz 2018 r., 2019 r.,
- dokumentację dotyczącą przyznania i wypłacenia dodatkowych wynagrodzeń rocznych za 2017 r. i 2019 r.

W toku kontroli ustalono, że wynagrodzenie Burmistrza Miasta i Gminy Pilica w kontrolowanym okresie nie przekraczało maksymalnych stawek dotyczących wynagrodzenia zasadniczego, dodatku funkcyjnego i dodatku specjalnego określonych dla stanowisk z wyboru

w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn.zm.).

W latach 2016-2019 Burmistrzowi Miasta i Gminy Pilica nie wypłacano ekwiwalentu za urlop wypoczynkowy. Na mocy porozumienia stron, z dnia 23 października 2018 r., zawartego pomiędzy Burmistrzem Miasta i Gminy Pilica, a Przewodniczącym Rady Miasta i Gminy w Pilicy strony ustaliły, że urlop wypoczynkowy za 2018 r. zostanie wykorzystany w ramach nowego stosunku pracy powstałego na podstawie wyboru, po rozwiązaniu poprzedniego stosunku pracy.

Wynagrodzenia pracowników objętych kontrolą, w tym: wynagrodzenie zasadnicze, dodatki funkcyjne, dodatki specjalne ustalono i wypłacono zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz Regulaminem pracy dla pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy. Poszczególne składniki wynagrodzenia pracowników mieściły się w granicach określonych przepisami rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych oraz były zgodne z obowiązującym w jednostce Regulaminem pracy dla pracowników zatrudnionych w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica. Wypłata dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2017 r. i za 2019 r. następowała w ustawowych terminach.

W zakresie terminowości przekazywania składek z tytułu: ubezpieczeń społecznych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i zaliczek na podatek dochodowy do Urzędu Skarbowego oraz składek na PEFRON, za miesiące objęte kontrolą, uwag nie wniesiono.

2.1.2. Realizacja gminnego programu rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii.

W toku kontroli dokonano porównania wykorzystania środków uzyskanych z wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z wydatkami ponoszonymi na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla Gminy Pilca w latach 2016-2019.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o: roczne sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, za lata 2016-2019 r., uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomani dla Gminy Pilca, na lata 2016-2019.

Zgodnie z treścią Gminnych Programów Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla Gminy Pilca, stanowiących załączniki

do uchwał Rady Miasta i Gminy w Pilicy na lata 2016-2019, środki na realizację zadań wynikających z ww. programów pochodziły z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i ujęte zostały w dziale 851 - „Ochrona zdrowia” oraz rozdziale 85153 - „Zwalczanie narkomani” i rozdziale 85154 - „Przeciwdziałanie alkoholizmowi”.

W toku kontroli dokonano porównania wykorzystania środków uzyskanych z wydawanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych z wydatkami ponoszonymi na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii dla Gminy Pilica za lata 2016-2019.

Na podstawie objętych kontrolą sprawozdań oraz przedłożonego przez p. Małgorzatę Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica wykazu ustalono:

2016 .

Dochody z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły:

Plan 110.000,00 zł, wykonano 133.108,92 zł

Wydatki wyniosły: Plan 158.922,00 zł, wykonano 131.186,38 zł

Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami wyniosła kwotę 1.922,54 zł

2017 r.

Dochody z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły:

Plan 130.000,00 zł, wykonano 132.616,01 zł

Wydatki wyniosły: Plan 180.374,00 zł, wykonano 105.857,29 zł

Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami wyniosła kwotę 26.758,72 zł

2018 r.

Dochody z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły:

Plan 120.000,00 zł, wykonano 136.302,57 zł

Wydatki wyniosły: Plan 197.595,00 zł, wykonano 137.643,54 zł

Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami wyniosła kwotę (-) 1.340,97 zł

(wydatkowano więcej środków niż uzyskano dochodów z ww. tytułu)

2019 r.

Dochody z tyt. opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wyniosły:

Plan 120.000,00 zł, wykonano 135.969,43 zł

Wydatki wyniosły: Plan 196.255,00 zł, wykonano 139.966,69 zł

Różnica pomiędzy dochodami, a wydatkami wyniosła kwotę (-) 3.997,26 zł

(wydatkowano więcej środków niż uzyskano dochodów z ww. tytułu)

Z analizy wynika, że środki pieniężne uzyskane z tytułu opłaty za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ww. okresie, zostały wykorzystane m.in. na zadania tj.:

zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu: udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych: wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych: podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 131 i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego: wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W powyższym zakresie uwag nie wniesiono.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/III.2.1.2.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/III.2.1.2 stanowi załącznik nr 1 do protokołu kontroli.

2.1.3. Realizacja obowiązków JST wynikających z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w latach 2016 – 2020.

Celem kontroli było ustalenie wysokości osiąganego dochodu z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w zestawieniu z ponoszonymi przez gminę wydatkami stanowiącymi koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami w latach 2016-2019, a ponadto ustalenie jaki podmiot i na jakiej podstawie realizował w tym okresie usługę odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych.

Kontrolą objęto: uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy dotyczące systemu gospodarowania odpadami komunalnymi: sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych samorządowej jednostki budżetowej, za lata 2016-2019, w zakresie rozdziału 90002.

W latach 2016, 2017 i 2019 uzyskane dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi były niższe od kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w 2018 r. uzyskane dochody były wyższe, i tak:

- za 2016 r. wpływy wyniosły 644.168,15 zł, natomiast wydatki wyniosły 763.821,98 zł, różnica wyniosła (-) 119.653,83 zł;

- za 2017 r. wpływy wyniosły 739.558,03 zł, natomiast wydatki wyniosły 761.292,16 zł, różnica wyniosła (-) 21.734,13 zł;

- za 2018 r. wpływy wyniosły 735.662.02 zł. natomiast wydatki wyniosły 681.059.49 zł. różnica wyniosła 54.602.53 zł;

- za 2019 r. wpływy wyniosły 1.082.881.94 zł. natomiast wydatki wyniosły 1.109.905.50 zł. różnica wyniosła (-) 27.023.56 zł.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że w 2016 r., 2017 r. i 2019 r. wpływy były niższe niż wydatki z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. występował niedobór środków finansowych.

W toku kontroli, do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienia:

1) W jaki sposób i z jaką częstotliwością Gmina monitorowała bilansowanie się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2016-2019?

2) W jaki sposób przeprowadzano kalkulację kosztów funkcjonowania systemu (czy analizowano przyczyny wzrostu kosztów usługi odbierania odpadów komunalnych i zagospodarowania tych odpadów od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, powstałych na terenie Gminy Pilica. Do zadań którego Referatu należy ww. obowiązek?

3) W jaki sposób dokonywano kalkulacji stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w ww. okresie?

4) Czy wszystkie zobowiązania jednostki za lata 2016-2019 wynikające z kosztów związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami zostały zapłacone w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań (nieterminowe płatności, odroczenia terminów ich płatności)? W przypadku odpowiedzi negatywnej, proszę o wyszczególnienie tych zobowiązań.

5) Czy planuje się podjęcie działań w zakresie celem zbilansowania się systemu gospodarki odpadami?

W odpowiedzi wyjaśniono ..(...) Wyjaśnienie w sprawie realizacji systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w latach 2016 -2019:

Ad. 1. Monitorowanie systemu bilansowania się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi odbywa się na bieżąco (analiza comiesięcznych faktur wykonawcy usług), a w momencie zmiany wykonawcy, a co za tym idzie zmiana ceny kalkulowana jest wymagana stawka odbioru śmieci od dostawców zapewniająca przewidywane wydatki.

Ad. 2. Kalkulacja kosztów funkcjonowania w/w systemu była realizowana następująco:

- na podstawie danych historycznych, uwzględniając wartości wynikające z umów zawartych z wykonawcami świadczącymi usługi oraz liczbę osób wynikającą z deklaracji składanych

przez mieszkańców gminy. Kalkulowanie stawki dokonywano przez referat finansowy we współpracy z Inspektorem ds. Gospodarki Komunalnej Inwestycji i Zamówień Publicznych.

Ad. 3. Na rok 2016 w oparciu o umowę Nr 272.I.2015 r. z 02.07.2015 r. (wykonawca – Firma STRACH sp. z o.o.) i wykonanie wydatków za 2015 r przyjęto kwotę 7 zł. co dawało w skali roku ok. 680.000 zł. (7.800 osób*12 m-cy*7zł./mc). Jednakże w trakcie roku 2016 faktyczne wykonanie wydatków było wyższe od planowanego z powodu większej ilości odpadów niż przewidziana w umowie gwarantowana ilość minimalna i przy niezminionej cenie jednostkowej (za tonę). Dlatego już w roku 2016 podjęto działania zmierzające do zmiany stawki. W związku z ustawowymi terminami pozwalającymi wprowadzić zmianę 17 listopada 2016 r. Rada MiG podjęła Uchwałę wprowadzającą stawkę w wysokości 8 zł. co na przestrzeni roku 2017 dawało większą kwotę dochodów o ok. 85.000 zł. (7.700 osób*11m-cy*1zł/osobę). W związku z tym, że kolejna umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych zawarta w dniu 21.06.2017 r. z PUK TAMAX na kolejne 2 lata (t.j. od 01.07.17 do 30.06.19) opiewała na kwotę niewiele wyższą niż wcześniejsza utrzymano stawkę 8 zł. w roku 2018. W końcu roku 2018 i początku roku 2019 po sygnalizacji firm zajmujących się odbiorem odpadów komunalnych o znacznym wzroście kosztów ich działania (m.in. zwiększone opłaty „ekologiczne” – firma TAMAX zamierzała odstąpić od umowy licząc się z karą umowną) podjęto kolejną decyzję o zwiększeniu stawki do kwoty 11 zł. od 1.04.2019r. co dawało ok 210.000 zł. co wydawało się zapewniać zwiększone wydatki. W drugiej połowie roku 2019 po nieudanych przetargach na wyłonienie wykonawcy usługi oraz zapoznaniu się z ofertami złożonymi w tych przetargach stało się jasne, że kwoty 11 zł. nie da się utrzymać. Prognozowane kwoty usługi (ok 150.000 zł. miesięcznie) zdeterminowały ustalenie stawki 19 zł. od osoby z dniem 1.11.1019 r. co w roku 2020 daje dochody na poziomie 1.800.000 zł. Główne przyczyny wzrostu kosztów usługi to :

- zwiększająca się ilość odbieranych odpadów (niezależna od wykonawcy),
- wzrost cen jednostkowych dyktowany przez wykonawcę wybranego w wyniku przetargu.

Ad. 4. Wszystkie zobowiązania Gminy od roku 2016 do m-ca maja 2020 były regulowane w przewidzianych terminach.

Ad. 5. Obecna umowa z wykonawcą kończy się 31.12.2020 r. i w związku z w tym trzecim kwartale bieżącego roku będzie kalkulowana stawka zapewniająca „zamknięcie finansowe” systemu (...). ”

Stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w latach 2016-2019 była zmieniana trzykrotnie i zgodnie z uchwałami Rady Miasta i Gminy Pilica wynosiła:

od lipca 2015 r. do 31 stycznia 2017 r. (uchwała nr VII/40/2015 z dnia 30.03.2015 r.):

- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób selektywny: 7,00 zł miesięcznie/osobę;
- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób nieselektywny: 14,00 zł miesięcznie/osobę.

od 1 lutego 2017 r. do 31 marca 2019 r. (uchwała nr XXX/220/2016 z dnia 17.11.2017 r.):

- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób selektywny: 8,00 zł miesięcznie/osobę;
- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób nieselektywny: 15,00 zł miesięcznie/osobę.

od 1 kwietnia 2019 r. do 30 września 2019 r. (uchwała nr V/28/2019 z dnia 31.01.2019 r.

wraz ze zmianą wprowadzoną uchwała nr VI/34/2019 z dnia 27.02.2019 r.)

- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób selektywny: 11,00 zł miesięcznie/osobę;
- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób nieselektywny 17,00 zł miesięcznie/osobę;

od 1 października 2019 r. do nadal (uchwała nr XI/68/2019 z dnia 22.07.2019 r.)

- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób selektywny: 19,00 zł miesięcznie/osobę;
- zbieranie i odbieranie odpadów w sposób nieselektywny 38,00 zł miesięcznie/osobę.

W powyższym okresie usługę odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości na terenie Gminy Pilica zlecano firmom:

- PZOM Strach Sp. z o.o. Sp. K.,
- PUK TAMAX,
- REMONDIS Sp. z o. o.

Największy procent wydatków ponoszonych na funkcjonowanie systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w latach 2016-2019. stanowiły wydatki związane z usługą odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych. Wykonawcy zostali wybrani w wyniku trzech przetargów nieograniczonych, przeprowadzonych w latach 2015-2019.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/III.2.1.3.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/III.2.1.3 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

2.2. Wydatki majątkowe.

2.2.1. Zagospodarowanie placu gminnego w centrum miejscowości Kidów poprzez budowę infrastruktury parkingowej.

Celem kontroli było ustalenie czy przeprowadzona została procedura przetargowa, czy terminowo uregulowano zapłatę za wykonane zadanie oraz czy zabezpieczono środki w budżecie i ujęto zadanie w ewidencji księgowej. Kontrolą objęto m.in. następującą dokumentację: uchwały budżetowe na lata 2018-2019 wraz ze zmianami, zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Pilica w sprawie zmian budżetu na rok 2019, umowy z wykonawcami, rozliczenie finansowe (faktury wraz z potwierdzeniem zapłaty), ewidencję

księgową do kontrahentów; dowód OT, ewidencję księgową do konta 080, księgę środków trwałych.

Przedmiotowa inwestycja realizowana była w latach 2018 – 2019 w ramach Funduszu Soleckiego oraz Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Soleccka”. Wartość zadania wyniosła 163.176,02 zł, na którą składały się:

> dokumentacja techniczna - umowa nr 1/2018 z dnia 15 maja 2018 r. zawarta z firmą „Projektowanie, kosztorysowanie i nadzór Fiuk-Gamrat” na kwotę 6.273,00 zł brutto, rozliczona w grudniu 2018 r. fakturą vat na kwotę jw.:

> zagospodarowanie placu w centrum Miejscowości Kidów - umowa nr 1/2019 z dnia 27 sierpnia 2019 r. z firmą Usługi Transportowe Bogdan Janiec Pilica za wynagrodzeniem kosztorysowym w kwocie 119.690,57 zł brutto, rozliczona w październiku 2019 r. fakturą vat na kwotę 125.420,81 zł brutto (dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Śląskiego w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Soleccka”):

> nadzór inwestorski nad realizacją zadania pn.: „Zagospodarowanie placu w centrum Miejscowości Kidów” - umowa nr 2/2019 z dnia 2 września 2019 r. zawarta z firmą Usługi Budowlane Mirosław Cybul, za wynagrodzeniem 1.000,00 zł brutto, rozliczona w październiku 2019 r. fakturą vat na kwotę jw. (dofinansowanie ze środków budżetu Województwa Śląskiego w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Soleccka”);

> zakup kostki brukowej betonowej – zlecenie z dnia 13 września 2019 r., skierowane do KT Adrian Śliwiński Osiny Kamienica Polska na kwotę 16.700,00 zł brutto, rozliczona październik-listopad 2019 r. dwoma fakturami vat na łączną kwotę 14.688,28 zł:

> wykonanie utwardzenia fragmentu działki nr 69 w miejscowości Kidów - umowa nr FS/39/2019 z dnia 3 października 2019 r. zawarta z firmą Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane „INŻBUD” z siedzibą Łgota Nadwarcie Kozięgłowy, za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie 14.268,04 zł brutto, rozliczona w listopadzie 2019 r. fakturą vat na kwotę 14.268,00 zł brutto (zapłacono ze środków pochodzących z Funduszu Solecckiego sołectwa Kidów):

> nadzór inwestorski nad realizacją zadania polegającego na utwardzeniu fragmentu działki nr 69 w miejscowości Kidów - umowa nr FS/38/2019 z dnia 3 października 2019 r. zawarta z firmą Usługi Budowlane Mirosław Cybul, za wynagrodzeniem 307,50 zł brutto, rozliczona w listopadzie 2019 r. fakturą vat na kwotę jw. z października 2019 r. (zapłacono ze środków pochodzących z Funduszu Solecckiego sołectwa Kidów).

> wykonanie tablicy informacyjno – pamiątkowej z montażem – umowa nr 2/2019 z dnia 3 października 2019 r. zawarta z firmą reklamową B-ART. S.C. Grzegorz Betka, Edyta Betka

Będzin za wynagrodzeniem 1.205,40 zł brutto, rozliczona w listopadzie 2019 r. fakturą vat na kwotę jw. (umowa oraz faktura opiewała na wyższą kwotę z uwagi na szerszy zakres zamówienia, niezwiązany z niniejszą inwestycją).

- dziennik budowy i jego przygotowanie 13,03 zł.

Środki finansowe na realizację niniejszego zadania zostały zabezpieczone w budżecie Gminy Pilica w latach 2018-2019, co nastąpiło uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy oraz zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Pilica.

Zatwierdzenie projektu budowlanego oraz udzielenie pozwolenia na zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kidów na działkach o numerach 69 (własność Gminy Pilica) i 81 (własność Powiatu Zawierciańskiego – zgoda na dysponowanie nieruchomością na cele budowlane dla celów niniejszej inwestycji od Powiatowego Zarządu Dróg w Zawierciu z dnia 25 marca 2019 r.), nastąpiło decyzją Starosty Zawierciańskiego nr 333/2019 z dnia 26 kwietnia 2019 r.

Szczegółową kontrolą objęto: umowę na wykonanie utwardzenia fragmentu działki nr 69 w miejscowości Kidów, umowę na zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kidów oraz zlecenie na zakup kostki brukowej betonowej. Ustalono, co następuje:

1) Umowa nr 1/2019 z dnia 27 sierpnia 2019 r. zawarta z firmą Usługi Transportowe Bogdan Janiec Pilica na wykonanie zadania pn. „Zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kidów” za wynagrodzeniem kosztorysowym w kwocie 119.690,57 zł brutto. Wyboru wykonawcy dokonano w drodze zapytania ofertowego – zaproszenie do złożenia oferty wysłano w sierpniu 2019 r. drogą elektroniczną do trzech wykonawców, spośród których tylko jeden wykonawca – firma Usługi transportowe Bogdan Janiec złożył ofertę. Oferta opiewała na kwotę 119.690,57 zł brutto. Termin wykonania umowy ustalono do dnia 10 października 2019 r., przy czym za termin wykonania przedmiotu umowy uznawano datę podpisania protokołu odbioru końcowego. Umowę ze strony Gminy Pilica podpisali: p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz, działający z upoważnienia Burmistrza oraz p. Małgorzata Flak – Skarbnik. Zgodnie z kosztorysem ofertowym wykonawcy wartość oferty netto wynosiła 97.309,41 zł. Umowa przewidywała zmianę zakresu rzeczowego na podstawie protokołu konieczności wykonania robót dodatkowych. W dniu 1 października 2019 r. sporządzono protokół konieczności wykonania robót dodatkowych na szacunkową wartość 5.730,00 zł (brutto), podpisany przez przedstawiciela Wykonawcy (Kierownika robót) oraz Inspektora nadzoru, zatwierdzony przez Zamawiającego (Sekretarza Gminy Pilica, działającego z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica). Wykonawca sporządził kosztorys powykonawczy o wartości robót netto 101.968,14 zł, wartości brutto 125.420,81 zł (w tym 23%

podatek Vat). Za wykonanie robót wykonawca wystawił fakturę vat nr FVB 114/2019 z dnia 11 października 2019 r na kwotę 125.420,81 zł brutto. W dniu 10 października 2019 r. sporządzony został protokół odbioru robót, który podpisali przedstawiciele Wykonawcy oraz Zamawiającego. Faktura płatna była w terminie 30 dni od dnia złożenia faktury, wpływ faktury do Urzędu 11 października 2019 r., zapłacono przelewem z dnia 14 października 2019 r. (płatne wg klasyfikacji budżetowej 60016 § 6050).

2) Zlecenie z dnia 13 września 2019 r., podpisane przez Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz Głównego Księgowego Urzędu Miasta i Gminy Pilica, na dostawę kostki brukowej betonowej o szacunkowym koszcie 16.700,00 zł brutto wraz z paletami, wysłane do KT Adrian Śliwiński Osiny Kamienica Polska, przewidywany termin realizacji: 17 września 2019 r. – dostawa do Kidowa, dotyczy zamówienia w ramach zadania pn. „Zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kidów”. Wykonawca wystawił dwie faktury Vat: - fakturę vat nr 33/KAT/09/2019 z dnia 20 września 2019 r. na kwotę brutto 16.735,04 zł, netto 13.605,72 zł, skorygowaną 30 września, następnie 11 października 2019 r. dwoma korektami faktury do ostatecznej kwoty brutto 14.453,39 zł, netto 11.750,72 zł; - fakturę vat nr 10/KAT/10/2019 z dnia 8 października 2019 r. na kwotę brutto 277,94 zł, netto 225,97 zł. Zgodnie ze zleceniem, płatność w formie przelewu do 30 dni od daty dostarczenia faktury. Wpływ faktury nr 33(...) do Urzędu 23 września 2019 r., zapłacono przelewem z dnia 17 października 2019 r., wpływ faktury nr 10(...) do Urzędu 11 października 2019 r., zapłacono przelewem z dnia 5 listopada 2019 r. (płatne wg klasyfikacji budżetowej rozdziału 60016 § 6050, za wyjątkiem kwoty 43,05 zł z faktury nr 10(...), którą zaklasyfikowano do § 4210 – paleta). Łączna wartość faktur płatnych z paragrafu majątkowego wyniosła 14.688,28 zł brutto.

3) Umowa nr FS/39/2019 z dnia 3 października 2019 r. zawarta z firmą Przedsiębiorstwo Inżynieryjno-Budowlane „INŻBUD” z siedzibą Lgota Nadwarcie Koziegłowy na wykonanie utwardzenia fragmentu działki nr 69 w miejscowości Kidów, za wynagrodzeniem ryczałtowym w kwocie 14.268,04 zł brutto. Termin wykonania przedmiotu umowy ustalono do dnia 21 października 2019 r., przy czym za termin wykonania przedmiotu umowy uznaje się datę podpisania protokołu odbioru końcowego. Umowę ze strony Gminy Pilica podpisali: p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz, działający z upoważnienia Burmistrza oraz p. Małgorzata Flak – Skarbnik. Zgodnie z kosztorysem ofertowym wykonawcy wartość wyceniono na kwotę 14.268,04 zł brutto, 11.600,03 zł netto. Za wykonanie robót wykonawca wystawił fakturę vat nr 29/10/2019 z dnia 17 października 2019 r. na kwotę 14.268,00 zł brutto. Protokół odbioru robót sporządzony został w dniu 21 października 2019 r., podpisali go przedstawiciele Zamawiającego, Inspektor nadzoru oraz sołtys Kidowa. Fakturę pod względem

merytorycznym sprawdzono 31 października 2019 r., płatna była w terminie 30 dni od dnia złożenia faktury u Zamawiającego, wpływ faktury do Urzędu 18 października 2019 r., zapłacono przelewem z dnia 5 listopada 2019 r. (płatne wg klasyfikacji budżetowej 70005 § 6050). Zgodnie z opisem na fakturze, środki pochodziły z Funduszu Sołeckiego sołectwa Kidów, którego wielkość na 2019 rok wynosiła 14.577.00 zł.

Łączna wartość netto powyższych umów oraz zlecenia nie przekroczyła 30.000 euro, biorąc pod uwagę średni kurs złotego w stosunku do euro, stanowiący podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych, wynikający z obowiązującego w 2019 r. rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 2477), który wynosił 4,3117 zł. W Urzędzie Miasta i Gminy Pilica nie wprowadzono pisemnych procedur w zakresie udzielania zamówień publicznych poniżej 30.000 euro.

Niniejsze zadanie współfinansowano ze środków budżetu Województwa Śląskiego w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka”. Jak ustalono, w dniu 23 lipca 2019 r. pomiędzy Województwem Śląskim a Gminą Pilica, reprezentowaną przez p. Artura Janosik – Burmistrza, przy kontrasygnacie p. Małgorzaty Flak – Skarbnika zawarto umowę dotyczącą udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej Gminie Pilica w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2019 r. na realizację zadania „Zagospodarowanie placu gminnego w centrum miejscowości Kidów poprzez budowę infrastruktury parkingowej” do kwoty 60.000.00 zł na zasadzie refundacji części kosztów zadania (uchwała nr VI/10/8/2019 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej z budżetu Województwa Śląskiego w formie dotacji celowej Gminom województwa śląskiego na realizację zadań wybranych w ramach Marszałkowskiego Konkursu „Inicjatywa Sołecka” w 2019 r.). Zgodnie z umową, środki finansowe miały zostać przekazane do dnia 31 grudnia 2019 r. Ostatecznie, po złożeniu przez Gminę Pilica sprawozdania końcowego z realizacji zadania, do budżetu Gminy wpłynęła kwota 59.379.85 zł (przelew z Urzędu Marszałkowskiego Woj. Śląskiego dnia 12 listopada 2019 r.). Zgodnie ze sprawozdaniem końcowym z realizacji zadania, realizowane zadanie polegało na wybudowaniu infrastruktury parkingowej w centrum miejscowości Kidów. Realizowane było na działce gminnej (nr 69) i działce powiatowej (nr 81 – Gmina uzyskała prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane), zlokalizowanej w centrum sołectwa Kidów, w sąsiedztwie której znajduje się plac zabaw, siłownia zewnętrzna oraz Kościół Parafialny p.w. Św. Mikołaja. Zadanie polegało na wykonaniu zjazdu z drogi powiatowej oraz utwardzeniu terenu pod plac postojowy i zatokę postojową. W ramach zadania wykonano zatokę postojową o całkowitej powierzchni 127.00m² oraz utwardzony plac

postojowy wraz ze zjazdem o całkowitej powierzchni 480,00m². Nawierzchnia w całości wykonana została z kostki brukowej betonowej, w tym również dojścia (komunikacja piesza) w obrębie zatoki i placu. Na włączeniach do drogi wykonano łuki krawędziowe. Jak dalej czytamy w sprawozdaniu końcowym, realizacja zadania przyczyniła się do wzrostu atrakcyjności przestrzeni publicznej sołectwa Kidów, co bezpośrednio wpłynęło na wzrost jakości życia jego mieszkańców. Wzrosła aktywizacja społeczna i gospodarcza sołectwa, nastąpiło wyrównanie szans rozwojowych terenów wiejskich sołectwa Kidów poprzez poprawę infrastruktury technicznej, polegającej na budowie parkingu w miejscu o szczególnym znaczeniu dla zaspakajania potrzeb mieszkańców sołectwa, ze względu na położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Nastąpił wzrost atrakcyjności i konkurencyjności miejscowości (sołectwa) Kidów poprzez wprowadzenie ładu przestrzennego, funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej.

W związku z zakończeniem przedmiotowej inwestycji, w dniu 31 grudnia 2019 r. sporządzony został dowód wewnętrzny OT nr 11/2019 na łączną kwotę 163.176.02 zł, obejmujący zadanie pn. „Zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kidów”. Koszty inwestycji ujmowane były na koncie 080. Wartość środka trwałego pod nazwą „Zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kidów” przyjęto na stan środków trwałych pod datą 31 grudnia 2019 r.

W powyższym zakresie uwag nie wniesiono.

2.3.1. Wydatki z tytułu dotacji dla podmiotów spoza sektora finansów publicznych.

Kontrolą objęto dwie dotacje celowe udzielone w 2018 r.: pierwsza dla Klasztoru Franciszkanów w Biskupicach w kwocie 25.000,00 zł, druga dla Parafii Rzymsko -Katolickiej p.w. św. J. Chrzyciela w Pilicy w kwocie 50.000,00 zł.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie prawidłowości przestrzegania zasad, trybu udzielania, rozliczania oraz ewidencji księgowej dotacji udzielonej z budżetu Gminy Pilica oraz sprawozdawczości, na podstawie dokumentów, tj.:

- uchwała Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr XII/76/2007 z 27 września 2007 r. w sprawie zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków.
- uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy dotyczące udzielenia dotacji ww. podmiotom.
- decyzja Starosty Zawierciańskiego z 7 lutego 2019 r. zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę dla Klasztoru Franciszkanów.
- decyzje Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków o wpisie dobra kultury do rejestru zabytków.

- dokumenty potwierdzające władanie zabytkiem.
- kosztorysy i kosztorysy powykonawcze.
- wnioski o udzielenie dotacji,
- opinie komisji do opiniowania wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane na zabytki wpisane do rejestru zabytków.
- umowy dotacyjne, przelewy,
- protokoły z oględzin.
- protokół odbioru. protokół z odbioru częściowego oraz protokół odbioru robót.
- oświadczenia: Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. J. Chrzciciela w Pilicy i Klasztoru Franciszkanów w Biskupicach dotyczące wykorzystania kwoty dotacji zgodnie z jej przeznaczeniem,
- sprawozdania końcowe z wykorzystania dotacji złożone przez ww. podmioty.
- sprawozdanie roczne Rb - 28S - z wykonania planu wydatków budżetowych jst za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 r.

Zasady udzielania dotacji zostały określone w uchwale Nr XII/76/2007 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 27 września 2007 r., w sprawie zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Zgodnie z postanowieniami ww. uchwały zawartymi w:

- rozdziale II § 3 ust. 1-3 dotacja może być udzielona w wysokości 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. jeśli zabytek posiada klasę "0" dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót. dotacja łącznie z dotacjami udzielonymi przez inne podmioty nie może przekroczyć wysokości 100% nakładów koniecznych na wykonane przez wnioskodawcę zadania.
- rozdziale II - „Zasady i tryb postępowania o udzielenie dotacji” § 4 ust. 1 podmioty starające się o uzyskanie dotacji z budżetu gminy składają pisemne wnioski do 1 października 2007 r., a w następnych latach do 1 października poprzedzającego rok budżetowy.
- rozdziale II § 4 ust. 7 czynności poprzedzające przyznanie dotacji oraz jej wysokości określonym podmiotom na zasadach określonych w niniejszej uchwale. weryfikowaniu kompletności wniosków pod względem formalnym, opiniowaniu złożonych wniosków wraz ze wstępną kwalifikacją wydatków, które zostaną poniesione przez wnioskodawcę. przygotowanie projektów umów oraz wykonywanie nadzoru i kontroli realizowanego zadania. należą do Komisji powołanej przez Burmistrza Miasta i Gminy.

Zarządzeniem Nr 53/2007 Burmistrza Miasta i Gminy z dnia 18 października 2007 r., w sprawie powołania Komisji do opiniowania wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane na zabytki wpisane do rejestru zabytków, powołano 4 osobową Komisję, w skład której wchodził: Kierownik Referatu Inwestycji, Mienia Komunalnego i Rolnictwa, Inspektor ds. Inwestycji, Inspektor ds. kultury. Do zadań Komisji należało: weryfikowanie kompletności wniosków pod względem formalnym, opiniowanie złożonych wniosków wraz ze wstępną kwalifikacją wydatków, które zostaną poniesione przez wnioskodawcę, przygotowanie umów oraz wykonywanie nadzoru i kontroli realizowanego zadania.

Dotacja dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. J. Chrzciciela w Pilicy.

Uchwałą Nr XLVII/329/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 26 kwietnia 2018 r. udzielono Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. J. Chrzciciela w Pilicy dotacji w kwocie 50.000.00 zł. na konserwację zabytkowej kaplicy św. Józefa. Zgodnie z postanowieniami uchwały, środki zabezpieczono w budżecie gminy na 2018 r. – dział 921, rozdział 92120.

Wniosek dotacyjny wpłynął do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy w dniu 11 kwietnia 2018 r. tj. w roku przyznania dotacji, natomiast zgodnie z postanowieniami ww. uchwały dotacyjnej zawartymi w rozdziale II § 4 ust. 1 podmioty starające się o uzyskanie dotacji z budżetu gminy składają pisemne wnioski do 1 października poprzedzającego rok budżetowy. Do wniosku przedłożono pismo, zgodnie z którym podmiot ubiegający się o dotację poinformował, że trwają procedury wpisu do rejestru zabytków muru oporowego kościoła w Pilicy dlatego dotacja ta jest nie możliwa do realizacji w 2018 r. Natomiast Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie przyznało dotację na prace konserwatorskie kaplicy św. Józefa w wys. 160.000.00 zł i do realizacji całego zadania brakuje 50.000.00 zł. W związku z powyższym Parafia zwraca się z prośbą o przekierowanie przyznanych środków finansowych z ratowania murów oporowych kolegiaty na prace konserwatorskie murów kaplicy św. Józefa, które są w fazie wstępnej realizacji, a zostaną ukończone do 31 października 2018 r. Zgodnie z przedłożonym wnioskiem:

- w rubryce - termin realizacji zadania - wskazano okres od 1 czerwca 2018 r. do 31 października 2018 r.,
- w rubryce - zakres rzeczowy prac lub robót jego charakterystyka – wpisano konserwacja ścian bocznych kaplicy św. Józefa w kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela w Pilicy,
- w rubryce - przewidywane koszty realizacji prac ogółem – wykazano kwotę 50.283.38 zł (tj. 100% udziału w całości kosztów), w tym: dofinansowanie z Miasta i Gminy Pilica stanowiło

kwotę 50.000.00 zł (99.44 % wartości zadania), środki własne stanowiły kwotę 283.38 zł (0.56% wartości zadania).

- w rubryce – udział środków pozyskanych – nie wskazano na udział innych środków pozyskanych z źródeł tj.: budżet państwa, budżet jednostek samorządu terytorialnego, czy inne źródła.

- w rubryce - uzyskane pozwolenia wskazano na posiadane pozwolenie na przeprowadzenie prac budowlanych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia z dnia 21 października 2013 r. nr zezwolenia 79/2013, oraz oświadczone, że ww. zadanie nie wymaga pozwolenia na budowę. Natomiast na podstawie przedłożonych dokumentów ustalono, że do wniosku załączono pozwolenie na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, z dnia 1 marca 2018 r., nr zezwolenia K/2019/2018.

Do wniosku załączono program prac konserwatorskich i dwa kosztorysy prac konserwatorskich z dnia 9 marca 2018 r., przy polichromii ściennej, dekoracji stiukowej i obrazach olejnych stanowiących wystrój kaplicy św. Józefa w kościele parafialnym p.w. św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Pilicy. W programie prac konserwatorskich w temacie założenia konserwatorskie napisano m.in.: *„(...) z uwagi na zmniejszony zakres prac ww. tegorocznym programie objętym dofinansowaniem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego zrealizowane zostaną zabiegi w górnych partiach dekoracji malarsko-rzeźbiarskiej kaplicy (...). Dolne partie ścian pokryte marmoryzacją i pobielonymi, jednobarwnymi wyprawami tynkowymi, a obecnie w większości zasłonięte wtórnymi przemalowaniami podlane zostaną konserwacji w dalszych etapach prac (...)”*.

Pierwszy kosztorys prac konserwatorskich z dnia 9 marca 2018 r. dotyczył całkowitych kosztów prac konserwatorskich w górnych partiach kaplicy św. Józefa i opiewał na kwotę 189.302.90 zł brutto (w tym 23% VAT), drugi kosztorys prac konserwatorskich również z dnia 9 marca 2018 r. przedstawiał łączny koszt prac konserwatorskich w dolnych partiach kaplicy św. Józefa i na powierzchni 2 arkad kaplicy św. Józefa i opiewał na kwotę 50.283.38 zł brutto (w tym 23% VAT).

Do wniosku podmiot ubiegający się o dotacje winien załączyć jako dokument wymagany przy składaniu wniosku m.in.: informację o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów oraz harmonogram prac, czego nie przedłożono kontrolującym. Ponadto przedłożone przez dotowanego kosztorysy prac konserwatorskich nie zawierały informacji o źródłach ich finansowania.

Wniosek pozytywnie zaopiniowała Komisja dotacyjna i wydała w dniu 26 kwietnia 2018 r. pisemne oświadczenie o kompletności złożonego wniosku.

W dniu 7 czerwca 2018 r. zawarto umowę nr 1/Z/2018, którą w imieniu Gminy podpisał p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Magdaleny Dyrerowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica. Zgodnie z postanowieniem § 2 ust. 2 całkowity koszt zadania określono na 50.283.38 zł. w tym dotacja w wysokości 50.000.00 zł stanowiła 99,44% wartości zadania. Środki finansowe przelano w dniu 23 października 2018 r. w wys. 50.000.00 zł.

W dniu 19 listopada 2018 r. złożono sprawozdanie końcowe z wykorzystania dotacji wraz z załącznikami: faktury VAT, kosztorys powykonawczy z 22 października 2018 r. prac w dolnych partiach ścian kaplicy św. Józefa, na kwotę 50.283.38 zł brutto (w tym 23 % VAT), protokół odbioru wykonanych prac konserwatorskich z 26 listopada 2018 r. podpisany przez dotowanego i dotującego (przedstawiciel Urzędu Gminy) przy udziale osób: Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, diecezjalnego konserwatora zabytków, rzeczoznawcy - konserwatora prowadzącego oraz przedstawiciela Urzędu Gminy Pilica. W przedłożonym protokole odbioru wykonanych prac ww. oświadczyli, że dokonano oględzin prac obejmujących wykonanie prac przy zabytku ruchomym wyposażenia i polichromii ściennej i polichromii odsłoniętej na podłożu arkady oraz obrazach olejnych. Prace wykonano na podstawie pozwolenia nr K/2019/2018 z 1 marca 2018 r. i ustaleń Komisji z dnia 15 października 2018 r. oraz uzgodnień z pism z dnia 19 lipca 2018 r. i 20 października 2018 r., komisja odbiera wykonane prace. Zgodnie ze przedłożonym sprawozdaniem końcowym:

- w rubryce - Sprawozdanie merytoryczne - oświadczone, że zadanie zostało wykonane w całości.
- w rubryce - Sprawozdanie finansowe, informacja o wydatkach przy realizacji zadania - wskazano, że całkowity koszt zadania wyniósł kwotę 50.283.38 zł. w tym: dofinansowanie z Miasta i Gminy Pilica stanowiło kwotę 50.000.00 zł (99,44% wartości zadania), środki własne stanowiły kwotę 283.38 zł (0,56% wartości zadania).
- w rubryce - Potwierdzenie przyjęcia sprawozdania wraz z załącznikami - nie zamieszczono pisemnego potwierdzenia o przyjęciu sprawozdania wraz z załącznikami.

Dotacja udzielona w 2018 r. dla Klasztoru Franciszkanów w Biskupicach.

Uchwałą Nr XLIX/344/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 28 czerwca 2018 r. udzielono Klasztorowi Franciszkanów w Biskupicach dotację w kwocie 25.000.00 zł. na wymianę drewnianych okien w Klasztorze.

Wniosek dotacyjny złożono w dniu 26 czerwca 2018 r. tj. w roku przyznania dotacji, natomiast zgodnie z postanowieniami ww. uchwały dotacyjnej zawartymi w rozdziale II § 4 ust. 1 podmioty starające się o uzyskanie dotacji z budżetu gminy składają pisemne wnioski do 1 października poprzedzającego rok budżetowy.

Zgodnie z przedłożonym wnioskiem termin realizacji zadania określono od 1 sierpnia do 30 listopada 2018 r., całkowitą wartość zadania określono na kwotę 55.000,00 zł tj.: dotacja w wys. 25.000,00 zł stanowiła 45,45% wartości zadania, pozostałe 30.000,00 zł stanowiły środki własne, jako zakres rzeczowy prac wpisano wymiana starych okien drewnianych w części klasztornej. Ponadto we wniosku:

- w rubryce D - Uzyskane pozwolenia - wskazano na posiadane pozwolenie na przeprowadzenie prac budowlanych przy zabytku od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Katowicach z dnia 25 czerwca 2018 r. nr K/685/2018 oraz oświadczone, że ww. zadanie nie wymaga pozwolenia na budowę. Natomiast zgodnie z wykazem dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku to m.in. decyzja właściwego organu ochrony zabytków pozwalająca na przeprowadzenie prac lub robót oraz projekt i pozwolenie na budowę, gdy wniosek dotyczy prac lub robót przy zabytku nieruchomym lub program prac przy zabytku ruchomym, są wymaganymi załącznikami do wniosku.
- w rubryce II - Szczegółowe informacje o pracach lub robotach dotyczącej zakresu rzeczowego prac praca lub robót i jego charakterystyka oświadczone, że założeniem prac budowlanych jest zatrzymanie procesów destrukcji obiektu poprzez wymianę zniszczonych przez czas i warunki atmosferyczne okien, bez wskazania ilości wymienianych okien.

Ustalono, że do wniosku podmiot ubiegający się o dotacje winien załączyć jako dokument wymagany przy składaniu wniosku m.in. informację o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów oraz harmonogram prac czego nie przedłożono kontrolującym. Ponadto przedłożony przez dotowanego kosztorys I etapu wymiany okien, na kwotę 55.000,00 zł brutto (w tym 8% VAT), nie zawierał informacji o źródłach finansowania.

Wniosek pozytywnie zaopiniowała Komisja dotacyjna i wydała w dniu 28 czerwca 2018 r. pisemne oświadczenie o kompletności złożonego wniosku.

W dniu 17 lipca 2018 r. zawarto umowę nr 3/Z/2018, którą w imieniu Gminy podpisał p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Magdaleny Dynierowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy, na wymianę starych drewnianych okien w części klasztornej. Zgodnie z zawartą umową całkowity koszt zadania wynosił 55.000,00 zł, w tym dotacja w wys. 25.000,00 zł (środki dotacyjne winny zostać wykorzystane do dnia 15 grudnia 2018 r.). Środki finansowe przelano w dniu 5 listopada 2018 r. w wys. 25.000,00 zł.

W dniu 5 grudnia 2018 r. wpłynęło do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy sprawozdanie końcowe z wykorzystania dotacji wraz z załącznikami: kopie faktur VAT nr 158/18/OKN z 30 sierpnia 2018 r. i nr 204/18/OKN z 22 października 2018 r., kserokopia umowy z dnia 23 sierpnia 2018 r. zawartej z wykonawcą, kopia protokołu odbioru robót z dnia 18 października 2018 r. podpisana przez Zleceniodawcę - Klasztor Franciszkanów w Biskupicach oraz wykonawcę robót, wraz z protokołem z oględzin z istniejącej stolarki okiennej z dnia 10 sierpnia 2018 r. spisany z udziałem dotowanego i Starszego Inspektora Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków.

W sprawozdaniu końcowym w rubryce - Sprawozdanie merytoryczne - oświadczone, że zadanie zostało wykonane w całości. W rubryce – Potwierdzenie przyjęcia sprawozdania wraz z załącznikami – nie zamieszczono pisemnego potwierdzenia o przyjęciu sprawozdania wraz z załącznikami.

Ponadto w toku kontroli przedłożono również dokumenty tj.:

- pisemne oświadczenie dotowanego (bez daty wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy) z dnia 5 grudnia 2018 r. w którym oświadcza „(...) że *protokół odbioru prac konserwatorskich objętych przedmiotową umową oraz pozwoleniem na budowę dostarczy niezwłocznie po ich uzyskaniu. W pierwszym przypadku protokół po odbiorze całości przewidzianych prac (w tym nie objętych dotacją do dnia 30 czerwca 2020 r. – termin wynika z pozwolenia WŚKZ w Katowicach) natomiast pozwolenie na budowę ze Starostwa Powiatowego dostarczę po jego utrzymaniu w formie pisemnej, w przypadku niedopełnienia tych wymogów zobowiązuje się do zwrotu otrzymanej dotacji (...)*”.

- decyzję (bez daty wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy) Starosty Zawierciańskiego nr 66/2019 z dnia 7 lutego 2019 r. zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę, dla Klasztoru Franciszkanów w Biskupicach, obejmującą roboty budowlane polegające na wymianie stolarki okiennej w budynku Klasztoru Ojców Franciszkanów w Biskupicach 47, działka nr 153 (obręb 0001 – Pilica) 42-436 Pilica, która stała się ostateczna z dniem 12 lutego 2019 r. (zgodnie z pouczeniem ww. decyzji Starosty Zawierciańskiego Inwestor jest zobowiązany zawiadomić o zamierzonym terminie rozpoczęcia robót budowlanych właściwy organ nadzoru budowlanego oraz projektanta sprawującego nadzór nad zgodnością realizacji budowy z projektem).

- protokół z odbioru częściowego, spisany w dniu 27 czerwca 2019 r., w Biskupicach z udziałem osób tj.: dotowany, dwóch starszych Inspektorów Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków oraz kierownika robót czyli przedstawiciela wykonawcy robót. Z treści przedłożonego protokołu wynika, że dokonano oględzin wykonanych prac w budynku

Klasztoru związanych z wymianą części stolarki okiennej (etap pierwszy), wymiana objęła 33 sztuki okien na pierwszym piętrze budynku na elewacjach zewnętrznych i dziedzińcu, prace wykonano na podstawie pozwolenia konserwatora K/685/2018 z 25 czerwca 2018 r., komisja odbiera wykonane prace (...). Natomiast z treści zapisów § 12 zawartej umowy wynika, że protokół końcowy winien być podpisany przez dotującego czyli przedstawiciela Gminy Pilica i dotowanego.

W przedłożonych umowach dotacyjnych, zawartych w 2018 r. przez Gminę Pilica jako dotującego z ww. podmiotami dotowanymi zawarto zapisy:

- w § 5 ust. 1 i ust. 2 określono, że dotujący sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania przez dotowanego w tym wydatkowanie przekazanych mu środków finansowych, w ramach kontroli upoważnieni pracownicy dotującego mogą badać dokumenty i inne nośniki informacji, które mają lub mogą mieć znaczenie dla oceny prawidłowości wykonywanego zadania oraz żądać udzielenia ustnych lub pisemnych informacji dotyczących wykonywanego zadania,
- w § 12 określono, że wykonanie umowy nastąpi z chwilą zaakceptowania przez dotującego sprawozdania (...) oraz po podpisaniu przez dotującego oraz dotowanego protokołu końcowego.

Nadto, stosownie do zapisów zawartych w przedłożonych wnioskach dotacyjnych, w rubryce - Wykaz dokumentów wymaganych przy składaniu wniosków - w przypadku stwierdzenia, że we wniosku podano nieprawdziwe dane Burmistrz Miasta i Gminy Pilica zastrzega sobie prawo do żądania zwrotu przyznanych środków.

W związku z powyższymi ustaleniami skierowano pytanie do p. Artura Janosik - Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz do Komisji do opiniowania wniosków o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane na zabytki wpisane do rejestru zabytków, w sprawie:

a. dotacji dla Parafii Rzymsko - Katolickiej p.w. św. J. Chrzyciela w Pilicy udzielonej w 2018 r., o wyjaśnienie:

- przyczyny przyjęcia jako prawidłowego wniosku o dotację, pomimo złożenia tego wniosku niezgodnie z postanowieniami ww. uchwały w sprawie zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków:
- w jaki sposób zweryfikowano wniosek o dotację oraz ustalono całkowity koszt zadania (na podstawie jakich dokumentów ustalono całkowity koszt zadania, celem ustalenia faktycznej wartości zadania i stwierdzenia ile % stanowiła udzielona dotacja tj. czy stanowiła 50 %

kosztów zadania czy też zgodnie z zapisami zawartej umowy stanowiła 99,44% wartości zadania) ? Proszę o przedłożenie dokumentów na podstawie których stwierdzono, że ww. zabytek posiada klasę "0" uprawniającą do uzyskania dotacji powyżej 50% wartości zadania.

- przyjęcia wniosku jako kompletnego pomimo, że: we wniosku w rubryce – uzyskane pozwolenia wskazano na posiadane pozwolenie na przeprowadzenie prac budowlanych przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 21 października 2013 r. nr zezwolenia 79/2013, natomiast jak ustalono, do wniosku załączono pozwolenie na przeprowadzenie prac konserwatorskich przy zabytku ruchomym wpisanym do rejestru zabytków od Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, z dnia 1 marca 2018 r., nr zezwolenia K/2019/2018; nie przedstawiono harmonogramu prac i nie wskazano w przedłożonym kosztorysie prac konserwatorskich źródeł finansowania zadania; nie przedłożono informacji o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów ?

b. dotacji dla Klasztoru w Biskupicach udzielonej w 2018 r., o wyjaśnienie:

- przyczyny przyjęcia jako prawidłowego wniosku o dotację, pomimo złożenia tego wniosku niezgodnie z postanowieniami ww. uchwały w sprawie zasad przyznawania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków:

- dlaczego przyjęto jako kompletny ww. wniosek o udzielenie dotacji pomimo, że: nie załączono do wniosku wymaganego pozwolenia na ww. roboty; nie przedłożono harmonogramu prac i nie wskazano w przedłożonym kosztorysie prac konserwatorskich źródeł finansowania zadania; nie przedłożono informacji o wnioskach o udzielenie dotacji skierowanych do innych organów ?

- na podstawie jakich dokumentów uznano, że dotacja jest rozliczona skoro zgodnie z postanowieniami zawartej umowy (tj. postanowieniami § 12) musi zostać złożone sprawozdanie z wykorzystania udzielonej dotacji oraz musi być stwierdzone faktyczne wykonanie robót potwierdzone złożeniem protokołu końcowego podpisanego przez dotującego i dotowanego ?

- czy Urząd gdy powziął wiedzę o wykonywaniu ww. robót budowlanych bez stosownego pozwolenia na ich wykonanie, zawiadomił o powyższym właściwe organy, jeśli nie, dlaczego nie zawiadomił ?

W odpowiedzi w sprawie przyjęcia jako prawidłowego wniosku o dotację dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. J. Chrzciciela w Pilicy oraz dla Klasztoru OFM w Biskupicach.

pomimo złożenia go w roku udzielenia dotacji ww. wyjaśnili .. (...) W odpowiedzi na pismo z dnia 27 maja 2020 roku w sprawie udzielenia dotacji w roku 2018 informuje, co następuje.

1) W zakresie dotacji dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Jana Chrzciciela w Pilicy wskazują, iż dotacja nie mogła zostać udzielona w oparciu o wniosek złożony jesienią 2017r., gdyż termin realizacji zadania, na które przyznana została dotacja, wskazano od 1.06.2018r. do 31.10.2018r. Prace te uzależnione były od pozwolenia konserwatorskiego, które zostało wydane dopiero w roku 2018, tym samym wniosek wpłynął również w tym roku. Jednocześnie prace obejmować miały mury, na których była wilgoć, co więcej, były one również osłabione strukturalnie i pojawiły się na nich wykwyty soli oraz grzyb. Taki stan murów był zagrożeniem dla uczestników nabożeństw w Kolegiacie. Przedmiotowe prace były niezbędne do wykonania w roku 2018. Dodatkowo do tut. Urzędu, wraz z wnioskiem o dotację, wpłynął kosztorys prac koniecznych do wykonania w zabytku. Z kosztorysu tegoż wprost wynikało, iż kwota całkowita przedsięwzięcia w zabytkowym obiekcie to 239 586,28 zł. Co oznaczało, iż kwota dotacji do przyznania wnioskodawcy nie przekroczyłaby wartości wskazanej w przywoływanej uchwale. Nadto Rada nie kierowała się tzw. klasą zabytku, gdyż w roku 2018 brak było klasy „0” zabytków w obowiązujących przepisach. Nadmienić należy, iż zabytek ten był i jest wpisany w rejestr Zabytków prowadzony przez Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Abstrahując od powyższego, Gmina jest również w posiadaniu opinii Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 17.07.2012r., z której wprost wynika, iż Parafia kwalifikuje się do objęcia jej dofinansowaniem w 100% wysokości nakładów koniecznych, zgodnie z art. 78 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków (...).

2) Odnośnie dotacji przyznanej dla Klasztoru Franciszkanów OFM w Biskupicach, jak wskazano również wyżej, wniosek nie mógł zostać złożony w roku poprzedzającym przyznanie dotacji, gdyż pozwolenie konserwatorskie na prace zostało wydane 25.06.2018r. (...).

W odpowiedzi w sprawie dotacji udzielonej w 2018 r. dla Klasztoru Franciszkanów w Biskupicach oraz dotacji udzielonej w 2018 r. dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. św. J. Chrzciciela w Pilicy ww. wyjaśnili: .. (...) W odpowiedzi na pisma z dnia 3 czerwca 2020 roku w sprawie udzielenia dotacji w roku 2018 informuje, co następuje.

1) W zakresie dotacji dla Parafii Rzymsko-Katolickiej p.w. Św. Jana Chrzciciela w Pilicy wskazujemy, że Gmina Pilica udzieliła dotacji w wymiarze 99,44% wartości zadania na podstawie art. 78 ust. 2 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003r (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.) oraz pisma nr K.5142.822.2012.LM z dnia 17 lipca 2012r. Śląskiego Wojewódzkiego Zabytków w Katowicach, które potwierdza posiadaną wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową kolegiaty p.w. św. Jana Chrzciciela

i św. Jana Ewangelisty w Pilicy. I tym samym kwalifikuje się do objęcia dofinansowaniem w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie prac lub robót. Podobnie postąpiło Ministerstwo Kultury, które udzieliło dotację Parafii w Pilicy w wymiarze 84,5% wartości robót w oparciu o pismo ŚWKZ (w aktach sprawy). Jednocześnie, w ocenie Gminy, Wnioskujący wypełniając wniosek wpisał stare pozwolenie Nr 79/2013 na ten zakres prac omyłkowo. Prawdopodobnie równolegle wystąpił o nowe pozwolenie konserwatorskie i po jego otrzymaniu (data nowego 01.03.2018) wraz z już wcześniej przygotowanym wnioskiem złożył w tut. urzędzie w dniu 11.04.2018 - nie poprawiając wniosku w tym zakresie. Komisja omyłkowo nie zwróciła uwagi na tą nieścisłość numeryczną związaną z datą, gdyż analizując dokumenty załączone do wniosku, w tym pozwolenie, uznała je za prawidłowe i aktualne. Parafia wnioskowała o dotację na 100% wartości robót tym samym nie było obowiązku wskazywania innych źródeł finansowania zadania. Harmonogram to = definicji czasokres wykonania prac - we wniosku w odpowiedniej rubryce wpisano termin rozpoczęcia i zakończenia wykonywania prac.

2) Odnośnie dotacji przyznanej dla Klasztoru Franciszkanów OFM w Biskupicach Komisja przyjęła, że wnioskodawca posiada wiedzę w temacie procesu inwestycyjnego przy zabytkach. W stosownej rubryce przez Wnioskodawcę wpisano brak potrzeby uzyskania pozwolenia na budowę. Komisja przyjęła tą deklarację za prawdziwą, gdyż z uwagi na ciągłe zmiany prawa budowlanego od roku 2016 coraz trudniej rozróżnić jakie elementy obiektów zabytkowych wymagają pozwolenia na budowę lub zgłoszenia, a które nie wymagają nic poza pozwoleniem konserwatorskim. Dodatkowo w składzie komisji nie ma pracowników administracji architektoniczno-budowlanej bądź osób posiadających profesjonalną wiedzę w tym zakresie. Harmonogram to = definicji czasokres wykonania prac, we wniosku został wpisany w odpowiedniej rubryce, jako termin rozpoczęcia i zakończenia wykonywania prac. Wnioskodawca wskazał, iż wnosi o dofinansowanie w wymiarze 25 000 zł, informując o udziale środków własnych w wymiarze 30 000 zł tym samym podał źródła finansowania robót objętych kosztorysem jako udział określony w % całości dotacji. Po otrzymaniu sprawozdania zweryfikowano jego treść i załączniki. W trakcie jego analizy zauważono brak uczestnictwa w odbiorze przedstawiciela ŚWKZ czy Dotującego. Poddano analizie prawidłowość realizacji zadania, wykryto uchybienia a następnie w kontakcie z Dotowanym określono program naprawczy, czego efektem stało się złożone przez niego oświadczenie na piśmie. Dotowany wywiązał się z nałożonych na niego obowiązków. Uzyskał prawomocne pozwolenie na budowę, dopełnił procedur zgłoszeniowych do właściwych instytucji, a w konsekwencji dokonano odbioru prac objętych dotacją przy udziale przedstawicieli ŚWKZ i Dotującego.

di,

Urząd Miasta i Gminy powziął wiedzę o wykonywaniu robót bez stosownego pozwolenia na budowę po złożeniu sprawozdania i analizie jego załączników i podjął działanie w kierunku zobowiązania Dotowanego do wykonania w tym zakresie stosownych obowiązków, które Wnioskujący zrealizował. Tym samym niekonieczne było powiadomienie innych instytucji (...)

Zgodnie z art. 126 ustawy dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077 z późn. zm.) dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2017 r. poz. 2187 z późn.zm.), w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale.

Nadto w toku kontroli ustalono, że w Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy operacje związane z udzieleniem i rozliczeniem dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane na ww. zabytki wpisane do rejestru zabytków zaewidencjonowano w księgach rachunkowych poniżej opisany sposób:

- przelew udzielonej dotacji przez organ dotujący: Wn 224 - Ma 130,
- przeksięgowanie na koniec 2018 r. udzielonych dotacji : Wn 800 - Ma 224.

Szczegółowo temat ewidencji dotacji opisano w niniejszym protokole w temacie Rozliczenia z jednostkami budżetowymi i zakładem budżetowym.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/III.2.3.1.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/III.2.3.1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli

3. Dług publiczny, przychody i rozchody budżetu.

Zgodnie ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału: 2016 r., 2017 r., 2018 r., 2019 r., łączna kwota długu publicznego na koniec każdego z tych okresów, kształtowała się następująco:

Rok	2016	2017	2018	2019
Zobowiązania wg Rb-Z:	13.061.560,00	12.831.000.00	13.909.609.00	11.340.609.00
- kredyty i pożyczki	13.061.560,00	12.831.000.00	13.909.609,00	11.340.609.00

- wymagalne zobowiązania	0,00	0,00	0,00	0,00
-----------------------------	------	------	------	------

W toku kontroli, do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica. zwrócono się o wyjaśnienie czy w latach 2016 – 2020 (do dnia kontroli) Gmina Pilica stosowała następujące operacje finansowe:

- > partnerstwo publiczno-prywatne. które miało wpływ na poziom długu publicznego;
- > zakup przy cenie płatnej w ratach;
- > zakup z odroczonym terminem płatności;
- > leasing (finansowy, operacyjny), leasing zwrotny nieruchomości;
- > faktoring;
- > finansowanie z wykorzystaniem podmiotów trzecich przejmujących wierzytelności niewymagalne i oferujących zamiar harmonogramu ich spłaty na korzystniejszą dla Gminy (forfaiting);
- > subrogacja wymagalnych wierzytelności i ich zmiany na wierzytelności niewymagalne;
- > sprzedaż przez Gminę papierów wartościowych lub innych praw własności (np. akcji/udziałów w spółkach komunalnych) z przyrzeczeniem ich odkupu (buy-sell-back);
- > zakup przez Gminę własnych dłużnych papierów wartościowych z przyrzeczeniem ich odsprzedaży (sell-buy-back), np. w celu obniżenia zadłużenia na dzień sprawozdawczy;
- > zawieranie umów barterowych;
- > operacje krzyżowe wymiany papierów wartościowych, polegających na jednoczesnym przeprowadzeniu operacji buy-sell-back i sell-buy-back;
- > umowy (nienazwane) o terminie zapłaty dłuższym niż rok, związane z finansowaniem usług, dostaw, robót budowlanych, wywołujące skutki ekonomiczne podobne do umowy pożyczki lub kredytu;
- > finansowanie w pozabankowych instytucjach finansowych (parabankach, firmach pożyczkowych);
- > transfer długu do spółek komunalnych, obejmowanie udziałów w spółkach komunalnych i dopłaty (zwrotne, bezzwrotne) do spółek;
- > finansowanie z wykorzystaniem funduszy inwestycyjnych;
- > ewentualne inne, niewymienione powyżej niestandardowe operacje finansowe?

Ponadto, czy w ww. okresie, były udzielane gwarancje, poręczenia, pożyczki?

Z wyjaśnień Burmistrza oraz Skarbnika Miasta i Gminy Pilica wynika, iż Gmina Pilica nie stosowała ww. operacji finansowych oraz nie było udzielanych gwarancji, poręczeń i pożyczek.

Zgodnie z pisemnym oświadczeniem Burmistrza oraz Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, w okresie od stycznia 2016 r. do dnia kontroli Urząd nie posiadał zobowiązań z odroczonym terminem płatności.

Zgodnie z wykazem umów kredytów, pożyczek oraz innych zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego, zaciągniętych w latach 2016-2020, podpisanym przez p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz p. Małgorzatę Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, w ww. okresie Gmina Pilica zaciągnęła:

- pięć kredytów w rachunku bieżącym zawartych w styczniu każdego roku w latach: 2016-2020, każdy po 3.000.000,00 zł z przeznaczeniem na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu;
- trzy kredyty długoterminowe zawarte w latach: 2016, 2017, 2018 w kwotach kolejno: 3.500.000,00 zł, 1.200.000,00 zł, 1.705.609,00 zł z przeznaczeniem na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań, pokrycie planowanego deficytu budżetu;
- dwa kredyty z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej zawarte w grudniu lat: 2018 i 2019, w kwotach kolejno: 1.272.000,00 zł, 2.032.000,00 zł.

Sprawdzeniem objęto prawidłowość zaciągnięcia w 2018 r. i 2019 r. dwóch kredytów z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Sprawdzone także zgodność danych w zakresie kwot zadłużenia z tyt. kredytów, pożyczek, papierów wartościowych wykazanych w sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz w zakresie przychodów i rozchodów z tytułu kredytów, pożyczek, papierów wartościowych w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej do kont 134 – Kredyty bankowe i 260 – Zobowiązania finansowe wg stanu na koniec roku 2018 i 2019. Sprawdzeniu poddano również prawidłowość wykazywania zadłużenia z tytułu kredytów w rachunku bieżącym w sprawozdaniach Rb-Z oraz Rb-NDS wg stanu na koniec każdego kwartału lat 2016-2019 oraz na koniec I kwartału 2020 r. Kontrolą w powyższym zakresie objęto następującą dokumentację:

- sprawozdanie Rb Z - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji z lat 2016 – 2019 oraz I kwartału 2020 r.;
- sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego z lat 2016-2019 oraz I kwartału 2020 r.;
- ewidencję księgową do kont 134 – Kredyty bankowe, 260 – Zobowiązania finansowe (obligacje) oraz 133 – Rachunek budżetu (w zakresie kredytu w rachunku bieżącym):

- wyciągi bankowe dokumentujące spłatę rat kredytów w 2019 r. i 2020 r. oraz wyciągi bankowe wg stanu na koniec każdego kwartału lat 2016-2019 oraz I kwartał 2020 r.:

- umowy kredytu, pożyczki, obligacji;

- uchwały Rady Miasta i Gminy Pilica w sprawie uchwalenia zmian w budżecie gminy Pilica na rok 2018 i na rok 2019 oraz w sprawie zaciągnięcia kredytów:

- uchwały VII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w sprawie opinii o możliwości spłaty przez Gminę kredytów.

Kontrola objęła ponadto prawidłowość wykazywania danych w sprawozdaniach Rb-UZ rocznych sprawozdaniach uzupełniających o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, w zakresie części C3 i C4 tych sprawozdań, wg stanu na koniec każdego roku lat 2016-2019 oraz zobowiązań krótko i długoterminowych w bilansach z wykonania budżetu sporządzonych na dzień 31 grudnia lat 2017- 2018.

Umowa kredytu z 2018 r.

W dniu 13 grudnia 2018 r. pomiędzy Gminą Pilica, reprezentowaną przez p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Magdaleny Dynierowicz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, a Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, zawarto umowę kredytu nr 23 84500005 0047 0400 0013 0053 na kwotę 1.272.000.00 zł, na okres od 14 grudnia 2018 r. do 15 marca 2019 r. Kredyt zaciągnięty został z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej. Uchwałą nr LIII/372/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 października 2018 r. postanowiono zaciągnąć kredyt w wysokości 1.272.000.00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, dotyczących:

1) zadania pn. Przebudowa drogi gminnej Nr 641676 S ul. Reymonta Szyce Gmina Pilica na kwotę 831.000 zł.

2) zadania pn. Kompleksowa termomodernizacja obiektu wraz z rozbudową i przebudową istniejącego budynku z adaptacją istniejących pomieszczeń zaplecza sportowego oraz zagospodarowanie terenu wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Wierbka na kwotę 441.000 zł.

Spłata kredytu nastąpić miała w momencie otrzymania środków z refundacji pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W zakresie zadania pn. Przebudowa drogi gminnej Nr 641676 S ul. Reymonta Szyce, Gmina Pilica, reprezentowana przez p. Artura Janosik – Burmistrza, przy udziale p. Magdaleny Dynierowicz – byłego Skarbnika, zawarła w dniu 27 lipca 2016 r. umowę o przyznanie pomocy

Nr 00058-65151-UM1200008/15 z Samorządem Województwa Śląskiego w Katowicach. Do ww. umowy zawarty został aneks nr 1 z 27 lipca 2016 r. Aneks ze strony Gminy podpisały osoby jak wyżej. Umowę zawarto na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W zakresie drugiego zadania Gmina Pilica, reprezentowana przez p. Artura Janosik – Burmistrza, przy udziale p. Magdaleny Dynierowicz – byłego Skarbnika, zawarła w dniu 18 maja 2017 r. z Województwem Śląskim umowę o dofinansowanie projektu „Kompleksowa termomodernizacja obiektu wraz z rozbudową i przebudową istniejącego budynku z adaptacją istniejących pomieszczeń zaplecza sportowego oraz zagospodarowanie terenu wraz z istniejącą infrastrukturą w Gminie Pilica” nr UDA-RPSL.04.03.01-24-03EB/16-00 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa IV „Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej” 4.3.1. „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – ZIT.”

Gmina uzyskała pozytywną opinię z zastrzeżeniami o możliwości spłaty przez Gminę kredytu w kwocie 1.272.000,00 zł - uchwała nr 4200/VII/188/2018 z dnia 20 listopada 2018 r. VII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

W uchwale Nr LIII/369/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 października 2018 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2018, ustalono limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek, m.in. na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na kwotę 1.272.000,00 zł.

Kredyt podlegał spłacie jednorazowo, do 15 marca 2019 r. Zgodnie z ewidencją księgową do konta 134 dla zobowiązań z tyt. niniejszego kredytu, z lat 2018-2019, kredyt uruchomiony został jednorazowo 14 grudnia 2018 r. w kwocie 1.272.000,00 zł. Spłata kredytu nastąpiła w terminie zgodnym z umową., tj. w dniu 25 lutego 2019 r., zgodnie z wyciągiem bankowym nr 47 z dnia 25 lutego 2019 r.

Umowa kredytu z 2019 r.

W dniu 19 grudnia 2019 r. pomiędzy Gminą Pilica, reprezentowaną przez p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, a Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, zawarto umowę kredytu nr 004/19/206 na kwotę 2.032.000,00 zł. na okres od 19 grudnia 2019 r. do 18 marca 2020 r.

Kredyt zaciągnięty został z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Uchwałą nr XV/90/2019 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 listopada 2019 r. postanowiono zaciągnąć kredyt w wysokości 2.032.000.00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, dotyczących:

- 1) zadania pn. Przebudowa ciągu drogi gminnej publicznej Nr 641726S w miejscowości Wierzbica i Przychody na kwotę 1.132.000 zł.
- 2) zadania pn. Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w Gminie Pilica na kwotę 900.000.00 zł.

Splata kredytu nastąpić miała w momencie otrzymania środków z refundacji pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

W zakresie zadania pn. Przebudowa ciągu drogi gminnej publicznej Nr 641726S w miejscowości Wierzbica i Przychody Gmina Pilica, reprezentowana przez p. Artura Janosik – Burmistrza, przy udziale p. Małgorzaty Flak – Skarbnika, zawarła w dniu 28 maja 2019 r. umowę o przyznanie pomocy Nr 00173-65151-UM1200210/18 z Samorządem Województwa Śląskiego w Katowicach. Do ww. umowy zawarty został aneks nr 1 z 26 listopada 2019 r. Aneks ze strony Gminy podpisały osoby jak wyżej. Umowę zawarto na podstawie art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

W zakresie drugiego zadania Gmina Pilica, reprezentowana przez p. Artura Janosik – Burmistrza, przy udziale p. Magdaleny Dyncrowicz – byłego Skarbnika, zawarła w dniu 28 września 2017 r. z Województwem Śląskim umowę o dofinansowanie projektu „Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w Gminie Pilica” nr UDA-RPSL.05.01.01-24-078F/16-00 w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020 Oś Priorytetowa V „Ochrona środowiska i efektywne wykorzystywanie zasobów” Działanie 5.1. „Gospodarka wodno-ściekowa” Poddziałanie 5.1.1 „Gospodarka wodno-ściekowa ZIT.”

Gmina uzyskała pozytywną opinię o możliwości spłaty przez Gminę kredytu w kwocie 2.032.000.00 zł - uchwała nr 4200/VII/165/2019 z dnia 26 listopada 2019 r. VII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach.

W uchwale Nr XV/88/2019 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 19 listopada 2019 r. w sprawie zmian w budżecie Gminy na rok 2019, ustalono limit zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek

zaciąganych m.in. na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na kwotę 2.032.000,00 zł.

Kredyt podlegał spłacie jednorazowo, do 18 marca 2020 r. Zgodnie z ewidencją księgową do konta 134 dla zobowiązań z tyt. niniejszego kredytu, z lat 2019-2020, kredyt uruchomiony został jednorazowo 19 grudnia 2019 r. w kwocie 2.032.000,00 zł. Spłata kredytu nastąpiła w terminie zgodnym z umową, tj. w dniu 18 marca 2020 r., zgodnie z wyciągiem bankowym nr 66 z dnia 18 marca 2020 r.

Zgodnie z postanowieniami § 9 umowy kredytu nr 004/19/206 z dnia 19 grudnia 2019 r., a także umowy kredytu w rachunku bieżącym nr 004/20/1 z dnia 2 stycznia 2020 r.: *"Bank zastrzega sobie prawo spłaty zadłużenia przeterminowanego powstałego w wyniku niesplacenia kredytu oraz odsetek w terminie umownym z wpływów na rachunek rozliczeniowy (bieżący) Kredytobiorcy bez jego dyspozycji i przed wszystkimi innymi płatnościami z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych."*

Zgodnie z art. 264 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.), w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego.

Mając powyższe na uwadze, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilicy, zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn zawarcia w ww. umowach kredytu, upoważnienia do dysponowania rachunkiem bankowym Gminy. W wyjaśnieniach ww. osób czytamy: *„Odnosząc się do pisma z dnia 01.06.2020 r. w sprawie umów kredytu w rachunku bieżącym nr 004/20/1 z dnia 2 stycznia 2020 r. oraz kredytu nr 004/19/206 z dnia 19 grudnia 2019 r. a mianowicie § 9 umów: w których widnieje zapis „Bank zastrzega sobie prawo spłaty zadłużenia przeterminowanego powstałego w wyniku niesplacenia kredytu oraz odsetek w terminie umownym z wpływów na rachunek rozliczeniowy (bieżący) Kredytobiorcy bez jego dyspozycji i przed wszystkimi innymi płatnościami z wyjątkiem tytułów egzekucyjnych”, wyjaśniamy, iż Bank zmodyfikował sobie treść umowy wprowadzając sobie w/w zapis który został przeoczony przez nas przy jej podpisywaniu. Wobec treści art. 264 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, iż w celu zabezpieczenia kredytu lub pożyczki nie można udzielać pełnomocnictwa do dysponowania rachunkiem bankowym jednostki samorządu terytorialnego, podjęliśmy rozmowy i wystąpiliśmy z pismem o przygotowanie stosownego aneksu w tym zakresie. W załączeniu kopia pisma które zostało dostarczone do Banku Spółdzielczego w Wolbromiu Oddział w Pilicy.”*

Do wyjaśnień dołączono pismo z dnia 4 czerwca 2020 r., podpisane przez p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, skierowane do Banku Spółdzielczego w Wolbromiu, w którym zawnioskowano o wykreślenie zapisu § 9 umowy nr 004/20/1 z dnia 2 stycznia 2020 r. (w piśmie pomyłkowo wpisano datę umowy 2 lutego 2020 r.), umożliwiającego Bankowi dysponowanie rachunkiem Miasta i Gminy Pilica i przygotowanie stosownego aneksu. W trakcie kontroli, tj. w dniu 5 czerwca 2020 r. pomiędzy p. Arturem Janosik – Burmistrzem Miasta i Gminy Pilicy, przy kontrasygnacie p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilicy a Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu zawarto aneks nr 1, którym nadano nowe brzmienie § 9 umowy nr 004/20/1 z dnia 2 stycznia 2020 r., poprzez wykreślenie kwestionowanego zapisu. Zawarty aneks dołączono do wyjaśnień.

W zakresie wykazywania przychodów i rozchodów z tytułu pożyczek, kredytów oraz papierów wartościowych w sprawozdaniu Rb-NDS wg stanu na koniec lat 2018 – 2019 uwag nie wniesiono (pożyczki w tym okresie nie występowały).

W zakresie wykazywania zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec roku 2018 i 2019 ustalono, iż dane ze sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2018 r. (korekta nr 2) w zakresie stanu zadłużenia zgodne były z ewidencją księgową do kont 134 – Kredyty bankowe i 260 – Zobowiązania finansowe (obligacje). Natomiast dane ze sprawozdania Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. (korekta nr 1) w zakresie łącznego stanu zadłużenia tj. 11.340.609,00 zł były zgodne z ewidencją księgową do kont 134 i 260, ale zawierały nieprawidłowe kwoty zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych (wiersz E.2.1 oraz E.2.2). Nadmienić należy, iż oba kredyty objęte kontrolą, zaciągnięte na wyprzedzające finansowanie, prawidłowo zostały wykazane jako zobowiązania krótkoterminowe w sprawozdaniu Rb-Z, zarówno wg stanu na IV kwartał 2018 r., jak i IV kwartał 2019 r.

I tak, w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. wykazano:

> 2.832.000,00 zł zobowiązań krótkoterminowych, podczas gdy z ewidencji księgowej do kont 134 i 260 oraz umów kredytów i obligacji wynikały zobowiązania w wysokości 2.032.000,00 zł, różnica = 800.000,00 zł;

> 8.508.609,00 zł zobowiązań długoterminowych, podczas gdy z ewidencji księgowej do kont 134 i 260 oraz umów kredytów i obligacji wynikały zobowiązania długoterminowe w wysokości 9.308.609,00 zł, różnica = 800.000,00 zł.

Na zobowiązania krótkoterminowe składała się bowiem rata kredytu na wyprzedzające finansowanie w kwocie 2.032.000,00 zł, płatna w marcu 2020 r.

Sprawozdanie Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. jednostki budżetowej oraz jednostki samorządu terytorialnego podpisali: p. Małgorzata Flak – Skarbnik Miasta i Gminy Pilica oraz p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz Miasta i Gminy Pilica, działający z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pilica.

Wobec powyższego, do ww. osób zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn, dla których w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r. wykazano zawyżone o kwotę 800.000,00 zł zobowiązania krótkoterminowe oraz zaniżone o kwotę 800.000,00 zł zobowiązania długoterminowe. Zwrócono się również o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji księgowej na kontach 134 i 260 oraz za przygotowanie danych w zakresie zobowiązań krótko i długoterminowych do ujęcia w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2019 r. W wyjaśnieniach Skarbnika oraz Sekretarza Miasta i Gminy Pilica czytamy: „**Ad.1** Odpowiadając na pierwsze pytanie dotyczące przyczyn, dla których w sprawozdaniu Rb-Z wg stanu na koniec IV kwartału 2019 r.

- jako zobowiązania krótkoterminowe wykazano kwotę 2 832 000,00 zł., wyjaśniamy, iż w kwocie tej mieści się kredyt na wyprzedzające finansowanie w wysokości 2 032 000,00 zł. oraz część obligacji podlegających wykupowi w 2020 r, w wysokości 800 000,00 zł co daje łączną kwotę 2 832 000,00 zł.
- jako zobowiązania długoterminowe wykazano kwotę 8 508 609,00 zł., podczas gdy z umów kredytów i obligacji i z ewidencji księgowej kont 134 i 260 wynikały zobowiązania w wysokości 9 308 609,00 zł. Zobowiązania długoterminowe wykazane w sprawozdaniu Rb-Z są niższe o 800 000,00 zł z uwagi na fakt wykazania ich w zobowiązaniach krótkoterminowych i kwota ta dotyczy jak już wcześniej wspomniano części obligacji podlegających wykupowi w 2020 r.

Błędne ujęcie było spowodowane nieprawidłową interpretacją Instrukcji sporządzania sprawozdań, stanowiącej załącznik nr 9 do Rozporządzenia MF w sprawie sprawozdań jednostek samorządu terytorialnego w zakresie operacji finansowych.

Ad. 2 W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie ewidencji na kontach 134 i 260 jest pracownik Referatu Finansowego Pani (...) – Inspektor, natomiast dane w zakresie zobowiązań długo i krótkoterminowych do ujęcia w sprawozdaniu Rb-Z za IV kwartał 2019 przygotował Skarbnik -- Pani Małgorzata Flak.”

Na wyjaśnieniach ponadto podpis złożył p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica.

Kwota 800.000,00 zł tj. część obligacji, podlegających wykupowi w 2020 r. wynikała z umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji, zawartej z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. w Warszawie w dniu 12 listopada 2014 r. Zgodnie

z niniejszą umową, ostateczny wykup obligacji ma nastąpić w 2026. Umowę tę zawarł p. Michał Otrębski – były Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, przy kontrasygnacie p. Andrzeja Goncerz – byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica.

Zgodnie z § 1 ust. 1 załącznika nr 9 – Instrukcja sporządzania sprawozdań, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773 t.j.), w części A sprawozdania Rb-Z należy wykazać wartość nominalną zobowiązań jednostki na koniec danego okresu sprawozdawczego według tytułów dłużnych (układ przedmiotowy) oraz wobec grup wierzycieli (układ podmiotowy). Zgodnie z § 1 ust. 3 i 4 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w sprawozdaniu Rb-Z, w pozycjach odnoszących się do zobowiązań według tytułów dłużnych, wykazuje się kwoty zadłużenia ogółem, w tym zobowiązania długoterminowe, przy czym przez pojęcie "zobowiązania długoterminowe" rozumie się zadłużenie, którego pierwotny termin spłaty czy też wykupu jest dłuższy niż rok. Przez pierwotny termin zapadalności należy rozumieć termin, wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić dane zobowiązanie, niezależnie od harmonogramu spłat. Według pierwotnego terminu zapadalności klasyfikuje się zobowiązania na podstawie terminu ostatecznej spłaty względem terminu powstania zobowiązania. Jeżeli zobowiązanie jest spłacane w ratach, do ustalenia zapadalności jest brana pod uwagę data spłaty ostatniej raty. Stosownie do § 3 pkt 6 i 7 załącznika nr 9 – Instrukcja sporządzania sprawozdań do ww. rozporządzenia, w części A Zobowiązania według tytułów dłużnych sprawozdania Rb-Z wykazuje się: w wierszu E2.1. krótkoterminowe - wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie; w wierszu E2.2. długoterminowe - wartość długoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty dłuższym niż rok.

W zakresie sprawozdania Rb-UZ wg stanu na koniec lat 2016 i 2017 ustalono, iż nieprawidłowo wykazano wartości w kolumnie 4 i 5 części C3 – Kredyty i pożyczki według pierwotnego terminu zapadalności, rozumianego jako termin wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić zobowiązanie z danego tytułu dłużnego oraz w kolumnie 3, 4 i 5 części C4 – Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności, rozumianego jako termin, który pozostał do spłaty danego zobowiązania, licząc od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, za który jest sporządzane sprawozdanie. Natomiast w zakresie sprawozdania Rb-UZ wg stanu na koniec lat 2018 i 2019 ustalono, iż nieprawidłowo wykazano wartości w kolumnie 3, 4 i 5 części C3 – Kredyty i pożyczki według pierwotnego terminu

zapadalności, rozumianego jako termin wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić zobowiązanie z danego tytułu dłużnego oraz w kolumnie 4 i 5 części C4 – Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności, rozumianego jako termin, który pozostał do spłaty danego zobowiązania, licząc od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, za który jest sporządzane sprawozdanie.

W związku z powyższym, do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika, p. Joanny Ślusarczyk – Sekretarza oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie kwot wykazanych w sprawozdaniach Rb-UZ rocznych sprawozdaniach uzupełniających o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych, w zakresie części C3 i C4 tych sprawozdań, wg stanu na koniec każdego roku lat 2016-2019.

W wyjaśnieniach Skarbnika, Sekretarza oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zawarto informację na temat kwot kredytów i pożyczek (w tym obligacji), które wliczone zostały do poszczególnych kolumn części C3 i C4 sprawozdania Rb-UZ lat 2016-2019.

Do wyjaśnień dołączono tabelę obrazującą kwoty kredytów i pożyczek (w tym obligacji), które powinny zostać wykazane jako prawidłowe w części C3 sprawozdania Rb-UZ lat 2016-2019, tj. wg pierwotnego terminu zapadalności, rozumianego jako termin wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić zobowiązanie z danego tytułu dłużnego oraz w części C4 sprawozdania Rb-UZ lat 2016-2019, tj. wg pozostałego terminu zapadalności, rozumianego jako termin, który pozostał do spłaty danego zobowiązania, licząc od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, za który jest sporządzane sprawozdanie, tj.:

za rok 2016

część C3

- kolumna 4 – 9.451.560,00 zł, powinno być 5.010.560,00 zł, **różnica 4.441.000,00 zł**, w tym wiersz 4 grupa III - 291.000,00 zł (ostatnie 3 raty pożyczki WFOŚiGW) oraz wiersz 7 banki - 4.719.560,00 zł/zamiast 9.160.560,00 zł,

- kolumna 5 – 3.610.000,00 zł, powinno być 8.051.000,00 zł, **różnica 4.441.000,00 zł**.

część C4

- kolumna 4 – 8.021.000,00 zł, powinno być 7.121.000,00 zł, **różnica 900.000,00 zł**,

- kolumna 5 – 3.610.000,00 zł, powinno być 4.510.000,00 zł, **różnica 900.000,00 zł**.

za rok 2017

część C3

- kolumna 4 – 9.221.000,00 zł, powinno być 5.900.000,00 zł, **różnica 3.321.000,00 zł**,

- kolumna 5 – 3.610.000,00 zł, powinno być 6.931.000,00 zł, **różnica 3.321.000,00 zł**.

część C4

- kolumna 3 – 1.899.001,00 zł, powinno być 1.899.000,00 zł, **różnica 1,00 zł**,
- kolumna 4 – 7.321.999,00 zł, powinno być 7.322.000,00 zł, **różnica 1,00 zł**.

za rok 2018

- kolumna 4 – 10.947.609,00 zł, powinno być 5.706.609,00 zł, **różnica 5.241.000,00 zł**,
- kolumna 5 – 1.690.000,00 zł, powinno być 6.931.000,00 zł, **różnica 5.241.000,00 zł**.

część C4

- kolumna 4 – 7.618.609,00 zł, powinno być 6.648.609,00 zł, **różnica 970.000,00 zł**,
- kolumna 5 – 1.690.000,00 zł, powinno być 2.660.000,00 zł, **różnica 970.000,00 zł**.

za rok 2019

- kolumna 3 – 2.832.000,00 zł, powinno być 2.032.000,00 zł, **różnica 800.000,00 zł**,
- kolumna 4 – 7.758.609,00 zł, powinno być 3.148.609,00 zł, **różnica 4.610.000,00 zł**,
- kolumna 5 – 750.000,00 zł, powinno być 6.160.000,00 zł, **różnica 5.410.000,00 zł**.

część C4

- kolumna 4 – 6.158.609,00 zł, powinno być 5.218.609,00 zł, **różnica 940.000,00 zł**,
- kolumna 5 – 750.000,00 zł, powinno być 1.690.000,00 zł, **różnica 940.000,00 zł**.

Kwoty kredytów i pożyczek (w tym obligacji), które powinny zostać wykazane jako prawidłowe w części C3 i C4 sprawozdania Rb-UZ lat 2016-2019, wynikały z następujących umów:

- 1) umowy o kredyt nr 679/2011/00006718/00 z dnia 27 września 2011 r., zawartej z ING Bank Śląski w Katowicach wraz z aneksem nr 1 z dnia 29 września 2014 r.,
- 2) umowy pożyczki nr 148/2013/56/OW/ok-st/P z dnia 25 lipca 2013 r., zawartej z WFOŚiGW w Katowicach wraz z ostatnim aneksem nr 4 z dnia 28 czerwca 2017 r.,
- 3) umowy organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji, zawartej z Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. w Warszawie z dnia 12 listopada 2014 r., bez zmian,
- 4) umowy o kredyt nr 27 84500005 0044 0400 0013 0034 z dnia 4 września 2013 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, bez zmian,
- 5) umowy o kredyt nr 83 84500005 0047 0400 0013 0040 z dnia 28 grudnia 2016 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, bez zmian,
- 6) umowy o kredyt nr 64 84500005 0044 0400 0013 0047 z dnia 27 grudnia 2017 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, bez zmian,
- 7) umowy o kredyt nr 23 84500005 0047 0400 0013 0053 z dnia 13 grudnia 2018 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, bez zmian,

8) umowy o kredyt nr 69 84500005 0044 0400 0013 0054 z dnia 13 grudnia 2018 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, bez zmian,

9) umowy o kredyt nr 004/19/206 z dnia 19 grudnia 2019 r., zawartej z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, bez zmian.

Zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 3 i 4 załącznika nr 9 – Instrukcja sporządzania sprawozdań, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773 t.j.), część C sprawozdania - Struktura terminowa zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych składa się m.in. z zestawień:

- C3. Kredyty i pożyczki według pierwotnego terminu zapadalności - stan na koniec okresu sprawozdawczego oraz

- C4. Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności - stan na koniec okresu sprawozdawczego.

Stosownie do § 18 ust. 2 i 3 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, przez pierwotny termin zapadalności należy rozumieć termin wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić zobowiązanie z danego tytułu dłużnego (w przypadku zmiany umów za pierwotny termin spłaty zobowiązania uznaje się nowy termin wynikający ze zmian umowy), natomiast przez pozostały termin zapadalności należy rozumieć termin, który pozostał do spłaty danego zobowiązania, licząc od ostatniego dnia okresu sprawozdawczego, za który jest sporządzane sprawozdanie.

W myśl § 18 ust. 4 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w zestawieniach według pierwotnego terminu zapadalności klasyfikuje się zobowiązania na podstawie terminu ostatecznej spłaty względem terminu powstania zobowiązania; jeżeli zobowiązanie jest spłacane w ratach, do ustalenia zapadalności jest brana pod uwagę tylko data spłaty ostatniej raty.

W myśl § 18 ust. 5 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w zestawieniach według pozostałego terminu zapadalności klasyfikuje się zobowiązania na podstawie terminu ostatecznej spłaty względem ostatniego dnia okresu sprawozdawczego; jeżeli zobowiązanie spłacane jest w ratach, do ustalenia przedziałów zapadalności są brane pod uwagę daty spłaty poszczególnych rat; oznacza to, że na potrzeby tego zestawienia każdą ratę należy traktować jak odrębny tytuł dłużny.

Stosownie do § 21 ust. 1 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w zestawieniu C3. Kredyty i pożyczki według pierwotnego terminu zapadalności - stan na koniec okresu sprawozdawczego należy zaprezentować wartość nominalną zobowiązań z tytułu zaciągniętych

kredytów lub pożyczek wobec grup wierzycieli (układ wierszy) oraz ze względu na pierwotny termin zapadalności (układ kolumn).

Zgodnie z § 21 ust. 3 pkt 2-4 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w układzie kolumn wykazuje się:

- w kolumnie 3 - (0,1> - wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pierwotny termin zapadalności jest równy rokowi bądź krótszy od jednego roku;
- w kolumnie 4 - (1,5> - wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pierwotny termin zapadalności jest dłuższy niż rok, ale nie dłuższy niż pięć lat;
- w kolumnie 5 - powyżej 5 - wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pierwotny termin zapadalności jest dłuższy niż pięć lat.

Stosownie do § 22 ust. 1 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w zestawieniu C4. Kredyty i pożyczki według pozostałego terminu zapadalności - stan na koniec okresu sprawozdawczego należy zaprezentować wartość nominalną zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wobec grup wierzycieli (układ wierszy) oraz ze względu na pozostały termin zapadalności (układ kolumn).

Zgodnie z § 22 ust. 3 pkt 2-4 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w układzie kolumn wykazuje się:

- w kolumnie 3 - (0,1> - wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pozostały termin zapadalności jest równy rokowi bądź krótszy od jednego roku;
- w kolumnie 4 - (1,5> - wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pozostały termin zapadalności jest dłuższy niż rok, ale nie dłuższy niż pięć lat;
- w kolumnie 5 - powyżej 5 - wartość nominalną zaciągniętych kredytów i pożyczek, według stanu na koniec okresu sprawozdawczego, których pozostały termin zapadalności jest dłuższy niż pięć lat.

Zwrócono się ponadto o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica odpowiedzialnych za przygotowanie danych w zakresie zadłużenia do ujęcia w sprawozdaniach Rb-UZ za lata 2016-2019. Wyjaśniono, iż: *„W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie danych w zakresie zadłużenia są pracownicy Referatu*

Finansowego tj. Pani (...) – Inspektor i w latach 2016 – 2018 Skarbnik Pani Magdalena Dyrerowicz, oraz za lata 2018-2019 Skarbnik Pani Małgorzata Flak. ”

Przyczyną powyższej nieprawidłowości była niewłaściwa interpretacja Instrukcji sporządzania sprawozdania Rb-UZ, przez pracowników Referatu Finansowego, nad którymi nadzór sprawowali Skarbnicy Miasta i Gminy Pilca, sprawujący jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

Sprawozdanie Rb-UZ jednostki samorządu terytorialnego podpisali:

> za rok 2016 (korekta nr 1) oraz za rok 2017 – p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy Pilca, działający z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pilca;

> za rok 2018 (korekta nr 2) – p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilca;

> za rok 2019 – p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz Miasta i Gminy Pilca, działający z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pilca.

Sprawozdanie Rb-UZ jednostki budżetowej podpisali:

> za rok 2016 (korekta nr 1) – p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilca;

> za rok 2017 – p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik oraz p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy Pilca, działający z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pilca;

> za rok 2018 (korekta nr 1) – p. Małgorzata Flak – Skarbnik oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilca;

> za rok 2019 – Główny Księgowy oraz p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz Miasta i Gminy Pilca, działający z upoważnienia Burmistrza Miasta i Gminy Pilca.

Ponadto ustalono, iż sprawozdanie Rb-UZ jednostki samorządu terytorialnego za rok 2018 (korekta nr 2) było niezgodne ze sprawozdaniem Rb-UZ jednostki budżetowej za rok 2018 (korekta nr 1-jedyna) w zakresie wartości wykazanych w kolumnie 3 i 4 części C3 – Kredyty i pożyczki według pierwotnego terminu zapadalności, rozumianego jako termin wynikający z umowy, do końca którego dłużnik zobowiązał się spłacić zobowiązanie z danego tytułu dłużnego, tj.:

- kolumna 3: Rb-UZ jst – 1.272.000,00 zł, Rb-UZ jb – 2.043.000,00 zł, **różnica 771.000,00 zł**,

- kolumna 4: Rb-UZ jst – 10.947.609,00 zł, Rb-UZ jb – 10.176.609,00 zł, **różnica 771.000,00 zł**. Jak ustalono, różnica stanowiła wartość obligacji podlegających wykupowi w 2019 r.

Wartość wykazana w kolumnie 3 części C3 sprawozdania Rb-UZ jednostki samorządu terytorialnego za rok 2018 tj. 1.272.000,00 zł była prawidłowa i stanowiła jedyną spłatę (przypadającą w 2019 r.) kredytu zaciągniętego 13 grudnia 2018 r. Natomiast wartość wykazana w tej samej kolumnie i części, sprawozdania Rb-UZ jednostki budżetowej za rok 2018 tj. 2.043.000,00 zł była nieprawidłowa.

Wartości wykazane w kolumnie 4 części C3, zarówno sprawozdania Rb-UZ jednostki samorządu terytorialnego, jak i sprawozdania Rb-UZ jednostki budżetowej za rok 2018, w kwotach kolejno 10.947.609,00 zł, 10.176.609,00 zł były nieprawidłowe.

W zakresie powyższych niezgodności pobrano pisemne wyjaśnienia od osób, które podpisały oba sprawozdania Rb-UZ za rok 2018, tj. p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica, zgodnie z którymi: *„Sprawozdanie Rb-UZ jst (korekta nr 2) nie jest zgodna z Rb- UZ jednostki budżetowej (korekta nr 1) za 2018 r. w kolumnie 3 i 4 części C3 z powodu takiego, iż po otrzymaniu informacji z RIO Katowice oddział Zamiejscowy w Częstochowie o nieprawidłowościach w sprawozdaniu Rb-UZ za 2018r. Skarbnik – Pani Małgorzata Flak dokonała korekty bezpośrednio na zbiorczej deklaracji jst pomijając sprawozdanie jednostki budżetowej. Korektę sprawozdania Rb-UZ sporządzono jak już wcześniej wspomniano bezpośrednio na zbiorczej deklaracji jst pomijając sprawozdanie jednostki budżetowej w tym przypadku Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy. Sprawozdanie nie było agregowane na podstawie sprawozdań jednostkowych tylko korygowane ręcznie. Kredyty i pożyczki mogą być zaciągane jedynie przez Miasto i Gminę Pilica dlatego z rozędu pominięto sporządzenie kolejnej korekty sprawozdania jednostki UMiG. Osobą odpowiedzialną za wykonanie powyższych czynności/korekt była Pani Skarbnik Miasta i Gminy Pilica Małgorzata Flak.”*

Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773 tj.), w ramach sprawozdania Rb-UZ wprowadza się następujące rodzaje sprawozdań:

- 1) sprawozdanie jednostkowe - sporządzane przez kierownika jednostki sporządzającej takie sprawozdanie na podstawie ksiąg rachunkowych lub ewidencji księgowej danej jednostki oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki;
- 2) sprawozdanie łączne, w szczególności sprawozdań jednostkowych - sporządzane przez jednostki nadzorujące, w szczególności dysponentów środków budżetu państwa drugiego stopnia i dysponentów głównych oraz jednostki samorządu terytorialnego, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek im podległych i własnego sprawozdania jednostkowego;

3) sprawozdanie zbiorcze, w szczególności sprawozdań jednostkowych, według rodzaju jednostki, zwane dalej „sprawozdaniem zbiorczym” - sporządzane przez jednostki, które są organem założycielskim lub nadzorującym dla jednostek posiadających osobowość prawną, na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek danego rodzaju, z tym że przez sprawozdania zbiorcze należy również rozumieć sprawozdania sporządzane na podstawie otrzymanych sprawozdań łącznych lub zbiorczych.

Stosownie do § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w przypadku jednostki samorządu terytorialnego własne sprawozdanie jednostkowe obejmuje swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ.

Zgodnie z § 10 ust. 4 ww. rozporządzenia, sprawozdania należy sporządzać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Stosownie do § 10 ust. 5 ww. rozporządzenia, w przypadku zmiany stanu faktycznego w ewidencji księgowej lub w przypadku stwierdzenia błędu w uprzednio przekazanym sprawozdaniu jednostka niezwłocznie sporządza oraz przekazuje korektę sprawozdania nieodpowiadającego stanowi faktycznemu do jednostki będącej odbiorcą tego sprawozdania. Jednostki nie sporządzają korekty, jeżeli od końca okresu sprawozdawczego upłynęło 6 miesięcy, a zmiana, o której mowa w zdaniu poprzednim, stanowi mniej niż 0,001% PKB za rok budżetowy, którego sprawozdanie dotyczy, lub w przypadku braku informacji - za ostatni znany okres.

Zgodnie z § 10 ust. 9 ww. rozporządzenia, szczegółowe informacje dotyczące sporządzania sprawozdań określa instrukcja sporządzania sprawozdań stanowiąca załącznik nr 9 do rozporządzenia.

W zakresie wykazywania zobowiązań krótkoterminowych i długoterminowych w bilansach z wykonania budżetu za lata 2017-2018, wniesiono uwagi do roku 2017. Bilans z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2017 r. podpisali: p. Magdalena Dyrerowicz – były Skarbnik Miasta i Gminy Pilica oraz p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica. Wobec powyższego do p. Małgorzaty Flak – obecnego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie:

1. Jaka była przyczyna wykazania zobowiązań krótkoterminowych jako długoterminowe w bilansie z wykonania budżetu wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.? Powyższe dotyczy przypadających do spłaty w roku 2018: 4 rat kredytu w łącznej kwocie 699.000,00 zł oraz odsetek od tego kredytu (umowa nr 83 84500005 0047 0400 0013 0040 z dnia 28 grudnia 2016 r.), odsetek od kredytu (umowa nr 64 84500005 0044 0400 0013 0047

z dnia 27 grudnia 2017 r.) oraz odsetek od obligacji (umowa organizacji, prowadzenia i obsługi emisji obligacji /bez numeru/ z dnia 12 listopada 2014 r.).

W bilansie z wykonania budżetu, sporządzonym na dzień 31 grudnia 2017 r. wykazano:

- w poz. I.1. Zobowiązania finansowe - 14.216.217,30 zł
- w poz. I.1.1. Krótkoterminowe (do 12 mcy) – 1.214.023,05 zł
- w poz. I.1.2. Długoterminowe (powyżej 12 mcy) – 13.002.194,25 zł

2. Proszę o wyliczenie prawidłowej kwoty zobowiązań krótko i długoterminowych wg poszczególnych umów, w podziale na kapitał oraz odsetki, które powinny zostać wykazane w bilansie z wykonania budżetu za rok 2017.

3. Dlaczego ewidencja księgowana analityczna do kredytów, pożyczek oraz obligacji, prowadzona w wersji papierowej w latach 2016-2019 nie zawierała podziału na zobowiązania krótko i długoterminowe? Na jakiej na podstawie (ręczne zestawienia, inne) ustalano zobowiązania krótko i długoterminowe w ww. okresie, w tym zwłaszcza do bilansu z wykonania budżetu za rok 2017? W jaki sposób zaprowadzona została ewidencja w 2020 r. do ww. zobowiązań, czy zawiera ona podział na zobowiązania krótko i długoterminowe?

4. Proszę o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji księgowej zobowiązań z tyt. kredytów, pożyczek, obligacji oraz przygotowanie danych w zakresie zobowiązań krótko i długoterminowych do ujęcia w bilansie z wykonania budżetu za rok 2017.

W wyjaśnieniach p. Małgorzaty Flak - Skarbnika oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica czytamy: *„Ad 1. Według informacji które posiadamy w sprawie wykazania zobowiązań krótkoterminowych jako długoterminowe w bilansie z wykonania budżetu wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wynika, iż w bilansie jako kredyt krótkoterminowy został ujęty tylko kredyt (Um. nr 27845000050044040000130034) którego termin zapadalności był w 2017 r. i wysokość spłat kapitału wynosiła 1 200 000 zł. z uwzględnieniem odsetek od niego naliczonych w wysokości 14 023,05 zł. Pominięto 1 kredyt wraz z odsetkami którego termin zapadalności wykraczał poza rok 2017, oraz odsetki od 1 kredytu i obligacji których termin spłaty rat kapitałowych nie występował w roku 2017. Prawidłowe ujęcie zobowiązań długo i krótkoterminowych za 2017 r. przedstawia załącznik do punktu 2. Ad. 2 Prawidłowe wyliczenie kwoty zobowiązań długo i krótkoterminowych wg poszczególnych umów, w podziale na kapitał oraz odsetki za 2017 r. przedstawia załącznik do niniejszego pisma. Ad. 3 Ewidencja księgowana analityczna do kredytów, pożyczek oraz obligacji prowadzona w wersji papierowej w latach 2016-2019 była prowadzona w taki sposób by umożliwić ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych, tytułów zobowiązań (odrębnie dla kredytów, pożyczek i obligacji)*

oraz według kontrahentów (tzn. czy była zawarta np. z BS w Wolbromiu, PKO BP czy z innym podmiotem). Ewidencja prowadzona w ten sposób nie naruszała podstawowych wymogów wynikających z opisów do kont 134, 260. Zobowiązania krótko i długoterminowe ustalane były w ww. okresie na podstawie zawartych umów kredytowych oraz umowy dot. emisji obligacji a w szczególności na podstawie dołączonych do nich harmonogramów splat rat kredytowych i wykupu obligacji oraz naliczonych odsetek. Ewidencja analityczna do kredytów, pożyczek oraz obligacji prowadzona jest od 2020 roku w systemie komputerowym. Analityka ta umożliwia ustalenie stanu zadłużenia według umów kredytowych oraz kapitał przypadający do spłaty w danym roku budżetowym (końcówka konta analitycznego – 00) jak również kapitał pozostały do spłaty w kolejnych latach (końcówka konta analitycznego - 02). Odsetki ewidencjonowane są na kontach 909/134, 909/260 w wysokości naliczonej do końca spłaty również z podziałem na poszczególne umowy kredytowe. Nie jest prowadzony podział na odsetki przypisane do spłaty w danym roku i w latach następnych, gdyż zgodnie z opisem do konta 909 wynikającym z ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 909 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń według ich tytułów. W naszym rozumieniu wymóg ten jest spełniony gdyż z prowadzonej ewidencji wynika ile odsetek pozostaje do spłaty z poszczególnych umów kredytowych jak również z wyemitowanych obligacji. Odsetki za konkretny rok są szacunkowo wyliczane przy projektowaniu budżetu na podstawie harmonogramów splat i umieszczane w planie wydatków Urzędu jako jednostki w dz. 757 rozdz. 75702 § 8110. Sплата odsetek następuje z konta wydatków i następnie przeksięgowywana jest dokumentem PK na koniec każdego kwartału w ORGANIE poprzez pomniejszenie odsetek przypisanych o dokonane spłaty.

Ad. 4 Pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie ewidencji księgowej zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, obligacji w Urzędzie Miasta i Gminy Pilica jest pracownik Referatu Finansowego Pani (...) zajmująca stanowisko Inspektora. Natomiast w zakresie zobowiązań długo i krótkoterminowych do ujęcia w bilansie z wykonania budżetu za rok 2017 był pracownik Referatu Finansowego Pani Magdalena Dynierowicz pracującego na stanowisku Skarbnik.”

Do wyjaśnień dołączono szczegółowe zestawienie obrazujące zobowiązania krótkoterminowe oraz długoterminowe, w podziale na kapitał oraz odsetki dla poszczególnych umów, które powinny zostać ujęte w bilansie z wykonania budżetu za rok 2017.

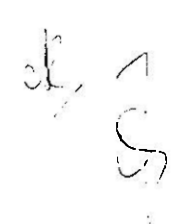
Ustalono, iż w bilansie z wykonania budżetu za rok 2017 wykazano.

- jako krótkoterminowe 1.214.023,05 zł, zamiast 2.249.836,23 zł, różnica 1.035.813,18 zł.;
- jako długoterminowe 13.002.194,25 zł, zamiast 11.966.381,07, różnica 1.035.813,18 zł.

Zobowiązania krótkoterminowe wykazano jako zobowiązania długoterminowe. Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 z późn. zm.) przez zobowiązania krótkoterminowe rozumie się ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług, a także całość lub tę część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego. Stosownie do § 17 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 760), z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się bilans zawierający informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości, jednostki obowiązane są stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową. Ponadto stosownie do § 16 ust. 1 pkt 1 ww. rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., a następnie § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.), jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.

Ponadto do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica oraz p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie danych wykazanych w poniżej wyszczególnionych pozycjach bilansu z wykonania budżetu jst, sporządzonego na dzień 31 grudnia 2018 r. (bilans z wykonania budżetu sporządzony na dzień 31 grudnia 2018 r. podpisały ww. osoby):

> Aktywa poz. B.II - Należności od budżetów w kwocie 159.066,76 zł. podczas gdy z załącznika do bilansu z wykonania budżetu jst 2018 r. dla konta 224/1 wynika saldo należności Wn w kwocie 159.982,76 zł. różnica 916,00 zł;

> Pasywa poz. 1.2 - Zobowiązania wobec budżetów w kwocie 38.341,35 zł. podczas gdy z załącznika do bilansu z wykonania budżetu jst 2018 r. dla konta 224/1 wynika saldo zobowiązań Ma w kwocie 39.257,35 zł. różnica 916,00 zł.

W wyjaśnieniach ww. osób czytamy: *„W bilansie z wykonania budżetu za 2018 rok ujęto błędnie „per saldo” należności i zobowiązania z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych. Załącznik został sporządzony prawidłowo bo po stronie Ma 224/1 wykazano dotacje do zwrotu w 2019 roku (Urząd Wojewódzki, KBW w Częstochowie i Katowicach) oraz nadpłatę udziałów w podatku od osób fizycznych w wysokości 916,00 zł którą to kwotą błędnie pomniejszono należności z tego tytułu po stronie Wn. Ewidencję prowadzi i sporządza załączniki do bilansu pracownik Referatu Finansowego Pani (...) Inspektor.”*

Zwrócono się również o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica (z imienia, nazwiska, stanowiska służbowego oraz nazwy Referatu) odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji księkowej w zakresie rozrachunków z budżetami oraz przygotowanie danych w tym zakresie do ujęcia w bilansie z wykonania budżetu za rok 2018. W tym zakresie Burmistrz oraz Skarbnik Miasta i Gminy Pilica wyjaśnili: *„W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy pracownikiem odpowiedzialnym za prowadzenie ewidencji księkowej w zakresie rozrachunków z budżetami za 2018 r była Pani (...) zajmująca stanowisko Inspektora, pracownik Referatu Finansowego, natomiast przygotowanie danych w tym zakresie do ujęcia w bilansie z wykonania budżetu za 2018 r. był Pracownik Referatu Finansowego Pani Małgorzata Flak – Skarbnik.”*

Stosownie do § 23 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego powinien zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 7 do rozporządzenia.

W zakresie wykazywania zadłużenia z tytułu kredytów w rachunku bieżącym w sprawozdaniach Rb-Z oraz Rb-NDS wg stanu na koniec każdego kwartału lat 2016-2019 oraz na koniec I kwartału 2020 nie wniesiono uwag w odniesieniu do lat 2016 – 2018.

W przypadku występowania zadłużenia na koniec danego kwartału lat 2016-2018. zadłużenie z tego tytułu w prawidłowych kwotach wykazano w Rb-Z (jako zobowiązanie) oraz w Rb-NDS (jako przychód). Natomiast za pozostały okres objęty kontrolą (dot. kredytów w rachunku bieżącym zawartych w styczniu lat 2019-2020) ustalono, iż zgodnie z wyciągami bankowymi dla rachunku bieżącego budżetu – podstawowego (rachunek bankowy: nr 13...0001 w roku 2019 oraz nr 36...0002 w 2020 r.):

- wg stanu na 30 czerwca 2019 r. saldo końcowe na ten dzień wynosiło –163.941.66 zł, co oznaczało kwotę wykorzystanego kredytu 163.941.66 zł, podczas gdy w sprawozdaniach: Rb-Z jako krótkoterminowe zobowiązania oraz Rb-NDS jako przychód z tyt. kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych wykazano 0.00 zł, **różnica 163.941,66 zł;**

- wg stanu na 30 września 2019 r. saldo końcowe na ten dzień wynosiło –483.367.04 zł, co oznaczało kwotę wykorzystanego kredytu 483.367.04 zł, podczas gdy w sprawozdaniach: Rb-Z jako krótkoterminowe zobowiązania oraz Rb-NDS jako przychód z tyt. kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych wykazano 476.273.72 zł, **różnica 7.093,32 zł;**

- wg stanu na 31 marca 2020 r. saldo końcowe na ten dzień wynosiło –2.418.372.07 zł, co oznaczało kwotę wykorzystanego kredytu 2.418.372.07 zł, podczas gdy w sprawozdaniach: Rb-Z jako krótkoterminowe zobowiązania oraz Rb-NDS jako przychód z tyt. kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych wykazano 2.222.714.69 zł, **różnica 195.657,38 zł.**

Mając powyższe na uwadze o wyjaśnienie przyczyn powyższych niezgodności zwrócono się do p. Artura Janosik – Burmistrza, p. Joanny Ślusarczyk – Sekretarza, p. Małgorzaty Flak – Skarbnika oraz Głównego Księgowego Miasta i Gminy Pilica, tj. osób którzy podpisali ww. sprawozdania. Ponadto zwrócono się o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica odpowiedzialnych za prowadzenie ewidencji na kontach 133, 130 oraz przygotowanie danych w zakresie zadłużenia z tyt. kredytów w rachunku bieżącym do ujęcia w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-NDS wg stanu na ww. okresy.

W wyjaśnieniach ww. osób czytamy: *„Ad. 1 Odnosząc się do pytania o wyjaśnienie przyczyn dla których w sprawozdaniach Rb-Z jako krótkoterminowe zobowiązania oraz Rb-NDS jako przychód z tyt. kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych wykazano kwoty zadłużenia z tyt. kredytów w rachunku bieżącym niezgodne z wyciągami bankowymi dla zadłużonego rachunku bankowego wyjaśniamy:*

➤ *Wg stanu na 30 czerwca 2019 r.*

- *Saldo rachunku podstawowego wynosiło (133) -163 941,66 zł., (WB 150)*

- *Saldo rachunku pomocniczego wynosiło (133) 2 618 963,53 zł. (WB 17 i 18)*

Wobec powyższego per-saldo wynosi 2 455 021,87 zł, co oznacza 0,00 zł wykorzystanego kredytu, dlatego w sprawozdaniach Rb-Z oraz Rb-NDS wykazano z tego tytułu 0,00 zł.

➤ Wg stanu na **30 września 2019 r.**

- Saldo rachunku podstawowego wynosiło (133) - 483 367,04 zł., (WB 234)

- Saldo rachunku pomocniczego wynosiło (133) 4 120,13 zł., (WB 32 i 33)

- Saldo rachunku pomocniczego wynosiło (133) 2 973,19 zł., (WB 8 i 9)

Wobec powyższego per-saldo wynosi - 476 273,72 zł, co oznacza - 476 273,72 zł wykorzystanego kredytu, dlatego w sprawozdaniach Rb-Z oraz Rb-NDS wykazano z tego tytułu kwotę - 476 273,72 zł.

➤ Wg stanu na **31 marca 2020 r.**

- Saldo rachunku podstawowego wynosiło (133) - 2 418 372,07 zł., (WB 77)

- Saldo rachunku pomocniczego wynosiło (130) 4 366,30 zł., (WB 4) – powinno być: WB 63 - przypis Insp.

- Saldo rachunku pomocniczego wynosiło (133) 191 291,08 zł., (WB 17)

Wobec powyższego per-saldo wynosi - 2 222 714,69 zł, co oznacza - 2 222 714,69 zł wykorzystanego kredytu, dlatego w sprawozdaniach Rb-Z oraz Rb-NDS wykazano z tego tytułu kwotę - 2 222 714,69 zł.

Nadmieniamy, iż od 2020 r. zostały wprowadzone wyodrębnione rachunki bankowe dla Organu (133) oraz Dochody (130) i Wydatki (130), dlatego per saldo dotyczy kont 133 i 130. Dla potwierdzenia w/w sald w załączeniu przedstawiamy wyciągi bankowe obrazujące przedstawione salda, a dodatkowo za rok 2020 w związku z wprowadzeniem księgowości komputerowej wydruk kont 130 i 133 potwierdzające w/w salda.

Ad. 2 W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy pracownikami odpowiedzialnymi za prowadzenie ewidencji na kontach 133 i 130 są pracownicy Referatu Finansowego tj. Pani (...) Inspektor (Dochody), Pani (...) – Inspektor ds. księgowości budżetowej (Wydatki) i Pani (...) – Inspektor ds. księgowości budżetowej (Organ). Natomiast dane w zakresie zadłużenia z tyt. kredytów w rachunku bieżącym za w/w okresy przygotowywał Skarbnik – Pani Małgorzata Flak.”

Do wyjaśnień dołączono wydruki elektroniczne (z systemu eCorpoNet) ze wskazanych wyciągów bankowych Banku Spółdzielczego w Wolbromiu. Salda, którymi zmniejszono stan zadłużenia wykazywanego w sprawozdaniach Rb-Z i Rb-NDS, wynikały z wyciągów bankowych dotyczących następujących rachunków bankowych: wyciągi nr 17 (zarówno z czerwca 2019 r., jak i marca 2020 r.), 18, 32 i 33 dot. rachunku nr 70...0042; wyciągi nr 8 i 9 dot. rachunku nr 10...0055; wyciąg nr 63 dot. rachunku nr 79...0004. Zgodnie z wykazem rachunków bankowych, obowiązujących w latach 2016-2020, sporządzonym przez

p. Małgorzate Flak – Skarbnika, zatwierdzonym przez p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica, rachunek bankowy nr 70...0042 (przypisany do konta księgowego 133) prowadzony był dla zadania inwestycyjnego pn.: „Budowa sieci sanitarnej – etap I”; rachunek bankowy nr 10...0055 (przypisany do konta księgowego 133) prowadzony był dla zadania „Rozwój kompetencji cyfrowych”, realizowanego w 2019 r.; rachunek bankowy nr 79...0004 (przypisany do konta księgowego 130) prowadzony był jako rachunek pomocniczy – Wydatki. W zakresie zadania „Rozwój kompetencji cyfrowych” ustalono ponadto, iż w dniu 6 czerwca 2019 r. pomiędzy Gminą Pilica a Fundacją Instytut Pracy i Edukacji Gliwice zawarto umowę o powierzenie grantu nr 15/2019 w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020 Osi Priorytetowej nr III: Cyfrowe Kompetencje społeczeństwa, działania 3.1.: Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych, dotycząca realizacji projektu grantowego pn. „Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców Gminy Pilica”. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 56.000.00 zł. W ww. umowie wskazano, iż dofinansowanie nastąpi na wyodrębniony rachunek bankowy o nr 10...0055. Zadanie było finansowane ze środków krajowych i europejskich. Niewykorzystaną kwotę 2.973,19 zwrócono na rzecz ww. Instytutu przelewem z dnia 3 października 2019 r.

Zgodnie z postanowieniami umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 4 stycznia 2019 r., Bank udzielił Kredytobiorcy (Gminie Pilica) kredytu krótkoterminowego odnawialnego w rachunku bieżącym na okres od 4 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2019 r. Wykorzystanie kredytu następować miało poprzez realizację dyspozycji Kredytobiorcy w ciężar rachunku bieżącego nr 13...0001, do wysokości przyznanego limitu, tj. kwoty 3.000.000.00 zł.

Zgodnie z postanowieniami umowy kredytu w rachunku bieżącym z dnia 2 stycznia 2020 r., Bank udzielił Kredytobiorcy (Gminie Pilica) kredytu krótkoterminowego odnawialnego w rachunku bieżącym na okres od 2 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. Wykorzystanie kredytu następować ma poprzez realizację dyspozycji Kredytobiorcy w ciężar rachunku bieżącego nr 36...0002, do wysokości przyznanego limitu, tj. kwoty 3.000.000.00 zł. Saldo konta 133 kształtowało się następująco:

Saldo Wn konta 133 wg stanu na 30 czerwca 2019 r. wynosiło 2.511.021.87 zł (w tym: 2.618.963.53 zł – 163.941.66 zł + 56.000.00 zł)

Saldo Ma konta 133 wg stanu na 30 września 2019 r. wynosiło 476.273.72 zł (w tym: -483.367.04 zł + 4.120.13 zł + 2.973.19 zł)

Saldo Ma konta 133 wg stanu na 31 marca 2020 r. wynosiło 2.227.080.99 zł (w tym: -2.418.372.07 zł – 191.291.08 zł); natomiast kwota 4.366.30 zł dotyczyła konta 130.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 – Plan kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego, do rozporządzenia Ministra Finansów i Rozwoju z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 z późn. zm.) konto 133 - "Rachunek budżetu" służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na bankowych rachunkach budżetu. Zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na koncie 133 ujmuje się również lokaty dokonywane ze środków rachunku budżetu. Konto 133 może wykazywać saldo Wn lub saldo Ma. Saldo Wn konta 133 oznacza stan środków pieniężnych na rachunku budżetu, a saldo Ma konta 133 - kwotę wykorzystanego kredytu bankowego udzielonego przez bank na rachunku budżetu. Zgodnie z załącznikiem nr 3 – Plan kont dla jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, do ww. rozporządzenia, konto 130 - "Rachunek bieżący jednostki" służy do ewidencji stanu środków pieniężnych oraz obrotów na rachunku bankowym z tytułu wydatków i dochodów (wpływów) budżetowych objętych planem finansowym. Zapisy na koncie 130 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych. Konto 130 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki budżetowej.

Zgodnie z § 1 ust. 1 załącznika nr 9 – Instrukcja sporządzania sprawozdań, do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773 t.j.), w części A sprawozdania Rb-Z należy wykazać wartość nominalną zobowiązań jednostki na koniec danego okresu sprawozdawczego według tytułów dłużnych (układ przedmiotowy) oraz wobec grup wierzycieli (układ podmiotowy). Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 2 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w układzie przedmiotowym prezentowane są zobowiązania, o których mowa w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 72 ust. 2 ustawy, wynikające m.in. z tytułów

dłużnych: kredyty i pożyczki - rozumiane jako zobowiązania wynikające z zaciągniętych kredytów i pożyczek. Stosownie do § 3 pkt 6 załącznika nr 9 do ww. rozporządzenia, w części A Zobowiązania według tytułów dłużnych sprawozdania Rb-Z, wykazuje się: w wierszu E2.1. krótkoterminowe - wartość krótkoterminowych zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek, tj. o pierwotnym terminie spłaty nie dłuższym niż rok lub podlegające spłacie na żądanie.

Zgodnie z § 12 pkt 5a) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 109 z późn. zm.), w sprawozdaniu o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego: dane po stronie wykonania, dotyczące przychodów z tytułu: kredytów, pożyczek, emisji papierów wartościowych - zawierają łączne kwoty dla poszczególnych tytułów i powinny być zgodne z danymi wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy. Zgodnie natomiast z § 12 pkt 8 ww. Instrukcji, stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia, nie wykazuje się przychodów i rozchodów, dotyczących zaciągniętych i spłaconych w danym okresie sprawozdawczym pożyczek i kredytów, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Kontrolą objęto ponadto prawidłowość wykazywania danych w zakresie planowanych rozchodów z tytułu spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych z zawartymi umowami kredytów, pożyczek oraz obligacji, w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pilica na lata 2019 – 2026 oraz 2020-2026, przyjętej uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr IV/26/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r., Nr XVI/93/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r. (ostatnia zmiana), Nr XVII/98/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. oraz zmienionej zarządzeniem Nr 140/2020 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 21 kwietnia 2020 r. Rozchody z powyższego tytułu dotyczyły zobowiązań z umów kredytów oraz umowy obligacji, zaciągniętych w latach 2014-2019. Sprawdzeniem objęto ponadto prawidłowość zastosowania w Wieloletniej Prognozie Finansowej kwot wyłączeń z art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

W toku kontroli, do p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienia w brzmieniu:

> Proszę o wyjaśnienie przyczyn, dla których w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pilica, przyjętej uchwałą Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr XVI/93/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2026 wykazano wartość w zakresie rozchodów budżetu, spłat rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykupu

papierów wartościowych (kolumna 5. 5.1) niezgodną z kwotami wynikającymi z umów kredytów i obligacji dot. roku 2021? W ww. uchwale wykazano 2.209.709,00 zł na rok 2021, podczas gdy z umów wynika kwota 2.398.609,00 zł. różnica 188.900,00 zł.

W wyjaśnieniach czytamy: „Zaniznienie o kwotę 188 900 spłat rat w roku 2021 wartości wykazanej w pkt 5.1 uchwały z 5 grudnia 2019 nr XVI/93 2019 Rady Miasta i Gminy Pilica wynika z pomyłkowego zaliczenia spłaty w tej wysokości do roku 2020.”

> Proszę o wyjaśnienie przyczyn, dla których w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pilica na lata 2019-2026, 2020-2026, przyjętej uchwałami Rady Miasta i Gminy Pilica, w danych uzupełniających o długi i jego spłacie wykazano spłaty, o których mowa w pkt 5.1, wynikające wyłącznie z tytułu zobowiązań już zaciągniętych, w kwotach niezgodnych z zawartymi umowami? I tak:

>w uchwale Nr IV/26/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pilica na lata 2019-2026 wskazano:

- w 2019 r. 2.529.000,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 4.601.000,00 zł. **różnica 2.072.000,00 zł**

- w 2021 r. 1.493.000,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 2.398.609,00 zł. **różnica 905.609,00 zł**

>w uchwale Nr XVI/93/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pilica na lata 2019-2026 wskazano:

- w 2020 r. 2.588.900,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 2.400.000,00 zł. **różnica 188.900,00 zł**

- w 2021 r. 2.209.709,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 2.398.609,00 zł. **różnica 188.900,00 zł**

>w uchwale Nr XVII/98/2019 z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pilica na lata 2020-2026 wskazano:

- w 2021 r. 2.596.109,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 2.398.609,00 zł. **różnica 197.500,00 zł**

- w 2022 r. 1.986.400,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 900.000,00 zł. **różnica 1.086.400,00 zł**

- w 2023 r. 1.936.400,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 950.000,00 zł. **różnica 986.400,00 zł**

- w 2024 r. 1.956.400,00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 970.000,00 zł. **różnica 986.400,00 zł**

- w 2025 r. 2.115.300.00 zł przypadających do spłaty rat, podczas gdy z umów wynika kwota 940.000.00 zł. **różnica 1.175.300,00 zł.**

W wyjaśnieniach czytamy: „Różnice w danych uzupełniających o długu i jego spłacie określone w uchwale nr XVI/93/2019 z dnia 05 grudnia 2019 r. Rady Miasta i Gminy Pilica, o których mowa w pkt 5.1 wyniknęły z wykazania całości spłat łącznie z kredytem jeszcze nie zaciągniętym. Powyższe wartości zostały skorygowane w Zarządzeniu Nr 140/2020 z dnia 21 kwietnia 2020.”

W uchwale Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr XVI/93/2019 z dnia 5 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2026, indywidualny wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań Gminy Pilica, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, w 2021 r. wynosił 7.03%, przy dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań określonym w art. 243 ww. ustawy, obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, w roku 2021 wynoszącym 10.58% (obliczonym w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy wynoszącym 10.90%). Biorąc pod uwagę faktyczną kwotę rozchodów przypadających do spłaty w 2021 r., tj. kwotę 2.398.609.00 zł, zamiast kwoty 2.209.709.00 zł, w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019 - 2026, przyjętej ww. uchwałą Rady Miasta i Gminy Pilica, zwiększeniu uległ indywidualny wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ww. ustawy i wynosił 7.57%, przy dopuszczalnym jak wyżej.

W zakresie zastosowanych wyłączeń ustalono, iż w poz. 5.1.1., następnie poz. 5.1.1.1. (kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych) Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2026, 2020-2026 wykazano wyłączenia w kwotach kolejno: 1.272.000.00 zł na rok 2019 oraz 2.032.000.00 zł na rok 2020, które dotyczyły wyłączeń rat kapitałowych z dwóch kredytów, zaciągniętych z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (kredyty objęte kontrolą i opisane powyżej w protokole). Kredyt w wysokości 1.272.000.00 zł zaciągnięty w dniu 13 grudnia 2018 r. został spłacony 25 lutego 2019 r., kredyt w wysokości 2.032.000.00 zł zaciągnięty w dniu 19 grudnia 2019 r. spłacony został 18 marca 2020 r.

Ponadto ustalono, iż w poz. 5.1.1., następnie poz. 5.1.1.1. (kwota przypadających na dany rok kwot ustawowych wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy o finansach publicznych) Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2026 (uchwała nr IV/26/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.) wykazano wyłączenie w kwocie 90.000.00 zł na rok 2020.

W toku kontroli, do p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica zwrócono się o wyjaśnienie przyczyn, dla których w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Pilica na lata 2019-2026, przyjętej uchwałą Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr IV/26/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r., w przychodach na rok 2019 zaplanowano zaciągnięcie kredytu na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej w kwocie 90.000,00 zł (w ramach kwoty 5.100.000,00 zł), nie planując równocześnie rozchodów w tym zakresie pomimo, iż wykazano wyłączenia z tego tytułu w kwocie 90.000,00 zł na rok 2020. Zapytano również na jakiej podstawie wykazano wyłączenie w kwocie 90.000,00 zł?

W wyjaśnieniach ww. osób czytamy: „Kwota 90.000 zł, planowana do zaciągnięcia w roku 2019 planowanego kredytu na wyprzedzające finansowanie działań ze środków pochodzących z Unii Europejskiej błędnie została ujęta w spłacie całego planowanego kredytu w wysokości 5.100.000 zł, w latach 2021-2026, a nie w roku 2020 czego wymagało wyłączenie. W uchwale nr XIV/86/2019 z dnia 31 października 2019 Rady MiG Pilica została skorygowana kwota planowanego kredytu do kwoty 2.220.900 zł, w tym 2.032.000 zł, na wyprzedzające finansowanie działań ze środków pochodzących z Unii Europejskiej i powyższa kwota została wyłączona zgodnie z art. 243 ustawy o finansach publicznych (pkt 5.1 WPF), zaplanowana do spłaty w 2020 r. Kredyt w powyższej wysokości został zaciągnięty w grudniu 2019 r. i spłacony w całości w I kwartale 2020 r.”

Zgodnie z objaśnieniami wartości przyjętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2026 Gminy Pilica, stanowiącymi załącznik nr 3 do uchwały nr IV/26/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Pilica na lata 2019 – 2026:

W zakresie przychodów:

„W przedstawionej Wieloletniej Prognozie Finansowej zaplanowano zaciągnięcie nowego zobowiązania z tytułu kredytu w 2019 roku w wysokości 5.100.000 zł, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań (kwota 4.511.000 zł), na pokrycie planowanego deficytu (499.000 zł.) oraz na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej (90.000 zł.).”

W zakresie rozchodów:

„Rozchody na rok 2019 zaplanowano na poziomie 4.601.000 zł, zgodnie z harmonogramem dotychczas zaciągniętych zobowiązań, w tym 1.272.000 zł, na wyprzedzające finansowania zadań współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej tj.:

1) zadania pn. Przebudowa drogi gminnej Nr 641676 S ul. Reymonta Szyce Gmina Pilica na kwotę 831.000 zł.;

2) zadania pn. Kompleksowa termomodernizacja obiektu, wraz z rozbudową i przebudową istniejącego budynku z adaptacją istniejących pomieszczeń zaplecza sportowego oraz zagospodarowanie terenu wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Wierbka na kwotę 441.000 zł.

Splata zobowiązania nastąpi w I kwartale 2019 r., i nie jest objęta do wyliczenia wskaźników wynikających z art. 243 UoFP.

Konieczność zaciągnięcia kredytu na wyprzedzające finansowanie w roku 2019 wynika z faktu, że ostateczne rozliczenie zadania pn. Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w Gminie Pilica nastąpi w roku 2020, a wniosek o płatność nie może być wyższy niż 10% zadania. Dlatego też Gmina zmuszona będzie do zaciągnięcia kredytu w wysokości 90.000 zł. na wyprzedzające finansowanie, by móc zapłacić w terminie ostatnią fakturę tj. 30 dni od daty otrzymania prawidłowo wystawionej faktury."

Uchwałę nr XIV/84/2019 w sprawie zaciągnięcia kredytu na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na kwotę 2.032.000.00 zł. w tym na zadanie „Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w Gminie Pilica. Rada Miasta i Gminy w Pilicy podjęła w dniu 31 października 2019 r. Uchwała ta utraciła moc z dniem podjęcia nowej uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy, tj. uchwały nr XV/90/2019 z dnia 19 listopada 2019 r. postanawiającej o zaciągnięciu kredytu w wysokości 2.032.000.00 zł z przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, dotyczących:

1) zadania pn. Przebudowa ciągu drogi gminnej publicznej Nr 641726S w miejscowości Wierzbica i Przychody na kwotę 1.132.000 zł.

2) zadania pn. Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w Gminie Pilica na kwotę 900.000.00 zł.

Umowę kredytu na kwotę 2.032.000.00 zł przeznaczeniem na wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, zawarto w dniu 19 grudnia 2019 r. z Bankiem Spółdzielczym w Wolbromiu, na okres od 19 grudnia 2019 r. do 18 marca 2020 r. (umowa nr 004/19/206).

Zaznaczyć należy, iż kwotę 90.000.00 zł wyłączono z limitu spłaty zobowiązań, w kolumnie 5.1.1., 5.1.1.1. Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2019-2026 (uchwała nr IV/26 2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.), nie planując jednocześnie rozchodów z tego tytułu, na ten rok, w kolumnie 5.1 (spłaty rat kapitałowych kredytów i pożyczek oraz wykup papierów

wartościowych), bowiem w kolumnie 5.1. ujęto kwotę 2.400.000.00 zł. składającą się z kwoty: 1.200.000,00 zł – spłata kredytu z 2016 r., 800.000.00 zł – wykup obligacji, 400.000.00 zł – spłata kredytu z 2017 r.

Nie uwzględniając w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2026 (uchwała nr IV/26/2018 z dnia 28 grudnia 2018 r.) wyłączenia kwoty 90.000.00 zł w roku 2020, indywidualny wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań Gminy Pilica, o której mowa w art. 243 ust. 1 ww. ustawy o finansach publicznych, w 2020 r. wyniósłby 6.86% i byłby wyższy niż dopuszczalny. Dopuszczalny wskaźnik spłaty zobowiązań określony w art. 243 ww. ustawy, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy, w roku 2020 wynosił 6.64%.

Zgodnie z art. 243 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może uchwalić budżetu, którego realizacja spowoduje, że w roku budżetowym oraz w każdym roku następującym po roku budżetowym, relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym: 1) spłat rat kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90, wraz z należnymi w danym roku odsetkami od kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90; 2) wykupów papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 90 wraz z należnymi odsetkami i dyskontem od papierów wartościowych emitowanych na cele określone w art. 89 ust. 1 i art. 90; 3) potencjalnych spłat kwot wynikających z udzielonych poręczeń oraz gwarancji - do planowanych dochodów ogółem budżetu przekroczy średnią arytmetyczną z obliczonych dla ostatnich trzech lat relacji jej dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące, do dochodów ogółem budżetu.

Zgodnie z art. 243 ust. 3 ww. ustawy, ograniczenia określonego w ust. 1 nie stosuje się do 1) spłat rat kredytów i pożyczek zaciągniętych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami, 1a) wykupów papierów wartościowych emitowanych w związku z umową zawartą na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, 2) poręczeń i gwarancji udzielonych samorządowym osobom prawnym realizującym zadania jednostki samorządu terytorialnego w ramach programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 - w terminie nie dłuższym niż 90 dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków; termin

ten nie ma zastosowania do odsetek i dyskonta od zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy, o których mowa w pkt 1 i 1a.

Zgodnie z art. 226 ust. 1 pkt 5 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa powinna być realistyczna i określać dla każdego roku objętego prognozą co najmniej: przychody i rozchody budżetu jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem długu zaciągniętego oraz planowanego do zaciągnięcia. Stosownie do art. 226 ust. 2a ww. ustawy, do wieloletniej prognozy finansowej dołącza się objaśnienia przyjętych wartości, w objaśnieniach mogą być zawarte także informacje uszczegóławiające dane, o których mowa w ust. 1. W myśl art. 227 ust. 1 i 2 ww. ustawy, wieloletnia prognoza finansowa obejmuje okres roku budżetowego oraz co najmniej trzech kolejnych lat budżetowych. Prognozę kwoty długu, stanowiącą część wieloletniej prognozy finansowej, sporządza się na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Jednostki samorządu terytorialnego sporządzają wieloletnią prognozę finansową, o której mowa w art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wg wzoru stanowiącego załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 10 stycznia 2013 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2015 r. poz. 92).

Ponadto, zwrócono się o wskazanie pracowników Urzędu Miasta i Gminy Pilica (z imienia, nazwiska, stanowiska służbowego oraz nazwy Referatu) odpowiedzialnych za przygotowanie danych w powyższym zakresie do ujęcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2026 i 2020-2026. W wyjaśnieniach czytamy: *„W Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy pracownikami odpowiedzialnymi za przygotowanie danych w powyższym zakresie do ujęcia w Wieloletniej Prognozie Finansowej na lata 2019-2026 – 2020-2026 jest pracownik Referatu Finansowego Pan (...) zatrudniony na umowę zlecenie.”*

Zgodnie z postanowieniami umowy zlecenia (wraz z aneksami), zawartej z osobą wskazaną w powyższych wyjaśnieniach (zleceniobiorcą), w okresie od 28 grudnia 2017 r. do 31 marca 2019 r. zleceniobiorca wykonywał m.in. czynności doradcze w zakresie konstruowania budżetu gminy oraz wieloletniej prognozy finansowej. Zgodnie z postanowieniami kolejnych umów zlecenia (wraz z aneksami), zawartymi z osobą (zleceniobiorcą) wskazaną w powyższych wyjaśnieniach, w okresie od 5 kwietnia 2019 r. do 30 września 2020 r., zleceniobiorcy zlecona została m.in. współpraca przy sporządzaniu sprawozdań i analiz finansowych.

Sporządzanie projektu budżetu Gminy wraz z Wieloletnią Prognozą Finansową oraz wprowadzanie zmian należało, zgodnie z zakresem czynności z dnia 17 grudnia 2018 r., do

zadań p. Małgorzaty Flak - Skarbnika Miasta i Gminy Pilica. Ponadto, zgodnie z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r., poz. 994 z późn. zm.) do zadań p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica należało m.in. przygotowywanie projektów uchwał rady gminy.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/III.3.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/III.3 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

cf/

S

Młoc
K

IV. GOSPODARKA MIENIEM

1. Gospodarka mieniem komunalnym.

1.1. Sprzedaż, nabycie nieruchomości.

W zakresie zagadnienia sprawdzono prawidłowość przeprowadzenia postępowania w sprawie sprzedaży, nabycia/zamiany nieruchomości Gminy Pilica oraz prawidłowość ujmowania w ewidencji księgowej zmian w stanie środków trwałych w związku z kontrolowanymi postępowaniami. Sprawdzeniem objęto ponadto czy zmianę w stanie środków trwałych uwidoczniło w informacji o stanie mienia komunalnego.

Szczegółową kontrolę przeprowadzono na próbie zrealizowanych w latach 2016 – 2020 czterech postępowań: w sprawie zbycia nieruchomości Gminy Pilica, 3 w trybie przetargu nieograniczonego oraz w sprawie nabycia/zamiany 1 postępowanie. Doboru próby dokonano na podstawie sporządzonych na potrzeby kontroli wykazów postępowań, wg najwyższych dla każdego roku wartości z nich wynikających, tj.:

- w 2018 r. działki nr 2029/2 sprzedanej w trybie przetargu ustnego nieograniczonego,
- w 2018 r. działki nr 266/1 i nr 266/2 sprzedanych w trybie przetargu ustnego nieograniczonego,
- w 2020 r. działki nr 2063/2 sprzedanej w trybie trzeciego przetargu ustnego nieograniczonego,
- w 2016 r. nabycie przez Gminę Pilica działki 286, w drodze zamiany działki nr 287/3 stanowiącej własność Gminy Pilica na działkę nr 286 stanowiącą własność osób fizycznych.

Z ustnych wyjaśnień udzielonych przez pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy ustalono, że w Gminie Pilica nie podjęto uchwały w sprawie określenia zasad nabycia, zbycia i obciążenia nieruchomości stanowiących własność gminy oraz ich wydzierżawienia lub najmu na okres dłuższy niż 3 lata. Dla każdej z objętych kontrolą nieruchomości każdorazowo Rada Miasta i Gminy w Pilicy podejmowała uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie lub zamianę rzeczowej nieruchomości.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie:

- zarządzenia nr 161/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie powołania komisji przetargowej;
- uchwały Nr XXVIII/200/2016 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 29 września 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na zamianę nieruchomości (położonych w Pilicy działki nr 287/3 o pow. 0.1237 ha własność Gminy Pilica za działkę nr 286 o pow. 0.1150 ha stanowiącą współwłasność (...))”;

- uchwały Nr XLVI/321/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Pilica (dot. działki nr 266/1 i działki nr 266/2);
- uchwały Nr XLVIII/333/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 18 maja 2018 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVI/321/2018 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 23 marca 2018 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiących własność Gminy Pilica;
- uchwały Nr XLI/291/2017 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 26.10.2017 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Pilica (dot. działki nr 2029/2);
- uchwały Nr XXX/219/2016 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości stanowiącej własność Gminy Pilica (dot. działki nr 2063/2);
- dokumentacji dotyczącej poszczególnych postępowań, w tym m.in.: operaty szacunkowe nieruchomości, akty notarialne dot. sprzedaży oraz zamiany ww. nieruchomości, zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy w Pilicy w sprawie ogłoszenia wykazu nieruchomości przeznaczonych do zbycia i dzierżawy stanowiących własność Gminy Pilica, podanie o zamianę działki, wykazy nieruchomości przeznaczonych do zbycia (wraz z dokumentacją potwierdzającą ich publikację), zarządzenie Burmistrza Miasta w sprawie powołania komisji przetargowej, ogłoszeń o przetargu (wraz z dokumentacją potwierdzającą ich publikację), potwierdzenia operacji wpłaty wadium, protokoły z przetargu, protokół z rokowań, informacje o wynikach przetargu, pisma do nabywców nieruchomości o terminie i miejscu podpisania aktów notarialnych, akty notarialne, przelewy dotyczące rozliczeń z nabywcami nieruchomości, ujęcie w ewidencji księgowej zmian w stanie środków trwałych, ewidencja księgowa Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy (konto 130, konto 011) oraz informacje o stanie mienia komunalnego.

W powyższym zakresie uwag nie wniesiono.

al. 1
S

M. Ma

K

V. ROZLICZENIA JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO Z JEDNOSTKAMI ORGANIZACYJNYMI

1. Rozliczenia z jednostkami budżetowymi i zakładem budżetowym.

Rozliczenia z jednostkami budżetowymi

Kontrolą objęto: prowadzoną analityczną ewidencję księgową budżetu (organu) w zakresie kont: 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych”, 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” w latach 2018 - 2020, terminowość sporządzania i przekazywania sprawozdań jednostkowych tj. Rb-27S, Rb-28S, Rb-Z i Rb-N za ww. okres, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2014 r., poz. 119 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1773), oraz czy ustalono zasady przekazywania środków finansowych na wydatki jednostek budżetowych i odprowadzania dochodów realizowanych przez jednostki budżetowe.

Kontroli poddano dwie jednostki organizacyjne: Szkołę Podstawową nr I w Pilicy, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wierbce. Kontrolę przeprowadzono w oparciu o dokumenty:

- uchwałę Nr XXIX/204/2016 z dnia 27 października 2016 r. w sprawie prowadzenia wspólnej obsługi przez Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Pilicy, wraz ze zmianami wprowadzonymi uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy Nr: XXXI/227/2016 z 16 grudnia 2016 r., XXXI/226/2016 z 16 grudnia 2016 r., XL/283/2017 z 1 września 2017 r., XLII 295/2017 z 30 listopada 2017 r.;
- jednostkowe sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych za lata 2018-2019 oraz za okres od 1 stycznia do 31 marca 2020 r.;
- jednostkowe sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za lata 2018-2019 oraz za okres od 1 stycznia do 31 marca 2020 r.;
- jednostkowe sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń za lata 2018 – 2019 r. oraz za I kwartał 2020 r.;
- roczne sprawozdania Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych za lata 2018 – 2019 r. oraz za I kwartał 2020 r.;
- ewidencję księgową prowadzoną dla kont 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” i 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” za lata 2018 - 2020.

W toku kontroli stwierdzono, że:

- na podstawie ww. uchwały Nr XXIX/204/2016 Rady Miasta i Gminy Pilicy powierzono

Zespołowi Ekonomiczno - Administracyjnemu Szkół w Pilicy prowadzenie wspólnej obsługi wymienionych w uchwale jednostek organizacyjnych Gminy Pilica m.in. w zakresie: realizacji zadań głównego księgowego, prowadzenia rachunkowości, prowadzenia sprawozdawczości, obsługi rachunków bankowych:

- nie ustalono pisemnych procedur dotyczących zasad i terminów przekazywania środków budżetowych na wydatki jednostek organizacyjnych, przekazywanie środków na wydatki jednostek budżetowych dokonuje się w formie przelewu bankowego na rachunek podstawowy jednostki, na podstawie pisemnego wniosku - zapotrzebowania - składanego przez ww. jednostki, dochody odprowadzono na bieżąco;
- jednostki budżetowe sporządzały i przedkładały do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy ww. sprawozdania, sprawozdania były czytelne, podpisane przez upoważnione osoby oraz przekazywane w terminach określonych w wyżej przywołanych rozporządzeniach;
- środki pieniężne na wydatki przekazywane były na wyodrębnione rachunki bankowe ww. jednostek;
- do konta 222 – „Rozliczenie dochodów budżetowych” i do konta 223 – „Rozliczenie wydatków budżetowych” prowadzona była analityka w podziale na poszczególne jednostki budżetowe.

Rozliczenia z zakładem budżetowym

Kontrolą objęto: zasady przekazywania środków finansowych (dotacji przedmiotowych i dotacji celowych) z budżetu Gminy do zakładu budżetowego - Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy oraz ich rozliczanie (m.in. kalkulowanie stawek dotacji przedmiotowych), w tym także w zakresie nadwyżki środków obrotowych w latach 2016-2020 (do dnia kontroli). Sprawdzone również terminowość składania przez Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy sprawozdań budżetowych i sprawozdań w zakresie operacji finansowych.

Kontrolę przeprowadzono m.in. w oparciu o następujące dokumenty:

- uchwałę nr XXXI/232/2016 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie zwolnienia Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy z obowiązku zaliczkowych wpłat do budżetu Miasta i Gminy Pilica,
- uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy, obowiązujące w okresie 2016-2020,
- uchwałę nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 27 lipca 2011 r. w sprawie Statutu Zakładu Usług Wodnych i Kanalizacyjnych w Pilicy.

- uchwałę nr XVIII/101/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 17 stycznia 2020 r. w sprawie Statutu Zakładu Usług Wodnych i Kanalizacyjnych w Pilicy.
- uchwały budżetowe Gminy Pilica na rok 2018 i 2019.
- uchwałę nr XIV/98/2015 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie opłaty targowej.
- kalkulacje przedstawione przez Głównego Księgowego zakładu budżetowego dotyczące wywozu niesegregowanych /zmieszanych/ odpadów komunalnych. pojemnik 240 l /obowiązujące w okresie 2016-2020/.
- jednostkowe sprawozdania Rb-30S z wykonania planów finansowych samorządowych zakładów budżetowych za okres od początku roku do dnia: 31 grudnia 2016 r., 31 grudnia 2017 r., 31 grudnia 2018 r. i 31 grudnia 2019 r..
- jednostkowe kwartalne sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2016 r., 2017 r., 2018 r. i 2019 r.

Jak ustalono, jednostką organizacyjną Gminy funkcjonującą w formie samorządowego zakładu budżetowego jest Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy, utworzony uchwałą Nr XXVIII/178/2001 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 20 marca 2001 r. w sprawie połączenia Zakładu Usług Wodnych z Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej.

Zgodnie ze obowiązującym Statutem Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy, przyjętym uchwałą Nr XVIII/101/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 17 stycznia 2020 r., celem Zakładu jest wykonywanie zadań o charakterze użyteczności publicznej należących do zadań własnych gminy, bieżące i nieprzerwane zaspokajanie potrzeb mieszkańców Gminy w zakresie:

- wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych,
- gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi,
- utrzymania dróg, ulic oraz placów,
- targowiska,
- zieleni miejskiej i zadrzewień,
- prowadzenia szaletów publicznych,
- monitoringu zamkniętego wysypiska śmieci,
- zimowego utrzymania dróg, chodników i parkingów,
- prowadzenia w imieniu i na rzecz gminy punktu selektywnej zbiórki odpadów Komunalnych (PSZOK).

Stosownie do postanowień Statutu zakładu budżetowego obowiązującego w okresie od 2016 r. do stycznia 2020 r. (stanowiącego załącznik do uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy nr XI/73/2011 z dnia 27 lipca 2011 r.) do zadań zakładu w wyżej wymienionym okresie należało:

- prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej,
- produkcja i sprzedaż wody,
- prowadzenie działalności w zakresie zbiorowego odprowadzania ścieków,
- administrowanie zasobami mieszkaniowymi,
- oczyszczanie ulic i placów,
- pielęgnacja terenów zielonych,
- wykonywanie remontu dróg,
- zimowe utrzymanie dróg, chodników i parkingów,
- monitoring zamkniętego wysypiska śmieci,
- prowadzenie szaletów publicznych.

Stosownie do dalszych postanowień Statutu zakład prowadzi gospodarkę w oparciu o roczny plan finansowy oraz zasady określone w przepisach powszechnie obowiązujących (...). Źródłem przychodów zakładu są dochody z prowadzenia działalności statutowej i dotacje z budżetu gminy. Zakład otrzymuje z budżetu gminy dotacje przedmiotową, w uzasadnionych przypadkach otrzymuje dotację celową.

Uchwałą Rady Miasta i Gminy w Pilicy nr XXXI/232/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie zwolnienia Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy z obowiązku zaliczkowych wpłat do budżetu Miasta i Gminy Pilica, zwolniono Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy z zaliczkowych wpłat nadwyżki środków obrotowych do budżetu gminy, a nadwyżkę środków obrotowych powstałą na koniec roku ww. zakład budżetowy zobowiązany został wpłacać do budżetu gminy w terminie do końca I kwartału roku następującego po roku budżetowym. Stwierdzono, że w badanym okresie 2016-2019 w Zakładzie Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy nie wystąpiła nadwyżka środków obrotowych, wobec powyższego nie dokonywano wpłat z ww. tytułu do budżetu Gminy.

Stosownie do przedłożonych uchwał Rady Miasta i Gminy w Pilicy, obowiązujących w latach 2016-2018, w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych:

- na utrzymanie szalet - przyjęto stawkę od sztuki;
- na utrzymanie zieleni: w zakresie koszenia przyjęto stawkę od m², w zakresie przycinania przyjęto stawkę od godz.;
- na utrzymanie rynku: w zakresie prac porządkowych przyjęto stawkę za miesiąc (dotyczy lat

2016-2018) bądź stawkę od sztuki (dotyczy lat 2019-2020), w zakresie zmiatania przyjęto stawkę za m²:

- zmiatanie ulic, przyjęto stawkę od m²;
- przygotowanie wystroju gminy związanego z uroczystościami - przyjęto stawkę od godz.:
- zimowe utrzymanie dróg i utrzymanie mieszkań komunalnych - przyjęto stawkę od m²;
- utrzymanie składowiska odpadów: w zakresie badania przyjęto stawkę od godz. (dotyczy lat 2016-2018) bądź stawkę od sztuki (dotyczy lat 2019-2020), a w zakresie bieżącego utrzymania przyjęto stawkę od m²;
- czyszczenie chodników oraz utrzymanie tras rowerowych i przystanków oraz obsługa PSZOK przyjęto stawkę od godz. (dotyczy lat 2016-2018), bądź stawkę od m² (dotyczy lat 2019-2020);
- odprowadzanie ścieków od gospodarstw domowych oraz zaopatrzenie w wodę gospodarstw domowych przyjęto stawkę od m³;
- wymiana hydrantów - przyjęto stawkę od sztuki;
- utrzymanie plaży przyjęto stawkę od godz. (dotyczy lat 2016-2018) bądź sprzątanie plaży w sezonie letnim przyjęto stawkę od m² (dotyczy lat 2019-2020).

Stosownie do przedłożonych uchwał Rady Miasta i Gminy w Pilicy obowiązujących w latach 2019-2020 w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych zamiast zadania:

- utrzymanie plaży, w uchwale określono zadanie sprzątanie plaży w sezonie letnim - przyjęto stawkę od m².
- utrzymanie przystanków i tras rowerowych, w uchwale określono zadanie sprzątanie tras rowerowych - przyjęto stawkę od m² i sprzątanie przystanków - przyjęto stawkę od sztuki;
- obsługa PSZOK, w uchwale określono zadanie przyjmowanie odpadów na PSZOK - przyjęto stawkę od roboczogodziny.
- reszta zadań pozostała niezmieniona.

W trakcie kontroli ustalono, że w okresie 2016-2019 Gmina Pilica przekazywała Zakładowi Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy:

- dotacje przedmiotowe kalkulowane według stawek jednostkowych, określonych w uchwałach Rady Miasta i Gminy Pilica, obowiązujących w latach 2016-2020 na: utrzymanie szalek, utrzymanie zieleni, utrzymanie rynku w Pilicy, zmiatanie ulic, przygotowanie wystroju Gminy, zimowe utrzymanie dróg, utrzymanie mieszkań komunalnych, utrzymanie składowiska odpadów, czyszczenie chodników, sprzątanie tras rowerowych, sprzątanie przystanków, odprowadzanie ścieków (dopłata), zaopatrzenie w wodę gospodarstw, wymianę hydrantów, obsługę PSZOK, sprzątanie plaży po sezonie letnim.

Gmina Pilica przekazała zakładowi budżetowemu dotacje przedmiotowe: w 2016 r. w łącznej kwocie 918.698,98 zł; w 2017 r. w łącznej kwocie 1.038.600,00 zł; w 2018 r. w łącznej kwocie 1.025.180,00 zł oraz w 2019 r. w łącznej kwocie 987.428,00 zł. Wykazy udzielonych dotacji stanowią załącznik do protokołu kontroli.

- dotację celową w 2019 r. w kwocie 61.800,00 zł, na wykonanie przyłączy wodociągowych. Ponadto, w roku 2020 również udzielano dotacji zakładowi.

Ponadto ustalono, że w okresie od 2016 r. do 2020 r. Gmina Pilica oprócz przekazywanych dotacji przedmiotowych i dotacji celowej realizowała także rozliczenia z zakładem budżetowym z tytułu zadań wykonywanych na rzecz Gminy, na podstawie not księgowych oraz faktur. Wyszczególnienie not oraz faktur wystawionych przez zakład budżetowy w latach 2016-2020 zawiera wykaz, podpisany przez Skarbnika oraz Burmistrza Miasta i Gminy Pilica. Ponadto, w toku kontroli sporządzony został wykaz, zgodnie z którym rozliczenia z zakładem dotyczyły poniżej wymienionych zadań, a Gmina Pilica w związku z ich wykonywaniem zawierała umowy z zakładem budżetowym:

Nazwa zadania	2016	2017	2018	2019	Na dzień 11.05.2020	Suma
Wywóz nieczystości stałych-rynek	28 512,00	26 400,00	26 400,00	27 000,00	9 208,00	117 520,00
Wywóz nieczystości stałych-zamek Smoleń	721,89	0	0	0	0	721,89
Wywóz nieczystości stałych-trasy rowerowe przystanki	2 964,58	3 135,00	5 130,00	6 786,00	756,00	18 771,58
Wywóz nieczystości stałych-plaża	1 101,83	2 052,00	2 717,00	2 184,00	0	8 054,83
Inkaso opłaty targowej	18 808,50	15 403,50	14 542,50	14 463,75	913,50	64 131,75
Prace porządkowe-ementarz Biskupice	4 695,59	8 145,45	4 019,50	4 752,19	0	21 612,73
Prace porządkowe-mogila Romów	1 140,54	1 854,55	980,50	2 712,25	0	6 687,84
Prace porządkowe-mogila wojenna Pilica	0	0	0	535,56	0	535,56
Zimowe utrzymanie dróg gminnych	0	0	-	33 500,00	0	33 500,00
Budowa wodociągu na osiedlu przy ul.	0	0	0	20 085,27	0	20 085,27

Mickiewicza w Pilicy						
Woda - hydranty	4 458,42	1 128,83	4 051,79	985,24	0	10 624,28
Woda, ścieki, opłata abonamentowa - LMiG	5 415,29	8 054,16	6 656,72	5 100,78	1 547,20	26774,15
Opłata abonamentowa OSP	2 138,40	2 280,00	1 939,68	1 960,20	0	8 318,28
Woda, opłata abonamentowa sklep Solca, zdroj uliczny	243,97	236,10	260,35	238,40	0	978,82
Opłata abonamentowa szkoły - Dobraków, Sławniów	151,20	0	0	0	0	151,20
Woda, opłata abonamentowa pawilon wędkarski, leśniczówka, zamek Smoleń	587,10	1 629,90	1 244,19	470,78	0	3 913,99
Wymiana reduktora ciśnienia Dzwonowice - Sierbowice	497,56	0	0	0	0	497,56
RAZEM	71 436,87	70 319,49	67 942,23	120 774,42	12 424,70	342 897,71

Na potrzeby kontroli sporządzono również wykaz zadań wykonywanych przez ZUWiK w okresie 2016 - 2020 z przyporządkowaniem do pozycji Statutu:

Nazwa zadania	Zakres czasowy	Statut ZUWiK
Wywóz nieczystości stałych - rynek	01.01.2016-05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 5 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Wywóz nieczystości stałych - rynek	06.02.2020 - do nadal	§ 5 ust. 3 załącznika do uchwały nr XVIII/101/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 17 stycznia 2020 r.
Wywóz nieczystości stałych - zamek Smoleń	01.01.2016-05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 5 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Wywóz nieczystości stałych - trasy rowerowe i przystanki	01.01.2016-05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 5 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Wywóz nieczystości stałych - trasy rowerowe i przystanki	06.02.2020 - do nadal	§ 5 ust. 3 do uchwały nr XVIII/101/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 17 stycznia 2020 r.
Wywóz nieczystości stałych - plaża	01.01.2016-05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 5 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Budowa wodociągu na osiedlu przy ul. Mickiewicza w Pilicy	01.01.2016 - 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 1 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.

Woda - hydranty	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 2 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Woda, ścieki, opłata abonamentowa - UMiG	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 2 i 3 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Woda, ścieki, opłata abonamentowa - UMiG	06.02.2020 – do nadal	§ 5 ust. 2 pkt 1 załącznika do uchwały nr XVIII/101/2020 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 17 stycznia 2020 r.
Oplata abonamentowa OSP	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 2 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Woda, opłata abonamentowa – sklep Solca, źródł uliczny	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 2 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Oplata abonamentowa szkoły – Dobraków, Sławniów	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 2 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Woda, opłata abonamentowa - pawilon wędkarski; leśniczówka, zamek Smoleń	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 2 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Wymiana reduktora ciśnienia - Sierbowice	01.01.2016 – 05.02.2020	§ 2 ust. 1 tiret 1 załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.
Bieżąca konserwacja – utrzymanie obiektów grobownictwa wojennego	2016-2019	Nie mieści się w statucie dlatego zawierano umowy
Akcja zima	2019 r.	§ 2 ust. 1 tiret 8. załącznika do uchwały nr XI/73/2011 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dn. 27 lipca 2011 r.

W związku z powyższymi ustaleniami przedłożono kontrolującym umowy obowiązujące w ww. okresie oraz umowy zawierane w okresie 2016-2020, na podstawie których wystawiano noty księgowo i faktury:

- umowy dotyczące bieżącej konserwacji – utrzymania obiektów grobownictwa wojennego: nr liR7045.4.1.2016 z 26 lipca 2016 r., nr liR7045.6.2017 z 10 maja 2017 r., nr liR.7045.4.2018 z 18 czerwca 2018 r., nr liR.7045.2.2019 z 17 czerwca 2019 r. Umowy z zakładem budżetowym zawierał w imieniu Gminy: w 2019 r. p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica, a w okresie 2016 – 2018 zawierała z upoważnienia Burmistrza p. Anna Kulczak – były Sekretarz Miasta i Gminy, przy kontrasygnacie byłego i obecnego Skarbnika Gminy:

- umowa bez numeru, zawarta w dniu 1 stycznia 1994 r. na czas nieokreślony, pomiędzy Miastem i Gminą w Pilicy, reprezentowaną przez p. Michała Otrębskiego - byłego Burmistrza, przy kontrasygnacie byłego Skarbnika, a Zakładem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Pilicy, na zlecenie: oczyszczania ulic, pielęgnację zielenców na terenie Pilicy, wycinanie, obcinanie drzew, krzewów znajdujących się na pl. Mickiewicza, omiatanie rynku oraz inne roboty na terenie Pilicy, na każde zlecenie pisemne Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy. Zgodnie z postanowieniami zawartej umowy rozliczenie robót nastąpi na podstawie kosztorysu powykonawczego sporządzonego w oparciu o obowiązujące katalogi norm oraz uzgodnione

wysokości stawek: robocizny, cen sprzętu wielkości kosztów zakupu, kosztów pośrednich i zysku stanowiących załączniki do niniejszej umowy:

- umowa bez numeru, zawarta w dniu 1 stycznia 1992 r. na czas nieokreślony, pomiędzy Miastem i Gminą Pilica, reprezentowaną przez p. Michała Otrębskiego - byłego Burmistrza (przy kontrasygnacie byłego Skarbnika), a zakładem gospodarki komunalnej i mieszkaniowej w Pilicy, w związku z przekazaniem z dniem 1 stycznia 1992 r. i przyjęciem do eksploatacji szalek w Pilicy. Tytułem wynagrodzenia zleceniodawca będzie pokrywać rzeczywiste koszty eksploatacji szalek powiększone o 20 % zysku i pomniejszone o uzyskane przez zleceniobiorcę odpłatności za świadczone ludności usługi, zleceniobiorca zobowiązany jest co miesiąc wystawiać fakturę z określeniem należności i wyliczeniem kwoty końcowej;

oraz przedłożono:

- uchwałę nr XXX/2018/2016 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dla mieszkańców gminy Pilica, określonych przez Zakład Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy;

- decyzję Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr WA.RET.070.1.67.3.2018 z dnia 8 czerwca 2018 r., w sprawie zatwierdzenia taryf dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta i gminy Pilica;

- sprawozdanie z dnia 16 sierpnia 2018 r. z audytu wewnętrznego przeprowadzonego w okresie od 11 czerwca do 16 sierpnia 2018 r., dotyczącego zadań w 2017 r.: zasada rozliczania dotacji dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy. Z przedłożonego sprawozdania wynika, iż sprawdzeniem objęto kalkulacje prac tj.: koszenie ręczne i mechaniczne, zmiatanie ręczne i mechaniczne – w ww. zakresie nieprawidłowości nie wykazano, i rozliczenie dotacji – stwierdzono brak daty złożenia na rozliczeniu dotacji. Zadania utrzymanie szalek, ręczne zmiatanie ulic utrzymanie mieszkań komunalnych, obsługa PSZOK, akcja zima. Z przedłożonego sprawozdania wynika, iż sprawdzeniem objęto udokumentowanie wydatków - w ww. zakresie nie stwierdzono niezgodności wydatków z danymi w sprawozdaniu.

Mając na uwadze przedłożone dokumenty oraz sporządzone wykazy ustalono, że:

- zadanie bieżąca konserwacja – utrzymanie obiektów grobownictwa wojennego nie mieściły się w ramach zadań określonych w Statucie zakładu budżetowego. Zadanie to realizował zakład budżetowy na podstawie ww. umów zawieranych z Gminą Pilica, za wykonanie umowy w poszczególnych latach ustalano wynagrodzenie ryczałtowe. Stosownie do postanowień zawartych umów za wykonanie przedmiotu umowy wskazano: płatność w postaci faktury wraz z wyceną usługi (dotyczyło 2016 r.), płatność w postaci możliwości fakturowania częściowego

i końcowego (dotyczyło okresu 2017-2019). Podstawą faktury częściowej jest protokół podpisany przez przedstawiciela zamawiającego określający zakres wykonanych robót, a faktura końcowa może być wystawiona po podpisaniu protokołu odbioru końcowego. Natomiast za zrealizowane zadania zakład budżetowy faktycznie wystawiał noty księgowe obciążające Gminę Pilica, na kwotę określoną w załączonym kosztorysie.

W trakcie kontroli przedłożono kontrolującym również umowy, zawierane w latach 2016-2019 pomiędzy Gminą Pilica, a Wojewodą Śląskim dotyczące udzielenia Gminie Pilica dotacji na realizację zadania pn. „Utrzymanie grobów i cmentarzy wojennych położonych na terenie Gminy Pilica”.

- zadanie utrzymanie plaży mieściło się w ramach zadań określonych w Statucie zakładu budżetowego, jednak zgodnie z ww. uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy za to zadanie przyjęto w 2018 r. stawkę od godziny w wysokości 24,19 zł, stawka została ustalona w uchwale obowiązującej na 2018 r. oraz przyjęto stawkę od m², stawka ta została ustalona w uchwałach obowiązujących w latach 2019-2020 i tak: w 2019 r. stawka wynosiła 0,35 zł od m², w 2020 r. stawka wynosiła 0,36 zł od m². Natomiast jak ustalono w trakcie kontroli wywóz nieczystości stałych z plaży zakład budżetowy wykonywał w już 2016 r., 2017 r., 2018 r. i 2019 r. i za tę czynność zakład budżetowy wystawiał noty księgowe według stawek określonych w załączniku do noty księgowej (stawka: 17,59 zł /2016/, 19,00 zł /2017-2018/, 26,00 zł /2019/ przyjęta od 1 sztuki/kosz) sporządzonej przez Głównego Księgowego zakładu budżetowego.

- zadanie wywóz nieczystości stałych trasy rowerowe i przystanki mieściło się w ramach zadań określonych w Statucie zakładu budżetowego, jednak zgodnie z ww. uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy za utrzymanie przystanków i tras rowerowych przyjęto stawkę 109,80 zł od godz. (dotyczy lat 2016-2018). W 2019 r. stawka na sprzątanie przystanków wynosiła 1.000,00 zł od sztuki, a w 2020 r. stawka wynosiła już 1.025,00 zł od sztuki. Stawka na sprzątanie tras rowerowych w 2019 r. wynosiła 31,91 od m², a w 2020 r. wynosiła już 32,71 zł od m². Natomiast jak ustalono, za powyższą czynność zakład budżetowy wystawiał noty księgowe według stawek określonych w załączniku do noty księgowej (stawka 17,59 zł /2016/, 19,00 zł /2017-2018/, 26,00 zł /2018/, 36,00 zł /2020/ przyjęta od 1 sztuki), sporządzonej przez Głównego Księgowego zakładu budżetowego.

- zadanie wywóz nieczystości stałych rynek mieściło się w ramach zadań określonych w Statucie zakładu budżetowego. Jednak zgodnie z ww. uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy zadanie odprowadzanie ścieków dotyczyło tylko gospodarstw domowych i za to zadanie przyjęto stawkę 5,60 zł od m³. Natomiast za tę czynność zakład budżetowy wystawiał noty księgowe wg stawek określonych w załączniku do noty księgowej (stawka: 110,00 zł

/2016-2018/, 112.50 zł /2019/, 115.10 zł /2020/, przyjęta od m³), sporządzonej przez Głównego Księgowego zakładu budżetowego.

- zadanie akcja zima mieściło się w ramach zadań określonych w Statucie zakładu budżetowego, jednak zgodnie z ww. uchwałami Rady Miasta i Gminy w Pilicy za zadanie zimowe utrzymanie dróg przyjęto stawkę 0.28 od m² (stawka przyjęta uchwałami w latach 2016-2018). Natomiast za to zadanie zakład budżetowy wystawił notę księgową z dnia 28 marca 2019 r. na kwotę 33.500.00 zł, wystawioną według stawek określonych w załączniku do noty księgowej (stawka: 212.03 godz. x 158.00 zł = 33.500.74 zł), sporządzonej przez Głównego Księgowego zakładu budżetowego.

- zadania dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta i gminy Pilica realizowano w oparciu o: uchwałę nr XXX/2018/2016 Rady Miast i Gminy w Pilicy z dnia 17 listopada 2016 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania taryf dla zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków dla mieszkańców gminy Pilica oraz decyzję Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie nr WA.RET.070.1.67.3.2018 z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie zatwierdzenia taryf dotyczących zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie miasta i gminy Pilica, według stawek tam określonych.

- inkaso opłaty targowej pobierano na podstawie uchwały Rady Miasta i Gminy Pilica nr XIV/98/2015 r. z dnia 27 listopada 2015 r. w sprawie wprowadzenia opłaty targowej (zgodnie z postanowieniami § 3 uchwały jako inkasenta opłaty targowej wskazano zakład budżetowy):

- za zadania tj.: woda i opłata abonamentowa dla pawilonu wędkarskiego, leśniczówki, zamku Smoleń. Gmina Pilica wystawiała refaktury na rzecz odbiorców tych usług.

W sprawie zadania akcja zima złożono pisemne wyjaśnienia w brzmieniu: *„(...) W dniu 20.11.2018 r. została podpisana umowa pomiędzy Gminą Pilica a (...) prowadzącym działalność gospodarczą pn. F.T.U (...), 42-436 Pilica, NIP (...) na zimowe utrzymanie dróg gminnych na terenie Gminy Pilica (w sumie 38 odcinków dróg na terenach wiejskich za kwotę nieprzekraczającą 110.000 zł). Utrzymanie tych dróg nie było objęte dotacją dla ZUWiK w Pilicy. Zakład budżetowy miał w zakresie zimowego utrzymania jedynie ulice na terenie miasta Pilica (z uwagi na ograniczone możliwości sprzętowe i osobowe). W miesiącu grudniu zmarł P. (...), a zaszła konieczność (opady śniegu i oblodzenia) szybkich działań w tym zakresie w związku z czym 11.12.2018 r. zlecono to zadanie Zakładowi Budżetowemu (ZUWiK w Pilicy), na okres ustanowienia zarządcy sukcesyjnego w firmie F.T.U (...). Zleceniem zostały objęte te same odcinki dróg, które były zawarte w umowie z pierwotnym wykonawcą. W wyniku rozliczenia tych robót ZUWiK wystawił notę księgową na kwotę 33.500 zł. w roku 2019 (...)”.*

Młodzi
K

CP
S

W sprawie zadań: utrzymanie plaży i wywóz nieczystości stałych z rynku i z tras rowerowych i przystanków złożono pisemne wyjaśnienia w brzmieniu: „ (...) wystawione przez zakład noty obciążeniowe dotyczą tylko wywozu nieczystości stałych z: plaży, rynku, ścieżek rowerowych i przystanków. ustalone stawki od pojemnika i od m³ zgodnie z przedstawionym kalkulacjami stanowią rzeczywisty koszt wywozu tych nieczystości które przekazujemy - dowozimy na składowisko (...)”.

W trakcie kontroli złożono również pisemne oświadczenia w sprawie własności budynków Szkoły w Sławniowie i w Wierzbicy oraz własności budynku sklepu w Solcu.

Szczegółową kontrolą objęto dotację przedmiotową udzieloną w 2018 r. na utrzymanie szalet oraz dotację celową udzieloną w 2019 r. na wykonanie przyłączy wodociągowych objętych inwestycją pn. "Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w Gminie Pilica".

Dotacja przedmiotowa udzielona w 2018 r. na utrzymanie szalet

W 2018 r. udzielono dotacji przedmiotowej z budżetu Gminy dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy w kwocie 110.400,00 zł. Dotacja została zabezpieczona w uchwale budżetowej na 2018 r. i ujęta w dziale 900 – „Gospodarka komunalna i ochrona środowiska.. rozdział 90095 - „Pozostała działalność” w § 2650 - „Dotacja przedmiotowa z budżetu dla samorządowego zakładu budżetowego” w kwocie 110.400,00 zł.

Zgodnie z kalkulacją przedłożoną przez Głównego Księgowego zakładu budżetowego średni koszt utrzymania szalet oszacowano na 9.200,00 zł miesięcznie. Natomiast uchwałą Rady Miasta i Gminy w Pilicy nr XLIV/304/2017 z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy na 2018 r. ustalono miesięczną stawkę jednostkową dotacji przedmiotowej na ww. zadanie w wysokości 9.000,00 zł za miesiąc od sztuki.

Kontrolującym przedłożono pisemne wnioski składane do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy przez Dyrektora zakładu budżetowego, na podstawie których dokonano przekazania dotacji na utrzymanie szalet w 8 ratach: zapotrzebowanie z 22.01.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek o 9.000,00 zł), zapotrzebowanie z 27.02.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek o 9.000,00 zł), zapotrzebowanie z 27.03.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek o 9.000,00 zł), zapotrzebowanie z 26.04.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek o 10.000,00 zł), zapotrzebowanie z 14.06.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek o 9.000,00 zł), zapotrzebowanie z 25.07.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek o 9.000,00 zł), zapotrzebowanie z 24.10.2018 r. (w tym na utrzymanie szalet wniosek

o 18.400.00 zł). zapotrzebowanie z 24.10.2018 r. (w tym na utrzymanie szalek wniosek o 37.000.00 zł) dotacja w łącznej kwocie 110.400.00 zł.

Zgodnie z postanowieniami ww. uchwały Rady Miasta i Gminy w Pilicy stawka za utrzymanie 1 szt. szaletu za miesiąc w 2018 r. wynosiła 9.000.00 zł tj.: 12 miesięcy x 9.000.000 zł/m-c wynosi kwotę 108.000.00 zł. natomiast jak ustalono zakład budżetowy otrzymał w 2018 r. dotację przedmiotową w wys. 110.400.00 zł. różnica stanowi kwotę 2.400.00 zł.

W toku kontroli ustalono, że nie określono w formie pisemnej szczegółowości rozliczenia wykorzystania dotacji przedmiotowych przekazywanych z budżetu Gminy Pilica dla samorządowego zakładu budżetowego.

Dotacja celowa udzielona w 2019 r. na wykonanie przyłączy wodociągowych objętych inwestycją

Kontrolującym przedłożono poniżej wymienione dokumenty:

- uchwałę Nr VIII/48/2019 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie zmian w budżecie, na podstawie której zostały zabezpieczone środki finansowe w wys. 120.000.00 zł na realizację zadania „Wykonanie przyłączy wodociągowych (odcinki niekwalifikowane) w ul. Kościuszki.
- uchwałę Nr VIII/49/2019 Rady Miasta i Gminy w Pilicy z dnia 30 kwietnia 2019 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej dla Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy z przeznaczeniem na sfinansowanie wykonania przyłączy wodociągowych na ul. objętych inwestycją pn. „Budowa i modernizacja sieci sanitarnej i wodociągowej w gminie Pilica”.
- pismo nr L.dz.1850/19 z 7 sierpnia 2019 r., którym Dyrektor zakładu budżetowego zwrócił się o przekazanie dotacji inwestycyjnej w wysokości 61.800.00 zł.
- kosztorys ofertowy na wartość 68.649.95 zł brutto (netto 55.812.97 zł plus 23% VAT).
- umowę nr 2/2019 z 4 lipca 2019 r. zawartą pomiędzy Miastem i Gminą Pilica jako nabywcą, Zakładem budżetowym jako zamawiającym, a wykonawcą „BUDKAN” Sp. z o.o. w Dąbrowie Górniczej, której przedmiotem jest wykonanie przyłączy wodociągowych do nieruchomości położonych przy ul. Kościuszki w Pilicy od granicy działki do wodomierza z wynagrodzeniem 68.649.95 zł brutto (netto 55.812.97 zł plus 23% VAT), rozliczenie zgodnie z kosztorysem powykonawczym.
- kosztorys powykonawczy nr 1 z wykonania przyłączy wodociągowych (odcinki niekwalifikowane) ulice z IV etapu: ul. Kościuszki, na kwotę 68.649.95 zł brutto (netto 55.812.97 zł plus 23% VAT).
- protokół końcowy odbioru wykonanych robót z 24 lipca 2019 r. na kwotę 55.812.97 zł.
- fakturę nr 04/08/2019 z 7 sierpnia 2019 r. na kwotę 68.649.95 zł brutto.

- polecenie przelewu z 7 sierpnia 2019 r. na kwotę 61.800.00 zł (zaewidencjonowane w księgach Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy na koncie 810 (syntetyka) strona Wn w korespondencji z kontem 130 strona Ma, dział 400, rozdział 40002 i § 6210) .
- polecenia przelewu z 28 sierpnia 2019 r. na kwotę 6.849.95 zł, wystosowane przez zakład budżetowy do wykonawcy.
- ewidencję księgową (syntetyka) do konta 130, 810 oraz ewidencję księgową (analityka) do konta 224 i karty wydatków prowadzone według klasyfikacji budżetowej.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji stwierdzono, że dotację celową zabezpieczono w budżecie uchwałą nr VIII/48/2019 z 30 kwietnia 2019 r. w sprawie zmian budżecie, w wysokości 120.000,00 zł. Dotacji udzielono w wys. 61.800,00 zł. ujęto w dziale 400 – „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę” rozdział 40002 - „Dostarczanie wody” w § 6210 – „Dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych samorządowych zakładów budżetowych”. Polecenie przelewu na kwotę 61.800,00 zł. wstawione 12 sierpnia 2019 r. (operacja z dnia 7 sierpnia 2019 r.), zatwierdził do wypłaty p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica oraz Skarbnik Miasta i Gminy Pilica. Kontroli pod kątem merytorycznym dokonali pracownicy Referatu Inwestycji, Mienia Komunalnego i Rolnictwa, pod względem formalno-rachunkowym dokonali pracownicy Referatu Finansowego.

W toku kontroli ustalono, że nie określono w formie pisemnej szczegółowości rozliczenia wykorzystania dotacji celowej przekazanej w 2019 r. z budżetu Gminy Pilica dla samorządowego zakładu budżetowego. Natomiast jako rozliczenie dotacji celowej przedłożono: fakturę nr 04/08/2019 z 7 sierpnia 2019 r. na kwotę 68.649.95 zł brutto, kosztorys powykonawczy nr 1 z wykonania przyłączy wodociągowych (odcinki niekwalifikowane) ulice z IV etapu: ul. Kościuszki na kwotę 68.649.95 zł brutto (netto 55.812.97 zł plus 23% VAT), protokół końcowy odbioru wykonanych robót z 24 lipca 2019 r. na kwotę 55.812.97 zł. Kwota rozliczona stanowiła 55.812.97 zł. W dniu 31 stycznia 2020 r. zakład budżetowy dokonał zwrotu niewykorzystanej dotacji w kwocie 5.987.00 zł.

W związku z powyższymi ustaleniami zwrócono się do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica oraz do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica o wyjaśnienie:

1. czy od momentu powstania zakładu budżetowego podjęte zostały czynności mające na celu uregulowanie sposobu udzielania dotacji, kontroli ich realizacji oraz sposobu ich rozliczania? Proszę o załączenie stosownych procedur (kserokopia potwierdzona za zgodność z oryginałem):

2. dlaczego w 2018 r. przekazano zakładowi budżetowemu wyższą kwotę dotacji przedmiotowej, na jakiej podstawie dokonano rozliczenia ww. dotacji przedmiotowej oraz uznano dotację za rozliczoną, mając na uwadze stawki przyjęte przez Radę Miasta i Gminy w Pilicy (różnica stanowi kwotę 2.400.00 zł) ?
3. kto i w jaki sposób (na podstawie jakiej dokumentacji) dokonał kontroli prawidłowości wykorzystania przyznanych dotacji przedmiotowych dla zakładu budżetowego w latach 2016 - 2019?
4. czy zawarto z zakładem budżetowym umowę w związku z udzieleniem w 2019 r. dotacji celowej na wykonanie przyłączy wodociągowych? Proszę o załączenie kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem, bądź wyjaśnienie przyczyny zaniechania zawarcia takiej umowy;
5. czy, w jaki sposób (na podstawie jakiej dokumentacji) oraz na jakiej podstawie (umowa, inne regulacje) dokonano kontroli prawidłowości wykorzystania przyznanej dotacji celowej dla zakładu budżetowego ?
6. który z pracowników był odpowiedzialny za: przekazanie i rozliczanie dotacji przedmiotowych oraz celowej dla zakładu budżetowego, w latach 2016-2020, przygotowywanie projektów umów z zakładem ?
7. kto zdecydował o sposobie rozliczania się z zakładem budżetowym poprzez noty księgowo oraz faktury, w latach 2016 - 2020 ? Proszę o wskazanie podstawy prawnej takiego rozliczania się z zakładem budżetowym;
8. czy w związku z wykonywanymi przez zakład budżetowy zadaniami na rzecz Miasta i Gminy Pilica (rozliczanymi notami księgowymi oraz fakturami) zawierano umowy z zakładem budżetowym? W przypadku odpowiedzi pozytywnej proszę o załączenie tych umów w formie kserokopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem, za lata 2016-2020;
9. czy wykonywane, w latach 2016-2020 przez zakład budżetowy zadania zlecone przez Miasto i Gminę Pilica, rozliczane notami księgowymi oraz fakturami mieściły się ramach przedmiotu działalności zakładu budżetowego określonego w Statucie ? W przypadku odpowiedzi negatywnej proszę o wyszczególnienie: zadań, lat i kwoty rozliczeń oraz wyjaśnienie przyczyny oraz podstawy prawnej finansowania tych zadań ?
10. czy Rada Miasta i Gminy w Pilicy przyjęła stawki określone w przedłożonych za lata 2016-2020 notach księgowych i fakturach ? W przypadku odpowiedzi negatywnej proszę o wskazanie podstawy zastosowanych stawek jednostkowych ?
11. czy zadania wykonywane w latach 2016-2020 przez zakład budżetowy realizowane były na nieruchomościach stanowiących własność Miasta i Gminy Pilica ? W przypadku odpowiedzi

negatywnej proszę o wyjaśnienie na czyich terenach zakład budżetowy wykonywał poszczególne zadania, których kosztami obciążał Gminę Pilica? Ponadto proszę o wyjaśnienie podstawy prawnej finansowania tych zadań?

12. proszę również o sporządzenie wykazu faktur oraz not księgowych (odrębnie do każdego roku do wszystkich zadań oraz odrębnie dla danego zadania według poszczególnych lat) wystawionych w latach 2016-2020 przez zakład budżetowy na rzecz Gminy, według podziału na: nr i data faktury/ noty księgowej; kwota faktury/noty księgowej; nazwa zadania; stawka jednostkowa netto/brutto; podstawa prawna wystawienia faktury/noty księgowej (uchwała Rady Miasta i Gminy w Pilicy, umowa, inne); data i kwota przelewu faktury/noty księgowej. Proszę o wskazanie pracowników, którzy w latach 2016-2020 sprawdzali dokumenty (faktury/noty księgowe) pod względem merytorycznym oraz zatwierdzali je do wypłaty.

W odpowiedzi ww. wyjaśnili „(...) Wyjaśnienie w sprawie rozliczeń z zakładem budżetowym w latach 2016 – 2020 dot. Pisma z dn. 08.06.2020 r.

Ad. 1 Tak od momentu powstania zakładu budżetowego podjęte zostały czynności mające na celu uregulowanie sposobu udzielania dotacji, kontroli ich realizacji oraz sposobu ich rozliczania. Corocznie w planach budżetu na kolejny rok jest planowana wysokość dotacji co obrazuje załącznik „PLAN DOTACJI UDZIELANYCH Z BUDŻETU NA ROK ...” w których mieszczą się dotacje udzielane zakładowi budżetowemu. Ponadto w ramach działalności statutowej na rzecz Miasta i Gminy Pilica są wykonywane dodatkowe prace zlecone.”

„W uzupełnieniu do pytania Nr 1. zawartego w Piśmie z dnia 08.06.2020 r. informuję iż na chwilę obecną nie posiadamy opracowanych procedur regulujących sposób udzielania, kontroli realizacji oraz sposobu rozliczania dotacji z Zakładem Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy. Czynności te wykonywane są przez pracowników referatu finansowego głównie na podstawie składanych przez zakład budżetowy zapotrzebowań i innych dokumentów w ramach kwot zabezpieczonych w budżecie z przeznaczeniem na te dotacje w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej.”

„**Ad. 2** W 2018 r. nie przekazano zakładowi budżetowemu wyższej kwoty dotacji przedmiotowej tylko taka jak zaplanowano w budżecie i w planie dotacji. Nastąpiła omyłka pisarska w cenie jednostkowej w uchwale nr XXXII/236/2016 oraz cenie jednostkowej w planie dotacji, natomiast wartość 110 400,00 zł jest prawidłowa. Na utrzymanie szalek którą wpisano w planie dotacji jednak kwota ta wynosiła 9 200,00zł. (została ona podwyższona o waloryzację w stosunku do roku 2017) i taka została ujęta w planie dotacji na 2018r. (12m-cy x 9 200,00 zł = 110 400,00 zł.) Stawka 9 000,00 zł była na rok 2017 i błędnie ujęto tą samą kwotę na rok 2018 a prawidłowa to 9 200,00 zł. na rok 2018 natomiast na 2019 była już stawka 9 411,60 zł.

Młotek

CPK 8

Skarbnik który w przygotowywał uchwałę o stawkach dla ZUWiK na rok 2018 po uzgodnieniach z Główną Księgową ZUWiK omyłkowo w uchwale pozostawił stawkę z 2017 r., czyli 9 000,00 zł. (w załączeniu do wglądu uchwały w sprawie ustalenia stawek jednostkowych dotacji przedmiotowych dla ZUWiK za 2016, 2017 i 2018 wraz z załącznikami „Plan dotacji udzielanych z budżetu na rok...” do uchwały budżetowej).

Ad. 3 W roku 2017 prawidłowości wykorzystania dotacji przedmiotowych przyznanych dla ZUWiK był Audytor, który wykonywał audyt wewnętrzny (...), protokół załączamy do niniejszego pisma. W pozostałych latach kontrola prawidłowości monitorowana była na bieżąco. Za 2020 r. planowana jest ponowna kontrola Audytora w w/w zakresie.”

„Odnośnie pytania Nr 3 zamieszczonego w Piśmie z dnia 08.06.2020 r. w latach 2016 -2019 kontroli prawidłowości wykorzystania przyznanych dotacji dokonywali pracownicy referatu finansowego we współpracy z pracownikami księgowości Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy. Bieżąca kontrola odbywała się również poprzez weryfikację prawidłowości składanych przez Zakład sprawozdań budżetowych, a ponadto jak wcześniej poinformowano w 2017 r. nad prawidłowością wykorzystania przyznanych dotacji czuwał Audytor.”

Ad. 4 Nie zawierano z zakładem budżetowym w 2019 r. umowy w związku z udzieleniem dotacji celowej na wykorzystanie przyłączy wodociągowych. Zabezpieczono na ten cel środki w budżecie oraz w „Planie dotacji udzielanych z budżetu na rok 2019” Zakład budżetowy podczas realizacji zadania i otrzymaniu od wykonawcy faktury, występował o przekazanie środków na sfinansowanie inwestycji. Na ten cel były zabezpieczone środki w budżecie 2019r. – Uchwały w załączeniu.

Ad.5 Kontroli prawidłowości wykorzystania przyznanej dotacji dokonano na podstawie protokołu odbioru robót przez uprawnione osoby. Dokumenty rozliczające dotacje inwestycyjna w załączeniu.

Ad.6 Za przekazanie środków dotacji przedmiotowych i dotacji celowej dla zakładu budżetowego była Pani (...), oraz Pani (...), za księgowanie dotacji odpowiedzialna jest Pani (...), natomiast za rozliczenie owych dotacji w latach 2016 – 2020 był i jest odpowiedzialny Skarbnik Miasta i Gminy Pilica, czyli w w/w okresie Pani Magdalena Dynierowicz oraz Pani Małgorzata Flak.

Ad. 7 Sposób rozliczania się z zakładem budżetowym poprzez noty księgowe jest ogólnie przyjętą zasadą rozliczania się pomiędzy jednostkami i tak też było stosowane w latach 2016 – 2019.

Młodzi

1
2

Ad. 8 W związku z wykonywanymi przez zakład budżetowy zadaniami na rzecz Miasta i Gminy Pilica w latach 2016 – 2020 zawierano umowy z zakładem budżetowym, a mianowicie były to umowy na bieżącą konserwację – utrzymanie obiektów grobownictwa wojennego z lat 2016 - 2019. Umowy w załączeniu.

Ad. 9 Zadania zlecone przez Miasto i Gminę Pilica rozliczane notami księgowymi oraz fakturami i wykonywane w latach 2016 – 2020 mieściły się w ramach przedmiotu działalności statutowej zakładu budżetowego.

Ad. 10 Rada Miasta i Gminy w Pilicy nie przyjmowała stawek określonych w przedłożonych na lata 2016 -- 2020 notach księgowych i fakturach. Stawki te były ustalane wewnątrz w zakładzie budżetowym, corocznie podnoszone o waloryzacje.

Ad. 11 Tak, zadania wykonywane w latach 2016 – 2020 przez zakład budżetowy realizowane były tylko i wyłącznie na nieruchomościach stanowiących własność Miasta i Gminy Pilica.

Ad. 12 Sporządzone wykazy faktur oraz not księgowych w rozbiciu na poszczególne lata - 2016 - 2019 wystawione w latach 2016 – 2020 przez zakład budżetowy na rzecz Gminy w załączeniu do niniejszego pisma. Pracownikami którzy w latach 2016 – 2020 sprawdzali dokumenty pod względem merytorycznym oraz zatwierdzali dokumenty do wypłaty byli (...)”

W wyniku wystosowanego pytania uzupełniono dokumentację:

- dotyczącą udzielenia dotacji przedmiotowej i przedłożono rozliczenie dotacji za 2018 r. (tabelaryczne oraz pisemne rozliczenie według zadań), które podpisał Główny Księgowy zakładu budżetowego. Jak ustalono przedłożone rozliczenia nie były oznaczone datą wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy oraz numerem poz. rejestru, pod którym zostały zaewidencjonowane oraz brak było również jakichkolwiek innych adnotacji w zakresie np. przeprowadzenia kontroli danych w nich zawartych.

- dotyczącą udzielonej dotacji celowej i przedłożono pisemne rozliczenie dotacji udzielonej na zadanie „Wykonanie przyłączy wodociągowych w ul. Kościuszki”, które podpisali Główny Księgowy i Dyrektor zakładu budżetowego. Jednakże dokument ten nie był oznaczony datą wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy oraz numerem poz. rejestru, pod którym zostały zaewidencjonowane oraz brak było również jakichkolwiek innych adnotacji w zakresie np. przeprowadzenia kontroli danych w nich zawartych. W przedłożonym rozliczeniu wskazano: kwotę przekazanej dotacji – 61.800 zł. nr i kwotę faktury od wykonawcy (07.08.2019 r., kwota brutto 68.649,95 zł. netto 55.812,97 zł), wskazano również, że zapłata faktury nastąpiła w dwóch częściach tj. w kwocie 61.800 zł w dniu 07.08.2019 r. oraz w kwocie 6.849,95 zł w dniu 28.08.2019 r., ponadto określono kwotę niewykorzystanej dotacji – 5.987,03 zł i wskazano dzień zwrotu tj. 31.01.2020 r.

Stosownie do § 42 ust. 2 załącznika nr 1 do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych (Dz. U. Nr 14, poz. 67 z późn.zm.), punkt kancelaryjny rejestruje przesyłki wpływające, po zarejestrowaniu przesyłki na nośniku papierowym punkt kancelaryjny umieszcza i wypełnia pieczęć wpływu na pierwszej stronie pisma lub, w przypadku gdy nie ma możliwości otwarcia koperty, na kopercie.

Powyższą nieprawidłowość polegającą na nie zamieszczeniu daty wpływu do Urzędu Miasta i Gminy w Pilicy na przedkładanych dokumentach stwierdzono również podczas poprzedniej kontroli (wystąpienie pokontrolne Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 8 listopada 2016 r., wniosek nr 16).

Jak wynika z przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 z późn. zm.):

- zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie: gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi, dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz, lokalnego transportu zbiorowego, targowisk i hal targowych, zieleni gminnej i zadrzewień, kultury fizycznej i sportu, w tym utrzymywania terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych, pomocy społecznej, reintegracji zawodowej i społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, utrzymywania różnych gatunków egzotycznych i krajowych zwierząt, w tym w szczególności prowadzenia hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem, w celu ich ochrony poza miejscem naturalnego występowania, cmentarzy mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe - art. 14 ww. ustawy.
- samorządowy zakład budżetowy odpłatnie wykonuje zadania, pokrywając koszty swojej działalności z przychodów własnych – art. 15 ust.1 ww. ustawy.
- podstawą gospodarki finansowej samorządowego zakładu budżetowego jest roczny plan finansowy obejmujący przychody, w tym dotacje z budżetu jednostki samorządu terytorialnego (...) - art. 15 ust. 2 ww. ustawy.
- samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać z budżetu jednostki samorządu terytorialnego: dotacje przedmiotowe, dotacje celowe na zadania bieżące finansowane

Młoc
R

ch,
S

- z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji - art. 15 ust. 3 pkt 1 -3 ww. ustawy,
- w zakresie określonym w odrębnych ustawach samorządowy zakład budżetowy może otrzymywać dotację podmiotową - art. 15 ust. 4 ww. ustawy,
 - dotacje przedmiotowe dla samorządowego zakładu budżetowego, nie mogą przekroczyć 50% kosztów jego działalności - art. 15 ust. 6 ww. ustawy,
 - dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych - art. 126 ww. ustawy,
 - z budżetu jednostki samorządu terytorialnego mogą być udzielane dotacje przedmiotowe dla samorządowych zakładów budżetowych, kalkulowane według stawek jednostkowych – art. 219 ust. 1 ww. ustawy.
 - stawki dotacji przedmiotowych ustala organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego – art. 219 ust. 4 ww. ustawy.

Z kolei z § 45 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1542, Dz. U. z 2019 r. poz. 1718) wynika, iż zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje samorządowym zakładom budżetowym dotacje, w wysokości odpowiedniej do stopnia realizacji finansowanych zadań. Kierownik samorządowego zakładu budżetowego przekazuje zarządowi jednostki samorządu terytorialnego, w terminie do dnia 31 stycznia następnego roku, rozliczenie wykorzystania dotacji w szczególności określonej przez ten zarząd.

Określenie zasad zobowiązujących Dyrektora Zakładu Usług Wodnych i Komunalnych w Pilicy do dokonywania rozliczeń wykorzystanych dotacji udzielonych z budżetu Gminy Pilica należało do zadań Burmistrza Miasta i Gminy w Pilicy.

Rozliczanie udzielonych dotacji należało, zgodnie z obowiązującym zakresem czynności od grudnia 2018 r. do nadal, do p. Małgorzaty Flak - Skarbnika Miasta i Gminy Pilica oraz w okresie wcześniejszym do byłego Skarbnika Miasta i Gminy Pilica.

Zgodnie z zakresami czynności Skarbników Miasta i Gminy Pilica, do zakresu ich działania należało m.in. organizowanie i kontrolowanie prawidłowego obiegu dokumentacji niezbędnej dla rachunkowości, aktualizacja aktów wewnętrznych wydawanych w zakresie prowadzonych spraw.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że w okresie 2016-2019 w Urzędzie Miasta i Gminy w Pilicy operacje związane z udzieleniem i rozliczeniem:

1a. dotacji przedmiotowych dla zakładu budżetowego oraz dotacji udzielonych na zabytki ewidencjonowano w księgach rachunkowych w poniżej opisany sposób:

- przelew udzielonej dotacji przez organ dotujący: Wn 224 - Ma 130,
- przeksięgowanie na koniec 2018 r. udzielonych dotacji: Wn 800 – Ma 224,

1b. dotacji inwestycyjnych dla zakładu budżetowego ewidencjonowano w księgach rachunkowych w poniżej opisany sposób:

- przelew udzielonej dotacji przez organ dotujący: Wn 810 – Ma 130,
- przeksięgowanie na koniec 2018 r. udzielonych dotacji Wn 800 – Ma 810,

2. nie prowadzono ewidencji analitycznej do konta 810.

W związku z powyższym zwrócono się do p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica o wyjaśnienie:

- przyczyn ewidencjonowania w powyżej wymieniony sposób operacji związanych z rozliczeniem dotacji przedmiotowych dla zakładu budżetowego oraz dotacji udzielonych na zabytki ?

- przyczyn ewidencjonowania w powyżej wymieniony sposób operacji związanych z udzieleniem i rozliczeniem dotacji inwestycyjnych dla zakładu budżetowego ?

- przyczyn nie prowadzenia w ww. okresie ewidencji analitycznej do konta 810 wg. podziałek klasyfikacji. jednostek którym dotację przekazano i przeznaczenia dotacji ?

W odpowiedzi wyjaśniono „(...) Główną przyczyną ewidencjonowania operacji związanych z rozliczaniem dotacji przedmiotowych dla zakładu budżetowego oraz dotacji na zabytki w sposób wymieniony w w w piśmie wynika z faktu iż we wskazanym okresie tzn. w latach 2016 -2019 wszystkie te dotacje zgodnie z ich rozliczeniem były wykorzystane w całości. W związku z tym pominięto zaksięgowania dotacji na koncie 810 które służy do rozliczania dotacji w części uznanej za wykorzystaną lub rozliczoną a jak już wcześniej wspomniano we wskazanych przypadkach dotacje zostały potraktowane jak rozliczone w całości. W związku z tym rozliczenie dotacji zaksięgowano bezpośrednio z konta 224 na konto 800 czyli na – fundusz jednostki. Księgowanie w ten sposób nie miało wpływu na wartości wykazane w bilansie. Ewidencjonowanie operacji związanych z udzieleniem i rozliczaniem dotacji inwestycyjnych dla zakładu budżetowego w sposób wymieniony w w w piśmie pkt 1b wynika z zapisu polityki rachunkowości – opis konta 810 – który wskazuje, że konto służy do ewidencji dotacji celowych z budżetu na finansowanie inwestycji zakładów budżetowych oraz innych dotacji celowych (zapis strony Wn). Przy opisie do w w konta brakowało zapisu, iż na

stronie Wn księguje się wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone i w wyniku błędnej interpretacji księgowano przelew dotacji Wn 810 – Ma 130 z pominięciem konta 224. W związku z prowadzeniem księgowości ręcznej nie była prowadzona ewidencja analityczna do konta 810, jednak ewidencja prowadzona jest wg klasyfikacji budżetowej umieszczonej na każdej karcie wydatku a opis operacji wskazuje cel przeznaczenia dotacji oraz jednostkę. Dodatkowo na karcie umieszczone jest oznaczenie konta 810. Każda z udzielonych w 2018 r dotacji inwestycyjnych znajduje się na odrębnej karcie. Osobą odpowiedzialną za prowadzenie ewidencji księgowej na ww kontach jest Pani (...) Inspektor ds. księgowości budżetowej(...)

Zgodnie z postanowieniami planu kont przyjętego:

a). Zarządzeniem nr 193/2016 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 30 listopada 2016 r., wraz zez zmianami (obowiązującego do 31 grudnia 2019 r.):

- konto 224 służy do ewidencji rozliczenia udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich, na stronie Wn księguje się m.in. wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący w korespondencji z kontem 130, na stronie Ma księguje się okresowe wpływy środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych jednostki oraz przeznaczonych dla dysponentów niższego stopnia w korespondencji z kontem 130, ewidencja szczegółowa prowadzona jest według beneficjentów i rodzajów dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności ze środków Unii Europejskiej tak aby zapewnić możliwość ustalenia wartości poszczególnych jednostek i przeznaczenia środków;

- konto 810 służy do ewidencji: dotacji przekazanych z budżetu na finansowanie działalności podstawowej (dotacje przedmiotowe, podmiotowe), dotacji celowych z budżetu na finansowanie inwestycji zakładów budżetowych, innych dotacji przekazywanych z budżetu, równowartości dokonanych wydatków na inwestycje w jednostkach budżetowych, na stronie Wn księguje się m.in. dotacje przekazane przez jednostki budżetowe na finansowanie środków obrotowych i inwestycji oraz inne dotacje przekazane z budżetu, wykorzystanie środków budżetowych na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych, na stronie Ma ewidencjonuje się zwroty dotacji przekazanych w tym samym roku budżetowym, przeksięgowanie w końcu roku obrotowego na konto 800 „fundusz jednostki” stanu dotacji przekazanych, a ewidencję analityczną prowadzi się do ww. konta według podziałek klasyfikacji, jednostek, którym dotacje przekazano i przeznaczenia dotacji.

b). Zarządzeniem nr 109/2019 Burmistrza Miasta i Gminy Pilica z dnia 31 grudnia 2019 r. (obowiązującego od 1 stycznia 2020 r. do nadal):

- konto 224 służy do ewidencji rozliczenia udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. na stronie Wn księguje się m.in. wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący w korespondencji z kontem 130. na stronie Ma wartość dotacji uznanych za prawidłowo wykorzystane i rozliczone zgodnie z obowiązującymi przepisami w korespondencji z kontem 810 lub zwróconych w roku ich przekazania w korespondencji z kontem 130. wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone. ewidencja szczegółowa prowadzona jest według beneficjentów i rodzajów dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności ze środków Unii Europejskiej tak aby zapewnić możliwość ustalenia wartości poszczególnych jednostek i przeznaczenia środków:

- konto 810 służy do ewidencji dotacji przekazanych z budżetu na finansowanie działalności podstawowej (dotacje przedmiotowe, podmiotowe) w części uznanej za wykorzystaną lub rozliczoną, dotacji celowych z budżetu na finansowanie inwestycji zakładów budżetowych. innych dotacji przekazywanych z budżetu. równowartości dokonanych wydatków na inwestycje (jako zapis równoległy do zapłaty zobowiązań księgowanych Wn 810 i Ma 800), wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone. na stronie Wn księguje się dotacje przekazane przez jednostki budżetowe na finansowanie środków obrotowych i inwestycji oraz inne dotacje przekazane z budżetu. wykorzystanie środków budżetowych na finansowanie inwestycji jednostek budżetowych. *na stronie Ma ewidencjonuje się zwroty dotacji przekazanych w tym samym roku budżetowym.* przeksięgowanie w końcu roku obrotowego na konto 800 „Fundusz jednostki” stanu dotacji przekazanych. a ewidencję analityczną prowadzi się do ww. konta według podziałek klasyfikacji. jednostek. którym dotacje przekazano i przeznaczenia dotacji.

Zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 289 z późn.zm.):

- konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności: wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130; wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez Bank Gospodarstwa

Ma *A*

CH *7*

Krajowego, w korespondencji z kontami 227 lub 230. Na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności: wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810: wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230: wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków.

- konto 810 służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje. Na stronie Wn konta 810 ujmuje się: wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224; wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 224: równowartość wydatków dokonanych przez jednostki budżetowe ze środków budżetu na finansowanie: środków trwałych w budowie, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przebieganie, w końcu roku, salda konta 810 na konto 800. Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

Zgodnie z postanowieniami obowiązującego od stycznia 2018 r. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1911):

- konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez organ dotujący udzielonych dotacji budżetowych, a także do ewidencji rozliczenia przez instytucje zarządzające i pośredniczące płatności z budżetu środków europejskich. Na stronie Wn konta 224 ujmuje się w szczególności: wartość dotacji przekazanych przez organ dotujący, w korespondencji z kontem 130; wartość płatności dokonanych na rzecz beneficjentów przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w korespondencji z kontami 227 lub 230, na stronie Ma konta 224 ujmuje się w szczególności: wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone, w korespondencji z kontem 810: wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontami 810 lub 230; wartość dotacji zwróconych w tym samym roku budżetowym, w korespondencji z kontem 130. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 224 powinna zapewniać możliwość ustalenia wartości przekazanych dotacji oraz zaliczek

z tytułu płatności z budżetu środków europejskich według jednostek oraz przeznaczenia tych środków.

- konto 810 służy do ewidencji dotacji budżetowych, płatności z budżetu środków europejskich oraz środków z budżetu na inwestycje. Na stronie Wn konta 810 ujmuje się: wartość dotacji przekazanych z budżetu w części uznanej za wykorzystane lub rozliczone, w korespondencji z kontem 224; wartość płatności z budżetu środków europejskich uznanych za rozliczone, w korespondencji z kontem 224; równowartość wydatków dokonanych przez jednostki budżetowe ze środków budżetu na finansowanie: środków trwałych w budowie, zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przeksięgowanie, w końcu roku, salda konta 810 na konto 800. Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

Ponadto w myśl art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej.

Zgodnie z udzieloną odpowiedzią osobą odpowiedzialną za prowadzenie ewidencji księgowej na ww. kontach jest Inspektor ds. księgowości budżetowej z Referatu Finansowego, nad którym bezpośredni nadzór pełni Skarbnik Miasta i Gminy Pilica, sprawujący jednocześnie funkcję Kierownika Referatu Finansowego.

W toku kontroli przedłożono wydruk z programu Radix FKB – zestawienie stanów kont syntetycznie – jednostka Urząd Miasta i Gminy, za okres od 1 stycznia 2020 r. do 1 czerwca 2020 r. do konta 810, zgodnie z którym ewidencja analityczna prowadzona jest według klasyfikacji budżetowej konta 810-400-4002-6050-00 do 810-900-9005-6059-00.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/V.1

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/V.1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

2. Wypłata dodatku uzupełniającego dla nauczycieli na podstawie art. 30a ustawy Karta Nauczyciela.

Kontrolę przeprowadzono w zakresie:

- terminowości sporządzenia sprawozdania za 2019 r. z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach i placówkach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego – Gminę Pilica,
- przedłożenia ww. sprawozdania odbiorcom wymienionym w art. 30a ust. 5 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.).

- wypłacenia nauczycielom wyrównania (dodatek uzupełniający), wynikającego z dokonanych wyliczeń ich średnich wynagrodzeń.

Ponadto w zakresie kontroli znalazło się również ustalenie, czy i w jaki sposób przeprowadzane były czynności w celu weryfikacji danych poszczególnych placówek oświatowych, stanowiących postawę do wyliczenia średnich wynagrodzeń nauczycieli.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie sprawozdania z dnia 8 stycznia 2020 r. z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez Gminę Pilica, sporządzonego za 2019 r. przez Dyrektora Zespołu Ekonomiczno-Administracyjnego Szkół w Pilicy, podpisanego przez p. Artura Janosik - Burmistrza Miasta i Gminy Pilica.

Sprawozdanie z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego za 2019 r. zostało podpisane przez Burmistrza Miasta i Gminy Pilica i zgodnie zawartymi w nim danymi, wystąpiły przesłanki do wypłaty nauczycielom placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Pilica jednorazowego dodatku uzupełniającego za 2019 r., dla nauczycieli w stopniu nauczyciel mianowany.

Ustalono, że wypłata jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli, którym te dodatki przyznano nastąpiła w ustawowym terminie. W zakresie terminowości przekazywania ww. sprawozdań odbiorcom, wymienionym w art. 30a ust. 5 ustawy Karta Nauczyciela – uwag nie wniesiono. W 2019 r. przeprowadzono czynności mające na celu weryfikację danych poszczególnych placówek oświatowych, stanowiących postawę do wyliczenia średnich wynagrodzeń nauczycieli, na podstawie dokumentacji znajdującej się w posiadaniu Zespołu Ekonomiczno – Administracyjnego Szkół w Pilicy.

Ponadto w trakcie kontroli zwrócono się do p. Artura Janosik – Burmistrza Miasta i Gminy Pilica i p. Małgorzaty Flak - Skarbnika Miasta i Gminy Pilica o udzielenie informacji, czy nauczycielom placówek oświatowych Gminy Pilica zostało pomniejszone wynagrodzenie za dni w których nauczyciele ci uczestniczyli w strajku, który miał miejsce w 2019 roku. Pismem z dnia 13 maja 2020 r. wyżej wymienieni poinformowali, iż takie pomniejszenie wynagrodzeń nastąpiło.

Akta kontroli nr AK/610/11/20/V.2.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/V.2 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

cfz
7
&

VI. INNE USTALENIA

1. Wykonanie wniosków pokontrolnych.

Poprzednia kontrola kompleksowa gospodarki finansowej Miasta i Gminy Pilica została przeprowadzona przez Inspektorów Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniach od 28 lipca do 30 sierpnia 2016 r. i objęła okres od 1 stycznia 2012 r. do 30 sierpnia 2016 r. W wyniku przeprowadzonej kontroli, do jednostki skierowano wystąpienie pokontrolne Prezesa RIO w Katowicach Znak: WK-610/27/4/16 z dnia 8 listopada 2016 r., zawierające 16 wniosków pokontrolnych, których sposób realizacji został sprawdzony w trakcie niniejszej kontroli. Sprawozdanie z wykonania wniosków pokontrolnych p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica złożył pismem Znak: OR.1710.4.2016 z dnia 6 grudnia 2016 r. W zakresie wniosków pokontrolnych nr: 1 i 16 odniesiono się w rozdziale III.1.1.1 oraz V.1 niniejszego protokołu kontroli.

Ponadto, w toku kontroli od p. Artura Janosik – Burmistrza oraz p. Małgorzaty Flak – Skarbnika Miasta i Gminy Pilica pobrano pisemne wyjaśnienia w sprawie zadań inwestycyjnych. W tym zakresie nie wniesiono uwag.

Akta kontroli nr AK 610/11/20/VI.1.

Wykaz akt kontroli nr AK/610/11/20/VI.1 stanowi **załącznik nr 1** do protokołu kontroli.

ck₂
S

Małgorzata Flak

Na powyższych ustaleniach kontrolę zakończono. Kontrolę odnotowano w książce kontroli. W trakcie kontroli dokonano instruktażu pracownikom Urzędu Miasta i Gminy Pilica. Integralną część protokołu stanowi załącznik o numerze 1 - Wykazy akt kontroli.

W toku kontroli wyjaśnień udzielali:

- p. Artur Janosik – Burmistrz Miasta i Gminy Pilica,
 - p. Joanna Ślusarczyk – Sekretarz Miasta i Gminy Pilica,
 - p. Małgorzata Flak – Skarbnik Miasta i Gminy Pilica,
- oraz inni pracownicy w miarę potrzeb.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu pozostawiono w jednostce kontrolowanej. Powiadomiono kierownictwo jednostki o prawie wynikającym z przepisów art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137) dotyczącym możliwości odmowy podpisania protokołu i złożenia w ciągu trzech dni od daty jego otrzymania pisemnych wyjaśnień, co do przyczyny tej odmowy.

Pilica, dnia 22 lipca 2020 r.

.....
data i podpis
Burmistrz Miasta i Gminy Pilica

.....
podpis
Kontrolujący

SKARBNIK
MIASTA I GMINY
27.07.2020r. mgr Małgorzata Flak
.....
data i podpis
Skarbnik Miasta i Gminy Pilica

INSPEKTOR
d/s kontroli gospodarki finansowej,
mgr Jolanta Gwałka-Gansiniec
.....
podpis
Kontrolujący